

luotettavuus
asiakslähtöisyys
päämäärätietoisuus
ihmisen arvostaminen

tillförlitlighet • kundinriktning • målmedvetenhet • respekt för individen

Raha-automaattiyhdistyksen vuosikertomus 2000
Peningautomatföreningens årsberättelse 2000

luotettavuus

RAY nojaa toiminnassaan neljään perusarvoon: luotettavuus, asiakaslähtöisyys, päämäärätietoisuus ja ihmisen arvostaminen.

Arvoista tärkein on luotettavuus, sillä lain salliman yksinoikeuden myötä RAY:lla on poikkeuksellinen vastuu kaikesta toiminnastaan. Pelitoiminnassa luotettavuus merkitsee muun muassa rehellistä voitonmaksua, pelaamisen haittojen ehkäisemistä sekä turvallista kumppanuutta yrittäjille. Avustustoiminnassa puolestaan järjestöjä kohdellaan tasapuolisesti sekä avustuksia myönnettäessä että maksettaessa.

”RAY:n arvona luotettavuus” sivuilla 4–7.

tillförlitlighet

RAY baserar sin verksamhet på fyra grundvärden: tillförlitlighet, kundinriktning, målmedvetenhet och respekt för individen.

Det viktigaste av dessa värden är tillförlitlighet, därför att RAY på grund av den ensamrätt som lagen medger tar ett exceptionellt ansvar för hela sin verksamhet. När det gäller spelverksamheten innebär tillförlitligheten bland annat en hederlig vinstutbetalning, att förebygga de olägenheter som spel kan medföra samt att erbjuda ett tryggt kompanjonskap för de företagare man samarbetar med. I fråga om understödsverksamheten skall organisationerna behandlas jämligt både när understöd beviljas och betalas.

”Tillförlitlighet som ett av RAYs värden” sidorna 4–7.

Sisällys Innehåll

- 2 RAY lyhyesti
[Kort om RAY](#)
- 4 Suomalainen ratkaisu
[En finländsk modell](#)
- 8 Toimitusjohtajan katsaus
[Verkställande direktörens översikt](#)
- 10 RAY:n hallitus ja johtokunta
[RAYs styrelse och direktion](#)
- 12 Kehittyvä RAY
[RAY utvecklas](#)
- 14 Rahapelit
[Penningspel](#)
- 15 Raha-automaatit
[Peningautomater](#)
- 16 RAY-pelitalit ja ravintolakasinopelit
[Spelsaler och kasinospel på restauranger](#)
- 18 Casino RAY
- 20 RAY avustaa
[RAY hjälper](#)
- 24 Henkilöstö
[Personal](#)
- 26 Viestintä
[Kommunikation](#)
- 27 Jäsenjärjestöt
[Medlemsorganisationer](#)
- 28 Tilinpäätös
[Bokslut](#)
- 43 Ihminen avun takaa
[Människan bakom hjälpen](#)
- 49 Avustukset vuonna 2001
[Understöden under år 2001](#)
- 58 Yhteystiedot
[Adresser](#)

RAY LYHYESTI

Kort om RAY

Raha-automaattiyhdistys eli RAY perustettiin vuonna 1938 hankkimaan pelitoiminnalla varoja vapaaehtoisille sosiaali- ja terveysjärjestöille. Toiminta on alusta lähtien perustunut kansalaisjärjestöjen ja valtion yhteistyölle arpajaislain ja raha-automaattiasetuksen säädösten mukaisesti. Julkisoikeudellinen yhdistys RAY:stä tuli vuonna 1962, ja siihen kuuluu tällä hetkellä 97 jäsenjärjestöä.

Ylintä päätösvaltaa käyttää yhdistyksen kokous, joka nimittää uudet jäsenjärjestöt ja valitsee hallitukseen seitsemän jäsentä, hyväksyy toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä vahvistaa tilinpäätöksen. Valtioneuvosto määrää hallitukseen seitsemän jäsentä, joiden joukosta puheenjohtajan ja ensimmäisen varapuheenjohtajan. Lisäksi hallitukseen kuuluu kaksi henkilöstön edustajaa.

Koko historiansa ajan RAY on harjoittanut yksinoikeudella raha-automaattitoimintaa Suomessa. Sitten yksinoikeuden piiriin ovat tulleet myös kasinopelit ja kasinotoiminta. Rahapelitoimintaa valvoo sisäasiainministeriö ja voittovarojen jakoa sosiaali- ja terveysministeriö. STM:n kanssa RAY neuvottelee sosiaalipoliittisista linjauksista, jotta järjestöt voivat RAY:n avustusten turvin parhaalla mahdollisella tavalla tarjota vaihtoehtoja, kehittää uusia toimintamalleja ja täydentää julkisia palveluja.

Rahapelitoiminnan tavoitteena on pitää tuottojen kasvu maltillisena siten, että järjestöjen pitkäjänteinen toiminta ja kehittäminen turvataan. Toisaalta RAY pyrkii ehkäisemään yksilöille pelaamisesta aiheutuvia taloudellisia ja sosiaalisia haittoja. Rahapelien tarjonnan ja tuloksenjaon perusarvoihin kuuluu luotettavuus.

Pelaaminen tarjoaa ajanvietettä, jännitystä ja pieniä voittoja. Ainoastaan kasinon toimintaan voivat kuulua suuret panokset ja voitot. RAY myös valmistaa raha-automaatteja omaan käyttöönsä, sillä raha-automaattitoiminnan laajuus, toimintatapa ja laatuvaatimukset asettavat monia muista maista poikkeavia ehtoja pelilaitteille.

Penningautomatföreningen som går under den finska förkortningen RAY grundades 1938 i avsikt att anskaffa medel till frivilliga social- och hälsoorganisationer. Verksamheten har från första början baserat sig på samarbete mellan medborgarorganisationerna och staten enligt lotterilagen och bestämmelserna i penningautomatförordningen. RAY blev ett offentligt samfund 1962 och består idag av 97 medlemsorganisationer.

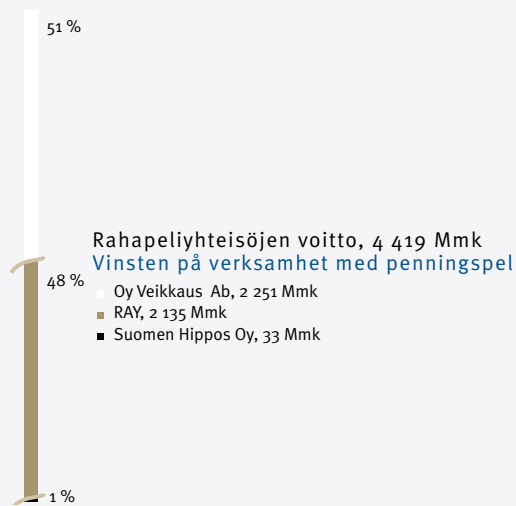
Högsta beslutanderätten utövas av föreningsmötet, som väljer nya medlemmar och utser sju styrelseledamöter, godkänner verksamhetsplanen och budgeten samt fastställer bokslutet. Statsrådet utser styrelseledamöterna och väljer ordförande och första vice ordförande bland dessa. Även två personalrepresentanter ingår i styrelsen.

RAY har under hela sin historia bedrivit verksamhet med penningautomater, med ensamrätt i Finland. Senare har ensamrätten utvidgats till att omfatta också kasinospel och kasinoverksamhet. Inrikesministeriet utövar tillsyn över penningspelsverksamheten,

medan social- och hälsovårdsministeriet övertar utdelningen av vinstmedlen. RAY rådgör med dessa ministerier om de socialpolitiska riktlinjerna för att understöden på bästa möjliga sätt skall kunna erbjuda alternativ, bidra till utveckla nya verksamhetsmodeller samt komplettera den offentliga servicen.

Avsikten med penningspelsverksamhet är att åstadkomma måttligt ökade intäkter och därigenom trygga organisationernas långsiktiga verksamhet och utveckling. Å andra sidan strävar RAY efter att förebilda de ekonomiska och sociala olägenheter som spel kan medföra för individen. Ett av de grundläggande värdena när det gäller utbudet av penningspel och utdelning av resultatet är tillförlitlighet.

Spel ger tidsfördriv, spänning och små vinster. Endast kasinoverksamheten kan innebära stora insatser och vinster. RAY tillverkar också penningautomater för eget bruk. Penningautomatrollens är nämligen mycket utbredd, vilket i förening med verksamhetssättet och kvalitetsvillkoren ställer krav på spelutrustningen som i många avseenden avviker från andra länder.

Tunnusluvut 1996–2000
Nyckeltal

	1996	1997	1998	1999	2000	
Liikevaihto, Mmk	2 378	2 543	2 769	2 963	3 214	Omsättning, Mmk
Avustukset, Mmk	1 454	1 545	1 378	1 390	1 513	Understöd, Mmk
Veteraanien kuntoutus, Mmk	165	190	*535	*540	*546	Veteranrehabilitering, Mmk
Sijoituspaikkamaksut, Mmk	337	362	417	446	482	Avgifter för placeringsställen, Mmk
Palkkakustannukset, Mmk	218	210	225	231	241	Lönekostander, Mmk
Tilikauden voitto, Mmk	1 638	1 705	1 812	1 948	2 135	Räkenskapsperiodens vinst, Mmk
Tilikauden voitto, %	69	67	65	66	66	Räkenskapsperiodens vinst, %
Henkilöstö	1 585	1 579	1 642	1 662	1 689	Personal

* Mukana sotainvalidien sairaskodit Inkl. krigsinvalidernas sjukhem

SUOMALAINEN RATKAISU En finländsk modell

Raha-automaattiyhdistyksen perustaminen vuonna 1938 johtui vallitsevasta epäluottamuksesta, kun valtiovalta ei luottanut yksityisten yritysten kykyyn hoitaa raha-automaattitoimintaa luotettavasti ja vastuullisesti. Katsottiin, että yritystoimintaan normaalisti kuuluva voiton maksimointi ei sovi raha-automaattitoimintaan.

Perustamisen yhteydessä luotiin samalla pohja toiminnan laillisuudelle ja kohtuullisuudelle. Vapaaehtoisia kansalaisjärjestöjä edustavat järjestöt ja toisaalta valtiovalta rakensivat hallintomallin, joka edelleen on käytössä: puolet RAY:n hallituksen edustajista on järjestöjen valitsemissä ja puolet nimittää valtioneuvosto.

Kohtuullisuus merkitsee yhä tänä päivänä sitä, että RAY:n liikevaihdon vuotuinen kasvu pyritään pitämään kansalaisten ostovoiman kehityksen mukaisena. Pelaajien käyttäytymistä ei kuitenkaan pystytä tarkkaan ennakoimaan. Valitettavasti aina on henkilöitä, jotka käyttävät tuloihinsa nähden liikaa rahaa pelaamiseen ja ajautuvat taloudelliseen ja henkiseen ahdinkoon. Pelitoimintaa seurataan jatkuvasti erilaisin tutkimuksin.

Luotettavuus on sisäistetty yhdeksi pelitoiminnan perusarvoksi ja osaksi RAY:n yrityskulttuuria. Pelivoittojen palauttajana ja veronmaksajana RAY kantaa vastuunsa. RAY maksaa arpajaisveroa pelituotoistaan ja normaaleja lain mukaisia kiinteistö- ja arvonlisäveroja toiminnastaan. Ratkaisevaa yhteiskunnan kannalta on kuitenkin, että voittovarot palautetaan kokonaisuudessaan avustuksina sosiaali- ja terveysjärjestöille ja noin neljännes niistä Valtiokonttorin kautta jaettavaksi sotainvalidien ja veteraanien hyväksi.

TOIMINTA KESTÄÄ TARKASTELUN

RAY on järjestelmällisesti johdettu, ja läpinäkyvyys on ohjeena kaikessa toiminnassa. Asetettuja tavoitteita seurataan sekä taloudellisin mittarein että vertailu- ja yrityskuvatutkimuksin. Merkittävä mittari on kansalaisten yksinoikeusjärjestelmälle antama luottamus, joka on pysynyt korkeana. Aseman oikeutuksen on vahvistanut myös EY:n tuomioistuin.

RAY:n henkilöstön työssä korostuvat ammattitaidon ja osaamisen lisäksi luotettavuus ja rehellisyys. Pelitilanteissa, asiakaspalvelussa, rahan käsittelyssä ja sisäisissä toimintatavoissa painotettiin luotettavuusvaatimuksia. RAY on pitkäjänteinen työnantaja, ja se kouluttaa henkilöstöään jatkuvasti paitsi toiminnan perusteiden ymmärtämiseen myös ammatin parempaan hallintaan.

RAHAPELIT OVAT LUOTTAMUSKYSYMYKSIÄ

RAY:n asema rahapelien tarjoajana on kansainvälisessä vertailussa poikkeuksellinen, sillä yhdistyksellä itsellään on pitkälle menevä vastuu pelien luotettavuudesta. Poikkeuksellinen vastuu sisältyy lain antamaan yksinoikeuteen, jonka myötä RAY:n edellytetään toteuttavan pelitoiminnassa myös julkista intressiä.

Skälet till att RAY grundades 1938 var det misstroende som rådde då. Statsmakten trodde inte att privata företag hade förmågan att bedriva verksamhet med penningautomater på ett tillförlitligt och ansvarsfullt sätt. Man ansåg att vinstmaximering som är ett naturligt inslag i företagsverksamhet inte lämpade sig för penningautomatverksamhet.

Sammanlutningar som företrädde frivilliga medborgarorganisationer samt statsmakten konstruerade en förvaltningsmodell som fortfarande gäller: hälften av representanterna i RAYs styrelse utses av organisationerna och hälften av statsrådet.

Tillförlitlighet har anammats som ett grundvärde inom spelverksamheten och utgör en del av RAYs företagskultur. Föreningen tar sitt ansvar som både utdelare av spelvinster och skattebetalare.

RAY betalar skatt enligt lagen om lotteriskatt samt fastighetsskatt enligt kommunalskattelagen. Avgörande ur samhällets synvinkel är dock att vinstmedlen i sin helhet återbetalas i form av understöd till social- och hälsovårdsorganisationer och att cirka en fjärdedel av dessa medel går via statskontoret som delar ut dem till krigsinvaliderna och veteraner.

VERKSAMHETEN HÅLLER FÖR EN GRANSKNING RAY styrs på ett systematiskt sätt och transparens är rättesnöret inom all verksamhet. Utfallet av ställda mål mäts såväl med ekonomiska nyckeltal som med benchmarking-jämförelser och profilundersökningar. En betydelsefull måttstock är medborgarnas förtroende för monopolsystemet, som ligger på en fortsatt hög nivå. EU-domstolen har ytterligare befäst det berättigade i denna monopolställning.

För de anställda är det viktigt att föreningen är tillförlitlig. RAY är en långsiktig arbetsgivare som fortlöpande utbildar personalen både när det gäller att förstå grundvalen för verksamheten och att öka yrkeskickligheten.

PENNINGSPEL ÄR EN FÖRTROENDEFRÅGA

När EU-domstolen 1999 godkände RAYs ensamrätt, som baseras på den finska lotterilagen, ansåg domstolen att Finland har suverän rätt att själv bestämma hur man ordnar spelverksamhet. Utgångspunkten var att det måste finnas ett förtroende bland konsumenterna och i samhället när det gäller den allmänna ordningen. Staten har till följd av denna ensamrätt kunnat minska myndighetstillsynen för den egna spelverksamheten, vilket avviker från situationen i andra länder.

I mysteriet kring spel och dobbel finns en evig missstro mot hederligheten vid lottdragning. Spelarna har emellertid kunnat vara säkra på att dragningarna vid föreningens spel sker på ett tillförlitligt sätt.

HEDERLIG UTBETALNING AV VINSTER

RAYs penningautomater har ett inbyggt avancerat räkneshystem där man i detalj kan följa penningtransaktionerna i automaten. Med hjälp av detta system kan man också kontrollera att spelarna får rätta vinster. Spelautomaterna och kasinoborden är uppkopplade till ett datanät där man kan få information om såväl vinster som spelbarheten hos automaterna. Nätet gör det också möjligt att när som helst under spelets gång kontrollera hur mycket pengar man har satsat.

Casino RAY i Helsingfors är det enda ställe i hela Finland där man kan ägna sig åt lagligt hasardspel under kontrollerade former. En heltäckande kontroll av speltransaktionerna och penningflödet förebygger missbruk även på kasinot. Kraven på tillförlitlighet gäller hela personalen på kasinot och kasinot svarar för de anställdas yrkesutbildning.

OLÄGENHETERNA MED SPEL FÖREBYGGES

Att spela med pengar är ett sätt att fördriva tiden och det tillgodoser människans naturliga behov av upplevelser. För en del av oss kan det emellertid leda till ett tvångsmässigt och okontrollerat spelande. Gjorda undersökningar visar att de olägenheter av spel som förekommer i Finland är under

Kun EY-tuomioistuimien hyväksyi vuonna 1999 Suomen arpajaislainsäädäntöön perustuvan RAY:n yksinoikeuden, se katsoi, että Suomella on itsenäinen oikeus päättää pelitoimintojen järjestämistavasta. Perusteena oli luotettavuuden toteutuminen kuluttajien ja yhteiskunnan yleisen järjestyksenpidon näkökulmasta. Yksinoikeuden johdosta valtio on voinut, toisin kuin muissa maissa, keventää omaa pelitoiminnan viranomaisvalvontaansa.

Suomalaisista pelaajista jotakin RAY:n rahapeliä vuosittain noin puolet, kuukausittain yli kolmannes ja viikoittain noin neljännes. Käytännössä se tarkoittaa miljoonia pelikertoja vuodessa. Pelaamisen mysteereihin liittyy ikuinen epäily arvannon rehellisyydestä. Pelaajat ovat kuitenkin voineet luottaa RAY:n pelien arvontojen luotettavuuteen.

VOITOT MAKSETAAN REHELLISESTI

RAY:n raha-automaatit sisältävät kehittyneen laskinjärjestelmän, jolla seurataan yksityiskohdaisesti automaatin sisäistä rahaliikennettä. Järjestelmän perusteella voidaan myös tarkistaa pelaajien saamien voittojen oikeellisuus. Automaatit ja kasinopelipöydät on liitetty tietoliikenneverkkoon, jonka avulla saadaan tieto sekä pelin tuotosta että automaatin pelattavuudesta. Verkko mahdollistaa myös pelien rahankulun selvittämisen milloin tahansa.

Helsingissä sijaitseva Casino RAY on ainoa paikka Suomessa, jossa voidaan pelata uhkapeliä lainmukaisesti ja valvotussa tilassa. Kattava pelitapahtumien ja rahaliikenteen valvonta estää väärinkäytökset myös kasinossa. Luotettavuusvaatimukset koskevat koko kasinon henkilökuntaa, ja se saa kasinon puolesta ammattikoulutuksen.

PELAAMISEN HAITTOJA EHKÄISTÄÄN

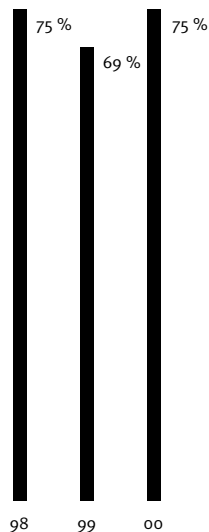
Rahapelien pelaaminen on osa vapaa-ajan viettoa, se tyydyttää ihmisen luontaista tarvetta hakea elämyksiä. Joillekin meistä pelaamisesta muodostuu kuitenkin pakonomainen ja hallitsematon tapa. Tehtyjen selvitysten mukaan pelaamisesta aiheutuvat haitat ovat Suomessa olleet pelaajien suuresta määrästä huolimatta hallinnassa. Yksilötasolla ei kuitenkaan voida täysin välttää pelaamisesta johtuvia riippuvuusongelmia.

Erityisenä huolena on alle 15-vuotiaiden pelaamisen ehkäiseminen. RAY on toivonut uuden arpajaislain kieltävän kokonaan alle 15-vuotiaiden pelaamisen.

RAY:n päämääränä ei ole suurimman mahdollisen tuoton saaminen peleistä. Tämä on tärkeä lähtökohta kaikessa yhdistyksen toiminnan kehittämisessä, jotta pelaamiseen liittyvät sosiaaliset haittavaikutukset pysyisivät mahdollisimman vähäisinä.

YRITTÄJÄLLE TURVALLINEN KUMPPANI

RAY on sopimussuhteessa noin 6 700 yrittäjän kanssa, ja pelejä on sijoitettuna lähes 9 000 paikkaan. Sijoituspaikkavuokrat ovat suurin yksittäinen kuluerä. Taloudellisista suhdanteista riippumatta yrittäjät ovat voineet luottaa siihen, että RAY on pystynyt kehittämään palvelujaan ja yrittäjien sijoituspaikkavuokrana saama korvaus on vuosi vuodelta kasvanut.

Suomalaisten suuri enemmistö tukee RAY:n yksinoikeutta harjoittaa raha-automaattitoimintaa

Vuonna 2000 jopa 75 prosenttia suomalaisista kannatti yksinoikeuden säilyttämistä RAY:llä.

Lähde: Taloustutkimus, joulukuu 2000.

Det stora flertalet finländare ger sitt stöd till att RAY har ensamrätt att bedriva verksamhet med penningautomater

Hela 75 procent av finländarna tycker att RAY skall få ha kvar sin ensamrätt.

Källa: Taloustutkimus, december 2000.

Raha-automaatit ja kasinopelit ovat niitä sijoittaville yrittäjille luotettava oheistoiminnan tulonlähde, jonka jatkuvuudesta RAY kantaa vastuuta. RAY:n talous on luotettavalla pohjalla ja maksuliikenteen varmuus ja kehittäminen jatkuva. Kun myös automaattien ja kasinopelien markkinoinnin perusteet ovat etukäteen yrittäjien tiedossa, on yhteistyö avointa.

AVUSTUKSET OIKEAAN KOHTEESEEN

Avustuksia on erityisesti viime vuosikymmeneltä lähtien ohjattu pitkän aikavälin ja vuosittaisen suunnittelun avulla. Avustuslinjauksia tarkastellaan myös suhteessa valtiovallan asettamiin jaettavissa oleviin voittovaroihin.

RAY:n avustusosasto käsittelee noin kaksi tuhatta hakemusta vuosittain ja seuloa niissä esitettyjen neljän tuhannen hankkeen joukosta tarpeellisimmat, toteuttamiskelpoisimmat ja kiireisimmät. Jokainen avustus on harkinnanvarainen, ja jokaisen avustusmarkan mahdollisimman oikea kohdentaminen on tärkeää luotettavuuden kannalta. Hakemusten kulku valtioneuvoston päätettäväksi on neliportainen: avustusosasto, johtokunta, RAY:n hallitus ja sosiaali- ja terveysministeriö.

Avustusvalmistelun lisäksi RAY huolehtii myönnettyjen avustusten maksamisesta ja valvonnasta sekä rakennushankkeiden tarkastamisesta. Järjestöjä myös kannustetaan ja neuvotaan monin tavoin tulokselliseen toimintaan pääsemiseksi.

YHDESSÄ TOIMIEN

RAY:n avustustoiminnan luonteeseen kuuluu laaja yhteistyö paitsi sosiaali- ja terveysministeriön ja alan järjestöjen, myös muiden demokraattisesti valittujen toimijoiden, valtion ja kuntien virkamiesten sekä etujärjestöjen kanssa. Yrityspohjaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen lisääntyminen on edellyttänyt kannanottoa joillain toiminta-alueilla syntyneeseen sosiaalipoliittisten palveluiden kilpailutilanteeseen. Palvelutuottajien etujärjestöjen kanssa on laadittu suositus kilpailutekijöiden huomioimisesta avustusten jaossa, ja keskinäinen luottamus on todettu yhteisissä keskusteluissa.

kontrolli trots att ett stort antal personer ägnar sig åt spel. När det gäller enskilda individer går det dock inte helt att slippa de problem med spelberoende som ett överdrivet spelande kan medföra.

Ett särskilt problem när det gäller spelen utgör ungdomar under 15 år. Föreningens förhoppning är att den nya lagen helt skall förbjuda spel för ungdomar under 15 år.

EN SÄKER SAMARBETSPARTNER FÖR FÖRETAGARE

RAY har avtal med cirka 6 700 företagare och har placerat ut spel på närmare 9 000 ställen. Hyrorna för dessa spelställen är den största enskilda kostnadsposten. Företagarna har oavsett konjunkturerna kunnat vara förvissade om att RAY har haft resurser att utveckla sin service och den ersättning som företagarna får i hyra för spelplatserna har år för år ökat.

Penningautomater och kasinospel är en säker intäktskälla för de företagare som bedriver denna verksamhet vid sidan om annan rörelse. RAY ansvarar för kontinuiteten i verksamheten. Föreningen har en stabil ekonomi och penningsrörelse som oavbrutet utvecklas.

BIDRAG TILL RÄTT MOTTAGARE

Understöden har framför allt från det senaste årtiondet kanaliserats utgående från långsiktiga och årliga planer. I dessa ingår samtal med företrädare för berörda organisationer och måldiskussioner

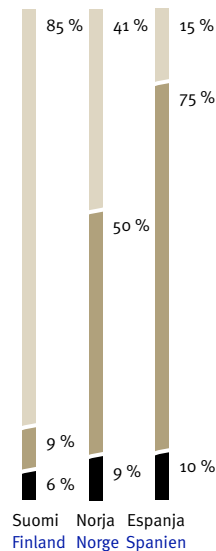
Miten luotettavuus toteutuu?

Vastaaajana henkilöstö, asteikko 1–5. Keskiarvo 4,4.

Hur fungerer tillförlitligheten i praktiken?

De anställda ger medelbetyget 4,4 på en skala från 1 till 5.

Lähde Källa:
Henkilöstötutkimus 2000

Kuinka raha-automaattitoimijoihin luotetaan? Tilliten till penningautomataktörer

- Luotettava Tillförlitlig
- Epäluotettava Otillförlitlig
- Ei osaa sanoa Kan inte svara

Lähde Källa: Omnibus-tutkimus 12/2000, Alef Millward Brown S.A. tutkimuslaitos 6/2000, Scan-Fact, Norja 1999

med social- och hälsovårdsministeriet. Principerna för understöden fastställs också i relation till de utdelningsbara vinstmedel som statsmakten ställer till förfogande. Föreningens olika intressenter och de personer som får dessa understöd sätter värde på att RAY har en tillförlitlig verksamhet.

Understödsavdelningen inom föreningen behandlar cirka tvåusen ansökningar per år och vaskar fram de angelägnaste, mest genomförbara och akutaste projekten av ett urval på fyra tusen. Varje understöd kräver övervägande och det är med tanke på trovärdigheten viktigt att varje mark i bidrag fördelas så rätt som möjligt. Innan beslut om ansökningarna fattas av statsrådet behandlas de i fyra instanser: understödsavdelningen, direktionen, RAYs styrelse och social- och hälsovårdsministeriet.

Förutom att RAY bereder beslut om understöd ansvarar RAY för utbetalningen av dessa, för övervakningen av hur de används samt för inspektionen av byggprojekt. Samhället anser att detta sker med en så stor grundlighet och korrekthet att verksamheten är tillförlitlig. Organisationerna får också uppmuntran och råd i olika former för att de skall nå en framgångsrik verksamhet.

I SAMVERKAN

RAY har en verksamhet som till sin karaktär innefattar ett brett samarbete med dels organisationerna inom området, dels demokratiskt utsedda

funktionärer, statens och kommunernas tjänstemän samt intresseorganisationer. I och med att social- och hälsovårdstjänster i ökande omfattning läggs ut på företag har man blivit tvungen att ta ställning till det konkurrensläge som uppkommit för sådana tjänster inom vissa sektorer av verksamheten. RAY förhåller sig neutral till konkurrens. Föreningen har i samverkan med intresseorganisationerna för serviceproducenterna utarbetat en rekommendation för hur man skall ta hänsyn till konkurrensfaktorer vid utdelningen av understöd och man har vid gemensamma samtal kunnat konstatera att det råder ett ömsesidigt förtroende.

ARVOT KUNNIAAN

Reilu puoli vuosikymmentä sitten otimme käyttöön RAY:n vision, arvot ja menestystekijät organisaation toimintaa ohjaaviksi välineiksi. Samalla haimme muutosta koko organisaation kulttuuriin. Tavoite oli kehittyä nykyaikaiseksi palveluorganisaatioksi, jossa vastuu ja valta jakaantuvat laajasti.

Rahapeli- ja avustustoiminnan luonteesta johtuen luotettavuus on toimintamme keskeinen arvo. Erilaisissa viime vuosina tehdyissä luotauksissa sekä asiakkaamme, sidosryhmämme että oma henkilöstömme ovat pitäneet luotettavuutta yhtenä keskeisenä RAY:hyn ja sen toimintaan kuuluvana asiana. Seuraavissa vuosikertomuksissa tulemme kertomaan muista arvoistamme, joka ovat asiakaslähtöisyys, päämäärätietoisuus ja ihmisen arvostaminen.

RAY:llä on jälleen takanaan yksi menestyksekkäs toimintavuosi. Liikevaihdon kasvu ylitti asetetut tavoitteet ja nousi hieman yli 3 200 miljoonaan markkaan. Kaikki tulosityksiköt tekivät positiivisen tuloksen. Voimakkainta kasvu oli kasinolla, jonka tuottojen kasvu oli lähes 19 prosenttia. Yli 80 prosenttia RAY:n tuotoista kertyi kuitenkin yhdessä yrittäjien kanssa toteutetusta hajasijoitetusta raha-automaattitoiminnasta.

Myönteistä on myös tilikauden voiton kasvu liikevaihtoa nopeammin. Viime vuoden tilikauden voitto oli 2 135 miljoonaa markkaa. Tämä summa on käytettävissä tänä vuonna ja tulevina vuosina sosiaali- ja terveydenhuollon alalla toimivien järjestöjen ja veteraanien avustuksiin sekä sotainvalidien kuntoutukseen ja laitoshoitoon.

Avustuksia jaetaan tänä vuonna kaikkiaan 1 075 järjestölle. Painopisteet ovat monilta osin entiset: suuria kansanterveysongelmia ehkäisevä toiminta, vanhusten palvelut ja tukitoimet, mielenterveystyö, päihdeongelmaisten kuntoutus ja palvelut, vammaishuolto sekä moniongelmaisten lapsiperheiden palvelut ja tukitoimet.

Avustaminen on kokonaisuudessaan harkinnanvaraista. Niinpä hakemusten käsittelyssä joudutaan ottamaan huomioon monia, joskus myös keskenään ristiriitaisia näkökohtia. Avustettavan yleishyödyllisen toiminnan sovittaminen yhteen yrittäjien elinkeinotoiminnan kanssa edellyttää laajaa selvittelytyötä valmistelun yhteydessä. Silti usein joudutaan valinnan eteen: kumpi on tärkeämpää, palvelujen turvaaminen vai markkinoiden toimivuus?

Arpajaislain käsittely eduskunnassa jäi vielä viime vuonna kesken. Uusi laki astuukin voimaan aikaisintaan vuoden 2002 alusta. Ahvenanmaan Raha-automaattiyhdistyksen (PAF) toiminta osoitti, että sääntelyn kehittämiseen on edelleen tarvetta. PAF:n pelien tarjonta Internetin kautta ja aktiivinen markkinointi mantereella tunkeutuu Veikkaus Oy:n perinteisesti yksinoikeuden pohjalta hallitsemille markkinoille ja jatkuessaan uhkaa koko suomalaista rahapelijärjestelmää.

Pelitarjonta Internetissä, uudet tekniset ratkaisut pelien toteuttamisessa, uudet maksutavat ja uudet markkinointikanavat ovat haasteita sekä lainsäätäjälle että pelin järjestäjille. RAY:n pyrkimyksenä on osata ja hallita omaan pelitoimintaan liittyvät tekniset haasteet ja mahdollisuudet. Teknisistä edellytyksistä huolimatta RAY ei tule lähivuosina tarjoamaan pelejään avoimissa verkoissa koteihin. Pelitoiminnan hallitsematon laajeneminen ei toisi mukanaan pelkästään myönteistä kehitystä.

Menestyksekkäästä vuodesta kiitän kaikkia yhteistyökumppaneitamme ja RAY:n ammattitaitoista ja osaavaa henkilökuntaa!

Vissa värden tas åter till heders

För drygt fem år sedan lade vi inom RAY fast en vision samt fastställde vissa värden och framgångsfaktorer som medel att styra organisationens verksamhet. Samtidigt ville vi åstadkomma en förändring av hela organisationskulturen. Målet var att utvecklas till en modern serviceorganisation där ansvar och befogenheter har en bred spridning.

På grund av den karaktär som penningsspel och understödsverksamhet har är tillförlitlighet vårt kärnvärde. Olika undersökningar har under de senaste åren visat att såväl kunder och intressenter som egna medarbetare anser att tillförlitlighet är något av det mest centrala när det gäller RAY och dess verksamhet.

Föreningen har ännu ett år av framgångsrik verksamhet bakom sig. Omsättningen ökade mer än väntat och uppgick till något över 3 200 miljoner mark. Samtliga enheter redovisade ett positivt resultat. Kasinoenheten uppvisade den kraftigaste tillväxten med en intäktsökning på nästan 19 procent. Över 80 procent av RAYs intäkter kom emellertid från den decentraliserade verksamheten med spelautomater som bedrivs i samarbete med företagare.

En annan positiv sak var att räkenskapsårets vinst ökade snabbare än omsättningen. Räkenskapsårets vinst under år 2000 uppgick till 2 135 miljoner mark. Detta belopp kan nu användas som understöd under detta och kommande år till organisationer inom social- och hälsovården och till veteraner samt för rehabilitering och institutionsvård av krigsinvalidier.

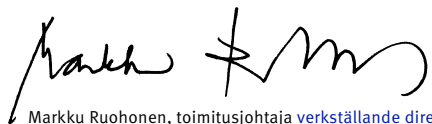
Understöd kommer under innevarande år att delas ut till totalt 1 075 organisationer. Tyngdpunkten ligger till stor del inom samma områden som förr: verksamhet som förebygger omfattande folkhälsoproblem, service och stödverksamhet för äldre, mentalvårdsarbete, rehabilitering och tjänster för personer med missbruksproblem, handikappomsorg samt service och stödarbete för barnfamiljer med multiproblem.

Understödsverksamhet är på det hela taget ett område som kräver eftertanke. När man behandlar ansökningar blir man därför tvungen att ta ett flertal aspekter i beaktande, som ibland kan vara motstridiga sinsemellan. För att kunna samordna allmännyttigt understödsarbete med den affärsverksamhet som bedrivs av företagare krävs det omfattande utredningar när förslagen bereds. Trots detta hamnar man ofta i en valsituation. Vilketdera är viktigare, att trygga servicen eller att ha en fungerande marknad?

Riksdagen har inte ännu slutfört behandlingen av den nya lotterilagen, vilket innebär att den träder i kraft tidigast från början av år 2002. Ålands Penningautomatförening, PAF, visade genom sin verksamhet att det finns behov att vidareutveckla regleringen av området. PAF bjuder ut spel på Internet och bedriver en aktiv marknadsföring på fastlandet, vilket är ett intrång på den marknad som lotteri- och spelföretaget Veikkaus Oy i alla tider kontrollerat med stöd av sin ensamrätt. Om detta får fortsätta utgör det ett hot mot hela spelsystemet i Finland.

Spel över Internet, nya tekniska lösningar för spel, nya betalningssätt och nya marknadsföringskanaler bjuder på utmaningar för både lagstiftaren och spelarrangörerna. Penningautomatföreningen har som ambition att hantera de tekniska utmaningar och möjligheter som vår egen spelverksamhet skapar. Även om de tekniska förutsättningarna finns, kommer RAY inte under de närmaste åren att erbjuda hushållen spel i öppna nät. Om spelverksamheten tillåts expandera ohämmat kan det ha en utveckling som inte är enbart positiv.

Jag vill rikta mitt tack för ett framgångsrikt år till alla samarbetspartners och till våra duktiga och kompetenta medarbetare.

Markku Ruuhonen, toimitusjohtaja verkställande direktör

RAY:N HALLITUS 2001–2003

RAYs styrelse

VALTIONEUUVOSTON MÄÄRÄÄMÄT JÄSENET
AV STATSRÅDET FÖRORDNADE
LEDAMÖTER

Jukka Vihriälä
puheenjohtaja, kansanedustaja
ordförande, riksdagsman

Maunu Ihalainen
varapuheenjohtaja, kanslianeuvos
vice ordförande, kansliråd

Klaus Halla
kehitysjohtaja, utvecklingsdirektör
sosiaali- ja terveystieteiden
social- och hälsovårdsministeriet

Pekka Järviö
hallitusneuvos, regeringsråd
sisäasiainministeriö
inrikesministeriet

Paula Kokkonen
kansanedustaja, riksdagsman

Pekka Ravi
kansanedustaja, riksdagsman

Timo Viherkenttä
budjettipäällikkö, budgetchef
valtiovarainministeriö
finansministeriet

YHDISTYKSEN KOKOUKSEN VALITSEMAT JÄSENET
AV FÖRENINGSMÖTET UTSEDDA LEDAMÖTER

Tor Jungman
II varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja
II vice ordförande, verksamhetsledare
Suomen Sydänliitto

Helena Hiila
toiminnanjohtaja, verksamhetsledare
Kehitysvammaliitto ry

Mikael Ingberg
toimitusjohtaja, verkställande direktör
Samfundet Folkhälsan i svenska
Finland rf

Pirkko Karjalainen
toiminnanjohtaja, verksamhetsledare
Vanhustyön Keskusliitto ry

Leena Kolsi
toimitusjohtaja, verkställande direktör
Solaris-lomat ry

Raimo Lindberg
toimitusjohtaja, verkställande direktör
Invalidiliitto ry

Leena Välimäki
säätiönjohtaja, direktör för stiftelse
Miina Sillanpään Säätiö

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT
PERSONALENS REPRESENTANTE

Lasse Koskinen
huoltomekaanikko, servicemekaniker

Jarmo Varanka
pelinhoitaja, croupier

JOHTOKUNTA

Direktion

Markku Ruohonen
toimitusjohtaja, puheenjohtaja
verkställande direktör, ordförande

Esko Romppainen
varatoimitusjohtaja, liiketoiminnan johtaja,
varapuheenjohtaja
vice verkställande direktör, affärsverksamhet,
vice ordförande

Seppo Pyykkönen
johtaja, hallinto
direktör, administration

Hannu Salokorpi
johtaja, avustustoiminta
direktör, understödsverksamhet

RAY:N HALLITUS 1998–2000
RAYs STYRELSEVALTIONEUUVOSTON MÄÄRÄÄMÄT JÄSENET
AV STATSRÅDET FÖRORDNADE
LEDAMÖTER

Jukka Vihriälä
puheenjohtaja, kansanedustaja
ordförande, riksdagsman

Maunu Ihalainen
varapuheenjohtaja, kanslianeuvos
vice ordförande, kansliråd

Paula Kokkonen
kansanedustaja, riksdagsman

Markku Lehto
kansliapäällikkö, kanslichef
sosiaali- ja terveystieteiden
social- och hälsovårdsministeriet

Juhani Perttunen
kansliapäällikkö, kanslichef
sisäasiainministeriö
inrikesministeriet

Pekka Piispanen
suunnittelupäällikkö, planeringschef
Teollisuuden ja Työnantajien
Keskusliitto

TIMO VIHHERKENTÄ
budjettipäällikkö, budgetchef
valtiovarainministeriö
finansministeriet

YHDISTYKSEN KOKOUKSEN
VALITSEMAT JÄSENET
AV FÖRENINGSMÖTET
UTSEDDA LEDAMÖTER

Liisa Elovainio
II varapuheenjohtaja, pääsihteeri
II vice ordförande, generalsekreterare
Suomen Syöpäyhdistys ry

Leena Kolsi
toimitusjohtaja, verkställande direktör
Solaris-lomat ry

Raimo Lindberg
toimitusjohtaja, verkställande direktör
Invalidiliitto ry

Stina Oriander
toiminnanjohtaja, verksamhetsledare
Förbundet Hem och Skola i Finland rf

Jukka Salminen
toiminnanjohtaja, verksamhetsledare
Eläkeliiitto ry

Aimo Strömberg
toiminnanjohtaja, verksamhetsledare
Suomen CP-Liitto ry

Leena Välimäki
säätiönjohtaja, direktör för stiftelse
Miina Sillanpään Säätiö

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT
PERSONALENS REPRESENTANTER

Seppo Hartikainen
tarkastaja, inspektör

Jouko Ilvonen
työkaluviilaaja, filare

HALLITUS, STYRELSE 2001–2003 vasemmalta oikealle, från vänster till höger

Maunu Ihalainen, Leena Kolsi, Lasse Koskinen,
Mikael Ingberg, Jarmo Varanka

Paula Kokkonen, Jukka Vihriälä, Leena Välimäki,
Pekka Järviö, Raimo Lindberg

Lasse Koskinen, Maunu Ihalainen, Raimo Lindberg, Timo Viherkenttä, Pirkko Karjalainen, Paula Kokkonen,
Pekka Ravi, Jukka Vihriälä, Helena Hiila, Pekka Järviö, Tor Jungman, Klaus Halla, Jarmo Varanka

KEHITTYVÄ RAY RAY utvecklas

Euron käyttöönottoon valmistautuminen jatkui RAY:ssa monin tavoin vuoden 2000 aikana. Tavoitteena on toiminnan häiriötön jatkuminen myös vuoden 2002 alussa maksuvälineuudistuksesta huolimatta. Useamman vuoden kestänyt suurhanke raha-automaattien verkottamiseksi saatiin myös päätökseen.

Pelilaitteisiin ja järjestelmiin euron johdosta tehtävät uudistukset ja muutostyöt tulevat maksamaan vuosina 1999–2002 RAY:lle yhteensä yli 100 miljoonaa markkaa. Uuden maksuvälineen käyttöönoton suunnittelu vuoden 2002 alussa on sujunut tiiviissä yhteistyössä sijoituspaikkayrittäjien, pankkien ja muiden rahahuollosta vastuussa olevien yritysten kanssa.

Viime toimintavuonna euron käyttöönottoon valmistauduttiin suunnitteleamalla ja hankkimalla merkittävä osa automaattien laseista ja uusimalla ennakkoon pelien rahankäsittelytekniikkaa. Toiminnan ja tekniikan testausta varten rakennettiin erityinen eurotestitila, jossa ovat kaikki RAY:n käyttämät automaattit ja pöytäpelit, automaattiverkko sekä toimistojärjestelmät. Tilassa myös koulutetaan kentän henkilökunta. Euron tuloon valmistauduttiin myös ottamalla käyttöön uusi versio toiminnanohjausjärjestelmästä sekä valmistelemaan järjestelmän valuuttakonversiota.

INTERNET-TEKNOLOGIAN HYÖDYNTÄMISTÄ SEKÄ AUTOMAATTIEN VERKOTUSTA LAAJENNETTIIN Internet ja intranet ovat vuosi vuodelta vankentaneet asemaansa RAY:n ulkoisessa ja sisäisessä tiedonvälityksessä ja palvelussa. Erityisesti RAY:n www-sivuilla olevat ilmaiset nettipelit ovat lisänneet suosiotaan uusien pelien myötä. Vuoden lopulla verkossa oli tarjolla seitsemän eri peliä. Sisäisiä ja ulkoisia verkkopalveluita kehitetään jatkuvasti panostamalla muun muassa käyttäjien tarpeiden huomioimiseen ja käytettävyyden parantamiseen.

Vuonna 2000 otettiin käyttöön uusi palautesovellus ja aloitettiin laajemmin extranet-sovellusten suunnittelu. Organisaatioiden välinen tietojen elektroninen siirto ja tietojärjestelmien välinen kommunikointi on osa jokapäiväistä yrityselämää. Kehitys edellyttää osapuolilta turvallisia toimintatapoja ja luotettavaa tekniikkaa. RAY on panostanut vahvan tunnistuksen käyttöönottoon sähköisessä kommunikoinnissaan sekä tietojen salausmekanismeihin. Turvaratkaisujen varmuus määrää yhä useammin teknologiavalinnan.

Laajamittainen raha-automaattien verkottaminen saatiin kuluneena vuonna päätökseen. Verkko on keskeinen osa sitä perustietotekniikkaa, jonka avulla RAY kehittää tulevina vuosina toimintatapojaan ja harjoittaa pelitoimintaansa entistä tehokkaammin ja reaaliaikaisemmin.

Myös avustustoiminnan tietojärjestelmien kehitystyö jatkui. Keväällä otettiin käyttöön valvonnan asianhallintajärjestelmä. Maksusjärjestelmä valmistuu syksyllä 2001, minkä jälkeen kaikki avustusehdotuksen valmisteluun, avustusten käytön seurantaan, valvontaan ja maksamiseen liittyvä olennainen tieto on sähköisesti tallennettuna. Avustuksen extranet-järjestelmää täydennettiin niin, että järjestöt voivat halutessaan toimittaa kaikki avustusten hakemiseen, vuosiselvityksiin ja maksupyyntöihin liittyvät asiakirjat Internet-pohjaisen asiakasverkon kautta.

RAY fortsatte förberedelserna för införandet av euron på flera olika sätt under år 2000. Målet är att ha en störningsfri verksamhet också i början av 2002 trots att ett nytt betalningsmedel tas i bruk. Storprojektet att nätverkskoppla penningautomaterna som pågått under många år slutfördes.

De uppdateringar och ombyggnader som måste göras av spelutrustning och system på grund av euron kommer att kosta Penningautomatföreningen totalt över 100 miljoner mark under åren 1999–2002. Planeringen för införandet av det nya betalningsmedlet har löpt i nära samarbete med de banker som spelplatsföretagarna använder samt andra företag som ansvarar för betalningsservice.

ÖKAT UTNYTTJANDE AV INTERNETTEKNOLOGI OCH NÄTVERKSKOPPLADE AUTOMATER Internet och intranet har med åren befäst sin ställning i föreningens externa och interna information och service. Framför allt de gratis internetspel som finns på RAYs webbplats har ökat i popularitet allt efter som nya spel introducerats. I slutet av året fanns det sju olika spel på nätet att välja på. Interna och externa nättjänster utvecklas kontinuerligt genom insatser som bl.a. tar hänsyn till användarnas behov och förbättrar användbarheten.

Under 2000 infördes en ny tillämpningsmodell för respons och en mer omfattande planering av extranettillämpningar startades. Föreningen har satsat på att införa en s.k. stark identifiering inom elektronisk kommunikation samt på krypteringsmekanismer för uppgifter.

En omfattande nätverkskoppling av penningautomatema har slutförts under innevarande år. Nätet utgör en central del av den grundläggande informationsteknik.

Under våren infördes ett styrsystem för övervakning. Ett utbetalningssystem kommer att stå klart under hösten 2001 och efter det kommer alla viktigare uppgifter om beredning av förslag till understöd, uppföljning av användningen av understöd samt övervak-

ning och betalning att finnas lagrade i elektronisk form. Extranetsystemet för understöd kompletterades, vilket gör att organisationerna om de så vill kan skicka alla handlingar som gäller ansökan om understöd, årsredovisningar och betalningsansökningsgenom det internetbaserade kundnätet.

MÖJLIGHETERNA ATT ANVÄNDA

E-PENGAR UNDERSÖKS

Det har blivit allt vanligare med elektroniska betalningsmedel i Finland, även om införandet går långsammare än väntat. Penningautomatföreningen har inte ännu tagit elektroniska pengar i bruk i sina spelautomater eller andra spel. En allmän utredning om elektroniska pengar, tjänster på webben och egenskaper hos spelställena blev klar i slutet av året. Avsikten är att fortsätta utvecklingsarbetet under innevarande år för att det skall bli möjligt att införa ett nytt betalningssätt.

UTREDNINGAR ÄR GRUNDEN FÖR

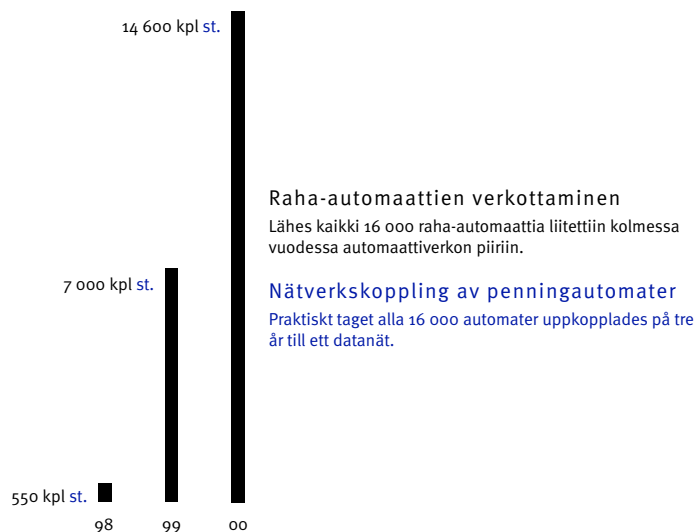
UTVECKLING AV VERKSAMHETEN

Föreningen gjorde under år 2000 allsidiga satsningar på utredningsarbete som styr utvecklingen av de olika verksamhetsområdena. Man tog i bruk ett nytt verktyg, RISC Monitor. Med denna metod kan man noggrant identifiera RAYs nuvarande spelkundsbas och se hur väl man lyckats uppnå målen samt planera och prova nya åtgärder för att öka kundtillfredsställelsen och bredda kundunderlaget.

PRODUKTUTVECKLINGEN INRIKTADES PÅ EURON

Nyheter som lanserades under året var fruktspelet Mansikka och pokerspelet Kymppipokeri. De kommer att ersätta Hedelmäpeli-spelet och pokerprodukterna Kakkospokeri. Tyngdpunkten i produktutvecklingen låg emellertid på planering av de omläggningar som måste göras på grund av euron och på förnyelse av teknologibasen för de nuvarande spelautomaterna.

Såväl nätverkskopplingen av spelautomaterna som övergången till euro medför att vissa automatmodeller blir tekniskt föråldrade och kommer att tas ur bruk. I slutet av år 2000 startade man planeringen av den spelautomat som kommer att ersätta Hedelmäjjazzo.

SÄHKÖISEN RAHAN MAHDOLLISUUKSIA TUTKITAAN

Sähköisten maksuvälineiden käyttö on Suomessa yleistynyt, vaikkakin ennakoitua hitaammin. Kun sähköisen rahan turvaominaisuudet ja käyttötekniikat ovat parantuneet, on elektronisen rahan käyttö tullut mahdolliseksi myös itsepalveluun perustuvissa automaateissa.

Toistaiseksi RAY ei ole ottanut elektronista rahaa käyttöön automaateissaan eikä muissa peleissään. Sähköiseen rahaan, verkkopalveluihin ja pelipaikan peliominaisuuksiin liittyvä yleisselvitys valmistui vuoden lopulla. Tarkoitus on jatkaa uuden maksamistavan mahdollistavaa kehitystyötä kuluvana vuonna.

TUTKIMUKSET TOIMINNAN KEHITTÄMISEN LÄHTÖKOHTANA

RAY panosti eri toiminta-alueiden kehittämistä ohjaavaan tutkimustoimintaan kertomusvuonna monipuolisesti. Tavoitteena on ollut tietohuollon systematisointi ja tiedon hyväksikäytön tehostaminen. Uutena työkaluna otettiin käyttöön RISC Monitor –metodi, joka kuvaa suomalaisten kuluttajien asenteita, arvoja, ajankuvaa, kulutuskäyttäytymistä ja yhteiskunnallisia mielipiteitä. Metodin avulla on mahdollista paitsi identifioida tarkasti RAY:n nykyinen pelaaja-asiakaskunta ja seurata, kuinka tavoitteiden saavuttamisessa on onnistuttu, suunnitella ja kokeilla uusia toimenpiteitä asiakastytyväisyyden lisäämiseksi ja asiakaskunnan laajentamiseksi.

TUOTEKEHITYS PANOSTAA EUROON

Vuoden uutuuksia olivat hedelmäpeli Mansikka ja pokeripeli Kymppipokeri. Ne korvaavat jatkossa Hedelmäpeli- ja Kakkospokeri-tuotteet. Pääpaino tuotekehityksessä oli kuitenkin eurouudistuksen vaatimien muutostöiden suunnittelussa ja nykyisten automaattien teknologiapohjan uudistamisessa.

Sekä automaattien verkottaminen että euromuutos poistavat käytöstä joitakin automaattimalleja teknisesti vanhanaikaisina. Yhden poistuvan automaatin, Hedelmäjjazon, seuraajan suunnittelu käynnistettiin vuoden lopussa. Se jatkaa pajatsojen perinnettä yhdessä ensi vuonna suuremman päävoiton saavan ja muutenkin uudistuvan Pajatson kanssa.

RAHAPELIT

Penningspel

Varatoimitusjohtaja *Vice verkställande direktör Esko Romppainen*

RAY:n vuoden 2000 pelitoiminnan tuotto oli 3 315 miljoonaa markkaa. Se kertyi raha-automaateista, kasinopeleistä ja kasinotoiminnasta. Toimintavuodelle asetettu tasaisen kasvun strategiaan perustuva viiden prosentin kasvutavoite ylittyi runsaalla kolmella prosenttiyksiköllä, mikä pääosin johtui ennakoitua suuremmasta kulutushalukkuudesta.

Tavoitteena oli pitää pelien määrän lisäys minimissään sijoittamalla uusia pelejä lisää vain siinä määrin kuin uusia sijoituspaikkoja syntyi ja muu pelituotanto käytetään vanhan kaluston korvausinvestointeihin. Tämä siirsi pelien kysyntäpainetta tulevaisuuteen.

RAY:n rahapelitoiminta perustuu valtaosin yhteistyöhön maamme vähittäiskaupan sekä huoltamo- ja ravitsemusalan yrittäjien kanssa. 3 214 miljoonan markan kokonaisliikevaihdosta yrittäjien tiloihin sijoitettujen raha-automaattien osuus oli 80 prosenttia. Hajasijoitettujen raha-automaattien lisäksi RAY harjoittaa pelitoimintaa omissa pelisaleissa sekä Casino RAY:ssa Helsingissä. Kasinopelien osuus kokonaisliikevaihdosta oli 4 prosenttia, omien pelisalien osuus 12 prosenttia ja Casino RAY:n 3 prosenttia. Kasinossa keskityttiin palvelun ja kannattavuuden parantamiseen, minkä seurauksena yksikön liikevaihto kasvoi RAY:n yleisestä linjasta poiketen lähes 19 prosenttia.

Suomessa kolmen yksinoikeudella pelitoimintoja harjoittavan yhteisön, RAY:n, Oy Veikkaus Ab:n ja Suomen Hippos ry:n rahapelien tuotto ennen veroja ja toiminnan kuluja oli yhteensä 10 452 miljoonaa markkaa, mikä oli noin 8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. RAY:n osuus tuotoista säilyi noin kolmanneksena.

RAY:n yksinoikeusasemalla oli edelleen kansan tuki takanaan, sillä yli 70 prosenttia kansalaisista piti yhdistyksen erityisasemaa perusteltuna. Valtaosa kansasta piti myös toiminnan volyyymia edelleenkin hyväksyttävänä; pelien määrän vähentämistä vaativien osuus pysyi alle neljänneksenä. Alle 15-vuotiaiden pelaamisen valvonnan tehostamisella tuettiin myönteistä suhtautumista RAY:hyn.

KAIKKI PELIT TEHDÄÄN ITSE

RAY:n oma Valmistus- ja materiaalitoiminnot –yksikkö valmistaa kentälle kaikki yhdistyksen automaatti- ja kasinopelit ja tukee pelitoimintaa myös varaosahuollossa. Yksikössä työskentelee valmistuksessa 43 ja materiaalitoiminnoissa 17 henkilöä.

Kertomusvuonna Valmistus- ja materiaalitoiminnot kehitti sisäistä tiimityötä, osahankintayhteistyötä ja osallistui VTT:n varastobenchmarking-tutkimukseen kiitettävien tuloksin. Pelilaitteiden valmistusmäärä pysyi edellisvuosien tasolla, sillä yksikkö valmisti vuoden aikana pelitoiminnan tarpeiden mukaiset noin 3 600 raha-automaattia ja 40 kasinopelipöytää. Yksikköä työllisti myös eurojen käyttöönottoon liittyvien automaattien muutostyösarjojen valmistaminen.

RAYs intäkter för år 2000 uppgick till 3 315 miljoner mark, vilket kom från penningautomater, kasinospel och kasinoverksamhet. Det tillväxtmål på fem procent som hade uppställts för verksamhetsåret och som baseras på en strategi för jämn tillväxt överträffades med tre procentenheter.

Målet var att öka antalet spel med ett minimum genom att placera ut spel bara i den takt som nya spelställen kom till och att använda övrig produktion till investeringar för att ersätta gammal utrustning.

Föreningens verksamhet med penningspel bygger till största delen på samarbete med detaljhandeln i Finland samt med företagare som driver servicestationer eller har restaurangrörelse. Av totalomsättningen på 3 214 miljoner mark stod spelautomater som placerats ut i företagares lokaler för 80 procent. Förutom att RAY har penningautomater utplacerade runt om i Finland bedriver föreningen också spelverksamhet i egna spelsalar samt vid Casino RAY i Helsingfors. Kasinospel utgjorde en andel på 4 procent av totalomsättningen, egna spelsalar 12 procent och Casino RAY 3 procent. När det gäller kasinot fokuserade man på att förbättra service och lönsamhet, vilket gjorde att enhetens omsättning med avvikelse från RAYs allmänna linje ökade med närmare 19 procent.

De tre organisationer som bedriver spelverksamhet med ensamrätt i Finland – RAY, Oy Veikkaus Ab och Suomen Hippos ry – hade sammanlagt 10 452 miljoner mark i intäkter före skatt och rörelsekostnader, vilket är en ökning med cirka 8 procent jämfört med året innan. RAY svarade fortsättningsvis för omkring en tredjedel av totalintäkterna.

RAYs monopolställning har fortfarande stöd bland allmänheten; 70 procent av medborgarna ansåg att föreningens särställning är befogad. Åtgärder för att effektivare övervaka spelande ungdomar under 15 år bidrog till att skapa positiva attityder till RAY.

RAHA-AUTOMAATIT

Penningsautomater

Johtaja *Direktör* Risto Lehtinen

Vuoden 2000 lopussa RAY:n automaattipelejä oli yhteensä 14 630 runsaassa 8 800:ssa yhteistyökumppanin hallitsemassa liiketilassa. Automaatit tuottivat yhteensä 2 678 miljoonaa markkaa. Tuotto kasvoi edellisvuodesta 8,5 prosenttia eli hieman enemmän kuin Suomen koko rahapelimarkkinoiden tuotto.

RAY:n raha-automaattitoimintaa ohjaa neljä periaatetta: hallittu tuoton kasvu, valtakunnallisesti kattava ja pelaajien toiveet huomioiva pelipalvelujen tarjonta, lasten pelaamisen valvonta sekä yhteistyökumppaneiden tasapuolinen kohtelu.

Raha-automaattien määrä oli toimintavuonna keskimäärin vajaat kaksi prosenttia suurempi kuin edellisvuonna. Merkittävimpiä kasvun syitä olivat sekä pelaajamäärien että pelaamisen lisääntyminen. Vähintään kerran viikossa raha-automaatteja pelaavien määrä kasvoi vuodessa yli neljä prosenttia.

RAY otti syksyllä käyttöön kolme uutuuspeliä: Superruletin, Mansikan ja Kymppipokerin. Osana pelipalveluiden kehittämistä jatkettiin myös pelipisteiden somistusohjelmaa, jolla pelipisteitä saatiin toimivammiksi ja viihtyisämmiksi. Vuoden aikana miltei 500 uutta pelipaikkaa varustettiin nykyaikaisilla peliseinäkkeillä.

Vuoden alussa otettiin käyttöön uusi toimintamalli alle 15-vuotiaiden lasten pelaamisen valvontaan. Siinä selkeytettiin RAY:n ja sen yhteistyökumppanien roolit valvonnassa sekä määriteltiin käytännön valvontatavat ja niissä havaittavien puutteiden korjaaminen. Valvonnassa esiin tulleiden laiminlyöntien vuoksi poistettiin toiminnasta yli 30 raha-automaattia.

Raha-automaattien liittäminen RAY:n tietoliikenneverkkoon vietiin päätökseen tavoitteen mukaisesti. Vuoden lopussa jo 96 prosenttia tuotoista suoraveloitettiin yhteistyökumppanien tileiltä verkon kautta saatujen tietojen perusteella. Verkko tehosti myös automaattien vikojen esilletuloa ja nopeutti niiden korjaamista.

Raha-automaatit ohjelmoidaan vuoden 2002 tammi-helmikuun aikana eurokolikoilla toimiviksi. Myös pelipanoksista ja voitosta kertovat lasit ja tarrat vaihdetaan. Jotta operaatio saadaan aikanaan toteutettua sujuvasti, muutettiin automaattien mekaaniset osat eurokuntoon etukäteen jo viime vuonna. Kokonaisuutenakin euron tuloon valmistautuminen on edennyt suunnitellun aikataulun mukaisesti.

Vid slutet av år 2000 hade RAY sammanlagt 14 630 penningautomatspel utplacerade i drygt 8 800 lokaler som innehas av RAYs samarbetspartners. Intäkterna från penningautomaterna uppgick till sammanlagt 2 678 miljoner mark, vilket var en ökning med 8,5 procent jämfört med året innan eller något mer än totalintäkterna från hela spelmarknaden i Finland. De största orsakerna till tillväxten var att såväl antalet spelare som spelomgångar ökade.

RAYs verksamhet för penningautomater styrs av fyra principer: kontrollerad intäktsökning, ett riksomfattande utbud av speltjänster som beaktar spelarnas önskemål, övervakning av barn som spelar samt en jämbördig behandling av samarbetspartners.

Antalet penningautomater ökade med knappt två procent i medeltal under verksamhetsåret jämfört med året innan. Antalet personer som spelar på penningautomater minst en gång i veckan ökade med över fyra procent.

Föreningen introducerade tre nyheter under hösten: rulettspellet Superruletti, Mansikka och pokerspelet Kymppipokeri. Som ett led i utvecklingen av spelservicen fortsatte programmet med att dekorera spelställena, vilket gjorde dem mer välfungerande och trivsamma.

En ny verksamhetsmodell infördes i början av året när det gäller övervakningen av spelande barn under 15 år. Modellen skall ge en tydligare rollfördelning mellan RAY och föreningens samarbetspartners samt beskriva hur den praktiska övervakningen skall skötas och rätta till de brister som funnits i övervakningen. På grund av dessa försummelser togs över 30 penningautomater ur bruk.

Penningautomaterna kommer att programmeras om så att börjar fungera med euromynt i januari—februari 2002. Även de sifferutror som ger information om spelinsatser och vinster byts ut. Förberedelserna för övergången till euro har i det stora hela löpt enligt plan.

RAY-PELISALIT JA RAVINTOLAKASINOPELIT

RAY-spelsalar och kasinospel på restauranger

Johtaja *Direktör* Marja-Riitta Lindén

RAY:n 46:ssa eri puolilla maata sijaitsevassa omassa pelialissa kirjattiin viime vuonna päivittäin yhteensä keskimäärin yli 26 000 asiakaskäyntiä. Niistä kertyi tuottoa yhteensä 391 miljoonaa markkaa. Ravintoloiden kasinopelien tuotto oli kertomusvuonna 124 miljoonaa markkaa. Sekä pelisalien että ravintolakasinopelien kannattavuus säilyi entisellään.

RAY-PELISALIT

Toimintavuoden aikana kaksi pelisalia muutettiin uusiin tiloihin ja kahta pelisalia laajennettiin. Pelisalit on ryhmitelty Täyspotti-, RAY-Potti- (vuoden 2001 alusta Potti) ja Club Ray-ketjuihin tarjolla olevien pelien ja palvelujen mukaan.

Jyväskylän Club Ray koki muuton yhteydessä myös toiminnallisen muutoksen: yhteistyöravintola tuli entistä kiinteämmin osaksi pelisalia. Uusi Club Ray Brick's sijaitsee keskeisellä paikalla Jyväskylän kävelykadun varrella.

Täyspottien palvelua ja siisteyttä seurattiin edelleen säännöllisesti tarkkailukäynnin. Tulokset olivat erittäin hyvät. Yleisarvosanaksi saatiin 91/100 pistettä.

RAY-Pottien asiakkaiden mielipidettä pelialistaan selvitettiin kyselyllä, joka suoritettiin 19 RAY-Potissa. Vastaajilta kysyttiin mielipidettä eri peleistä sekä palvelusta. Kouluasteikolla 4–10 yleisarvosanaksi saatiin 8,2. Yhteensä 82 prosenttia vastaajista arvioi RAY-Potit vähintään kahdeksan arvoiseksi.

Valmistautuminen euro-käteisen tuloon jatkui vanhan automaattikaluston uusimisella. Edellisenä vuonna aloitettu RAY-Pottien automaattien verkotus saatiin päätökseen.

RAVINTOLAKASINOPELIT

Toimintavuoden lopussa kasinopelitoimintaa oli 254 ravintolassa. Kasinopelipöytiä oli yhteensä 322. Näistä Black Jack -korttipelejä oli 239 ja loput ruletteja. Runsas neljännes ravintoloiden kasinopeleistä on pääkaupunkiseudulla, mutta pelejä on pelattavissa ympäri Suomea paikoissa, joissa on riittävästi kysyntää. Pohjoisimmat pelit ovat Ivalossa.

Maaliskuussa tuli voimaan tupakkalain laajennus, jonka mukaan pelitilojen tulee olla savuttomia. Yhteistyössä ravintoloiden kanssa tehtiin toimenpiteitä savuttomuuden turvaamiseksi.

Ravintolakasinopelien yritysasiakkaiden keskuudessa tehtiin asiakastytyväisyystutkimus, jonka yleisarvosanaksi kouluasteikolla saatiin 8,3. Se oli suurin piirtein sama kuin kaksi vuotta aiemmin tehdyssä tutkimuksessa. Jo perinteiseen tapaan RAY:n kasinopelitoiminta sai kiitosta luotettavuudesta ja ammattitaidosta.

Sekä ravintolakasinopelit että pelisalit tarjoavat opiskelijoille ja muille osa-aikatyötä haluaville mielenkiintoisen ja vaativan asiakaspalvelutyön. Vuonna 2000 rekrytoitiin ja koulutettiin ravintolakasinopelieihin ja pelisaleihin 250 uutta pelinhoitajaa. Näiden lisäksi pelisaleihin rekrytoitiin työntekijöitä kassanhoitajiksi ja pelisalien valvojiksi.

Totalt över 26 000 kundbesök i medeltal noteras per dag för RAYs 46 spelsalar runt om i landet år 2000. Detta gav intäkter på sammanlagt 391 miljoner mark. Intäkterna från kasinospelen på restaurang uppgick till totalt 124 miljoner mark. Lönsamheten för såväl spelsalar som kasinospel på restauranger låg kvar på samma nivå.

RAYS SPELSALAR

Två spelsalar flyttade in i nya lokaler under verksamhetsåret och två spelsalar byggdes ut. Spelsalarna är grupperade i tre olika kedjor enligt spel och service: Täyspotti, RAY-Potti och Club Ray.

Club Ray i Jyväskylä flyttade och genomgick samtidigt en verksamhetsmässig förändring i och med att den restaurang som man samarbetar med blev en mer integrerad del av spelsalen.

Täyspotti-salarnas service och ordning bevakades genom regelbundna kontrollbesök. Detta gav mycket bra resultat.

En enkät genomfördes bland kunderna i 19 RAY-Potti-salar. Totalt 82 procent av svarspersonerna gav RAY-Potti-salarna minst skolbetyget åtta.

KASINOSPEL PÅ RESTAURANGER

Verksamhet med kasinospel förekom vid 254 restauranger i slutet av året.

Antalet spelbord på restauranger utgjorde 322, av vilka 239 var bord för kortspelet Blackjack och resten roulettbord. En dryg fjärdedel av kasinospelen på restaurang befinner sig i huvudstadsregionen, men det går att spela kasino runt om i Finland där det finns tillräcklig efterfrågan.

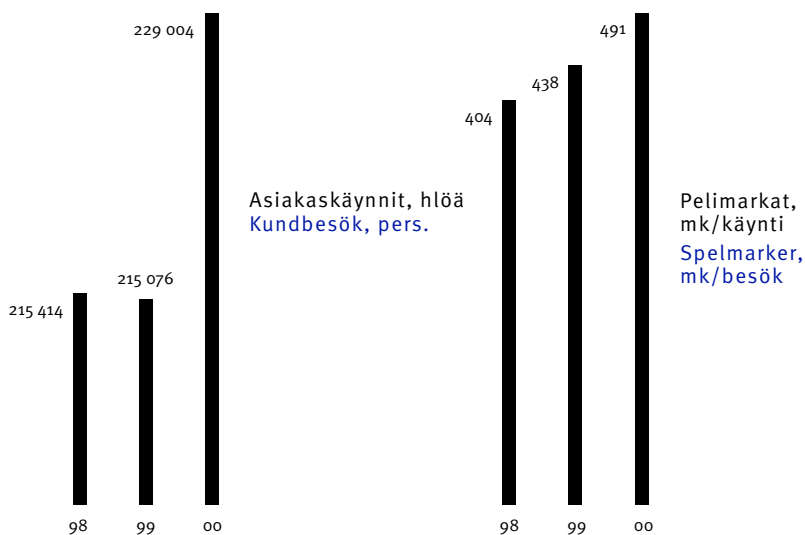
En utvidgning av tobakslagen trädde i kraft i mars, vilket innebär att spellokaler ska vara rökfria. Åtgärder vidtogs i samverkan med restaurangerna för att säkra rökfrihet.

En enkät om kundtillfredsställelsen genomfördes bland företagskunderna för kasinospel på restauranger. Resultatet blev vitsordet på 8,3 enligt skolbetygsskalan 4–10. RAYs verksamhet för kasinospel fick åter en gång beröm för tillförlitlighet och yrkesskicklighet.

CASINO RAY

Johtaja *Direktör* Hannu Jokipaltio

Vuosi 2000 oli Casino RAY:ssä poikkeuksellisen onnistunut. Kasinon asiakaskäyntien määrä kasvoi 7 prosenttia, pelit tuottivat lähes 19 prosenttia edellisvuotta enemmän ja myös toiminnan kannattavuus parani lähes kymmenen prosenttiyksikköä.

Menestyksen taustalla on suotuisa yleinen taloudellinen tilanne mutta myös jatkuva määrätietoinen työ kasinon ja sen palvelujen kehittämisessä. Nyt yhdeksänvuotiaan Casino RAY:n henkilökunnan kasinoammattitaito ja asiakaspalvelun taso on noteerattu korkealle myös suoritetuissa yrityskuva- ja palvelun laatumittauksissa.

Kasinon pelien tuotto kasvoi runsaaseen 112 miljoonaan markkaan, josta automaattien osuus oli noin 62 miljoonaa markkaa. Edellisten vuosien tapaan automaattituoton kasvu oli pöytien kasvua nopeampaa. Pelipöytien tuotoista ruletit tuottivat noin puolet ja Black Jack -pöydät neljänneksen. Viimeinen neljännes tuloista jakautui Punto Bancon, Red Dogin, Oasis-pokerin ja varsinaisten pokeripöytien kesken. Kasinon asiakkaiden rahankäyttö peleissä vaihtelee muutamasta markasta kymmeneen tuhansiin markkoihin.

Kasinolla kävi vuonna 2000 yhteensä 229 000 asiakasta, mikä on tähänastinen ennätys. Keskimäärin päivää kohti kasinossa käytiin 630 kertaa. Ensikertalaisia kävijöistä oli noin 18 prosenttia. Sekä ulkomaalaisten että naisten osuus käynneistä säilyi noin kolmanneksen tasolla.

Kasinoa markkinoitiin Kuukauden kasinopäivä -teemalla ja automaattipainotteisilla Onnentonni-päivillä. Perinteisten pokeriturnausten lisäksi järjestettiin ensimmäinen Baltic Sea Black Jack -korttipeliturnaus marraskuussa yhteistyössä Casinos Polandin ja virolaisen Olympic Casinon kanssa. Finaaliin oli karsittu pelaajat Suomesta, Virosta ja Puolasta.

Året 2000 var ett sällsynt lyckat år för Casino RAY. Antalet kasinobesökare växte med 7 procent, spelet gav 19 procent mer i intäkter än föregående år och även verksamhetens lönsamhet förbättrades med närmare tio procentenheter.

Bakgrunden till framgången var gynnsamma ekonomiska konjunkturen men också ett fortsatt målmedvetet arbete att utveckla kasinot och dess service. Yrkesskickligheten hos Casino RAY:s personal och nivån på kundservicen fick höga poäng i genomförda mätningar av profilen och servicen.

Intäkterna från kasinospelarna ökade till över 112 miljoner mark, varav spelautomaterna stod för cirka 62 miljoner mark. I likhet med tidigare år växte intäkterna från spelautomaterna snabbare än intäkterna från spelborden. Kasinobesökarnas spelinsatser rör sig om allt från några mark till tiotusentals mark.

Totalantalet kunder på kasinot uppgick till 229 000 under år 2000, vilket är det högsta antalet någonsin. Medelantalet besök på kasinot var 630 per dag. Cirka 18 procent av besökarna var på kasinot för första gången. Såväl andelen utlänningar som kvinnor var oförändrad och utgjorde cirka en tredjedel.

Kasinot marknadsfördes under temat Månadens kasinodag och med speciella dagar som hade devisen "Onnentonni" där tyngdpunkten låg på spelautomater. Utöver de traditionella pokerturningarna ordnades den första turneringen i kortspel, Baltic Sea Black Jack. Uttagning av deltagarna i finalen hade skett i Finland, Estland och Polen.

RAY AVUSTAA RAY hjälper

Johtaja Direktör Hannu Salokorpi

De ansökningar om understöd som RAY fick motta av organisationer inom social- och hälsovårdssektorn avspeglar ett ökat behov av förebyggande arbete och öppna tjänster. Understöd kommer under år 2001 att ges till 1 075 organisationer. Dessutom används 546 miljoner mark till vård och rehabilitering av krigsinvalidier och veteraner.

RAYs position som offentlig finansiär av social- och hälsovårdsorganisationernas arbete har varit i fokus under hela 1990-talet. Detta hörde starkt ihop med det faktum att hotet om utslagning ökade och problemen förvärrades, varvid behovet av förebyggande arbete växte. I genomsnitt 14 procent av totalkostnaderna inom social- och hälsovårdsorganisationerna finansierades med medel från penningautomater under år 2000.

Kommunerna har efter lågkonjunkturen haft knappt om resurser och den ökade efterfrågan inom social- och hälsovårdsområdet har ersatts med serviceverksamhet som erbjuds av företag och organisationer. Som ett led i denna förändring utarbetade RAY och Företagarna i Finland under april 2000 en gemensam rekommendation om hur man beaktar konkurrensaspekterna i RAYs understödsverksamhet.

BEREDNING AV FÖRSLAG TILL UNDERSTÖD

När understöd är under beredning skall de organisationer som ansökt om dessa ges en opartisk och jämlik behandling. Även under det gångna verksamhetsåret prioriterades resultaten av de ansökande organisationernas verksamhet, dvs. verksamhetens effektivitet samt arbetets kvalitet och ekonomiskt utfall. Det centrala är hur organisationerna styrs och hur ekonomin förvaltas. Man fäste större uppmärksamhet än förr vid konkurrenssituationen i och med att utbudet på privata social- och hälsojämlik ökar.

Understöd söktes av 1 718 organisationer under år 2000. Ansökningarna gällde bidrag för totalt närmare 4 000 objekt, verksamheter eller projekt, vilka sammanlagt uppgick till 4 350 miljoner mark.

Sosiaali- ja terveysalan järjestöiltä RAY:hyn tulleet avustushakemukset kertovat ehkäisevän työn ja avopalveluiden lisäämisen tarpeesta. Vuonna 2001 avustuksia saa 1 075 järjestöä. Hakemusten perusteella myönnettyjen avustusten yhteenlaskettu määrä on 1 513 miljoonaa markkaa. Lisäksi sotainvalidien ja veteraanien hoitoon ja kuntoutukseen käytetään 546 miljoonaa markkaa.

RAY:n asema sosiaali- ja terveysalan järjestöjen julkisena rahoittajana korostui koko 1990-luvun ajan. Se liittyi paljolti sosiaalisen syrjäytymisuhan kasvuun ja ongelmien vaikeutukseen, jolloin ehkäisevän työn tarve lisääntyi. Kuluneena vuonna raha-automaattivaroin rahoitettiin keskimäärin 14 prosenttia sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kokonaiskuluista.

Sosiaali- ja terveystyön palvelurakenteen muuttumista kohti joustavampaa avo- ja lähipalvelujärjestelmää on tuettu RAY:n avustuksilla laajasti kaikilla avustustoiminnan sektoreilla. Avustusten suuntaamisessa painotetaan erityisesti sellaisia toimintoja ja hankkeita, jotka tukevat ja edistävät kansalaisten oman aktiivisuuden, itsenäisen selviytymisen ja elämän hallinnan kehittymistä. RAY:n hallituksen avustustoiminnan linjaukset sekä RAY:n ja sosiaali- ja terveysministeriön kesken sovitavat tulostavoitteet muodostavat sosiaali- ja terveyspoliittiset puitteet avustusten ohjaamiselle.

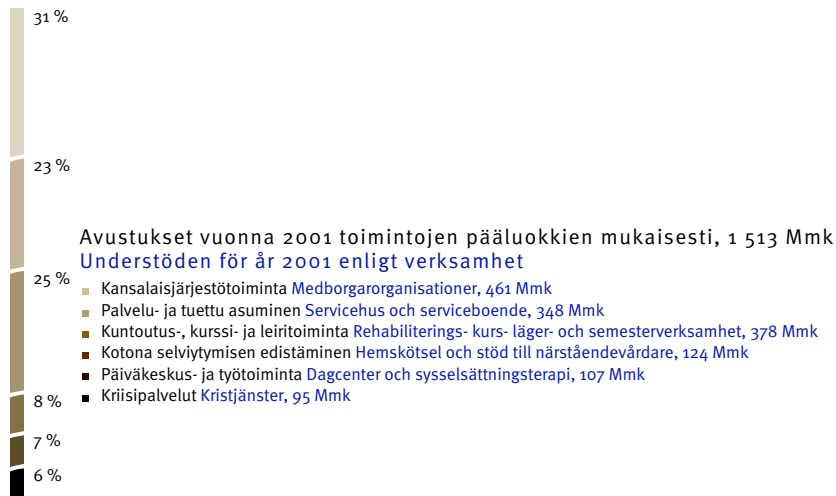
Kuntien taloudelliset voimavarat ovat olleet laman jälkeen edelleen niukkoja, ja sen seurauksena sosiaali- ja terveysalalla kasvanutta kysyntää on korvattu yritysten ja järjestöjen palvelutoiminnalla. Osana tätä muutosta RAY ja Suomen Yrittäjät laativat viime vuoden huhtikuussa suosituksen kilpailunäkökohtien huomioon ottamisesta RAY:n avustustoiminnassa.

Suosituksessa todettiin, että RAY:n avustustoiminnan lähtökohtana on täydentää riittämätöntä ja puuttuvaa palvelutarjontaa, jolloin kohteena ovat erityisesti moniongelmaiset ja väliinpu-toajat. Tarkoituksena ei ole saattaa palvelujen tarjoajia eriarvoiseen asemaan. Avustuksia ei siten suunnata palveluihin, joista jo on palvelujen sisältö, laatu ja saatavuus huomioon ottaen tarjontaa. Käytännössä suositus on merkinnyt paikkakuntakohtaista palvelukartoitusta ja yhteydenpitoa yrittäjiin, kuntiin ja TE-keskuksiin.

AVUSTUSESITYKSEN VALMISTELU

Avustusvalmisteluun kuuluu avustusta hakevien yhteisöjen tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu. Valmistelussa korostettiin edelleen kertomusvuonna järjestöjen työn tuloksellisuutta eli toiminnan vaikuttavuutta, työn laatua ja taloudellista tehokkuutta. Järjestöjen johtaminen ja taloudenhoito ovat keskeisessä asemassa. Sosiaali- ja terveyspalvelujen yksityisen tarjonnan lisääntyessä kilpailutilanteeseen kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota.

Avustuksia haki vuoden aikana 1 718 järjestöä. Avustushakemuksia oli kaikkiaan lähes 4 000 kohteeseen, toimintoon tai hankkeeseen yhteensä 4 350 miljoonan markan arvosta. Syksyllä valmistellun jakohdotuksen pohjalta valtioneuvosto hyväksyi tammikuussa 2001 avustukset 1 075 hakijalle 1 513 miljoonan markan arvosta. Ensikertalaisia avustuksen saajia oli yli 120

järjestöä. Uudet saajat ovat pääosin mielenterveystyötä ja nuoriso- ja päihdetyötä tekeviä sekä vanhustenhuollon järjestöjä.

Avustusten suuntaamisessa keskeisimpiä kohderyhmiä olivat tehtyjen painoaluelinjausten mukaisesti ne, joiden osalle sosiaaliset, taloudelliset ja terveydelliset ongelmat kasaantuvat. Kohderyhmiin kuuluvat myös paljon apua ja tukea tarvitsevat ikääntyvät kansalaiset sekä vammaista, pitkäaikaissairasta tai vanhusta kotona hoitavat omaiset.

Vanhustenhuollossa erityisesti dementian hoidon kehittämiseen ohjattiin lisää varoja. Myös lasten elinoloihin ja turvallisuuteen sekä perheiden selviytymisen edistämiseen kiinnitettiin erityistä huomiota, mihin liittyen mm. turvakotien ja perheväkivaltaa ehkäisevien projektien avustuksia lisättiin. Päihdeongelmien ehkäisyä ja hoitoa korostettiin lisäämällä avustuksia nuorten huumeiden käyttäjien hoidon, jälkihuollon ja kuntoutumista edistävien tukiverkostojen kehittämiseen. Väkivallan estäminen ja ehkäiseminen sekä maahanmuuttajien elämäntilanteen helpottaminen painoutuivat avustusten jaossa aiempaa enemmän.

Investointiavustusten osuus pysyi alle 30 prosentissa. Investoinnit kohdistuivat pääosin vanhusten, vammaisten ja mielenterveysongelmaisten palvelu- ja tukiasuntojen rakentamiseen ja hankkimiseen. Avustuksilla saatavien uusien asuntojen määrä on noin 1 500, joista vanhusten palveluasuntoja on 38 prosenttia, mielenterveyskuntoutujien tai vammaisten asuntoja 23 prosenttia, nuorisoasuntoja 25 prosenttia ja erityisryhmien tukiasuntoja 14 prosenttia.

Toiminta-avustusten osuus oli kaikista avustuksista lähes 47 prosenttia ja kaikkiaan yli tuhanteen kokeilu- ja kehittämishankkeeseen myönnettyjen projektiavustusten osuus 24 prosenttia. Kokeilu- ja kehittämishankkeissa entistä suurempaa huomiota kiinnitettiin projektisuunnitelmien innovatiivisuuteen, hankkeiden laatuun ja perusteluihin sekä asetettuihin tavoitteisiin ja niiden toteutumisen seurantaan.

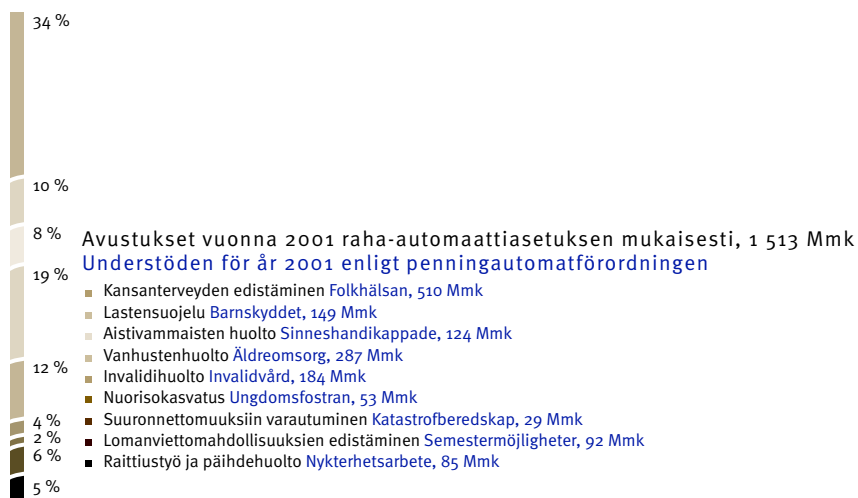
Myönnettyjen avustusten lisäksi raha-automaattivaroja ohjattiin kaikkiaan 546 miljoonaa markkaa Valtiokonttorille käytettäväksi sotainvalidien sairaskotien käyttömenoihin sekä rintamaveteraanien ja Suomen sotiin liittyneissä erityistehtävissä palvelleiden kuntoutukseen.

Organisationer som får understöd för första gången utgjorde 120 st. De består främst av organisationer för mentalvårdsarbete, ungdoms- och missbrukarvård samt åldringsvård.

När det gäller åldringsvården kanaliseras mer medel framför allt till skötseln av dementa. Mer uppmärksamhet än tidigare fästes även vid barns levnadsförhållanden och trygghet samt familjernas möjligheter att klara sig och mer understöd gavs för skyddshem och projekt för att förebygga familjevåld. Behovet att förebygga drogproblem och vårda missbrukare underströks genom att öka understöden till missbrukarvård och eftervård för unga personer samt till uppbyggnad av stödnätverk för rehabilitering. Mer understöd än tidigare gavs för att hindra och förebygga våld samt för att underlätta situationen för invandrare.

RAY följer fortlöpande verksamheten för de organisationer som fått understöd och dessas användning av understöden. De över 1 100 organisationer som använt understödet redogör för detta i en årsredovisning som baseras på bokslut och verksamhetsrapporter. Besök för kontroll av bokföringen av understöden gjordes vid 60 organisationer under året. Inga väsentliga brister inom användningen av understöden konstaterades vid granskning av betalningsansökningarna och årsredovisningen eller vid kontrollbesök. Handledning och råd om en korrekt användning av understöden och en god skötsel av ekonomin gavs i syfte att förebygga fel innan de uppstått.

AVUSTUSPÄÄTÖKSEN JÄLKEINEN VALVONTA

RAY seuraa jatkuvasti avustuksia saaneiden järjestöjen toimintaa ja avustusten käyttöä.

Vuosiselvityksessä avustuksia käyttäneet yli 1 100 järjestöä selvittävät tilinpäätöksensä ja toimintaraporttinsa perusteella avustusten käytön. Avustuksen käyttöön liittyviä kirjanpidon tarkastuskäyntejä tehtiin kuluneena vuonna 60 järjestöön. Avustusten käytössä ei havaittu olennaisia puutteita maksupyyntöjen ja vuosiselvitysten tarkastuksessa eikä tarkastuskäynteillä. Avustusten asianmukaiseen käyttöön ja hyvään taloudenhoitoon liittyvän ohjauksen ja neuvonnan avulla pyrittiin välttämään virheet jo ennakolta.

RAY:n avustamien järjestöjen tunnuslukuja*

Nyckeltal för de orfanisationer som fått understöd av RAY

	Mmk	
Toiminnan yhteen lasketut kulut	7 500	Totala kostnader för verksamheten
Investoinnit	1 000	Investeringar
Henkilöstö	22 000	Anställda
Taseiden loppusumma	10 800	Balansomslutning
Käyttöomaisuus	7 100	Anläggningstillgångar
Rahoitus- ja sijoitusomaisuus	3 200	Omsättnings- och placeringstillgångar
Vieras pääoma	5 000	Främmande kapital

* Tiedot perustuvat vuoden 1999 aineistoon, joka on kerätty 1 100 järjestöltä.

Uppgifterna är tagna från ett material som samlats in från 1 100 organisationer under 1999.

HENKILÖSTÖ

Personal

Johtaja Direktör Seppo Pyykkönen

RAY:n henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 1 689. Henkilöstöstä 824 oli kokoaikatyössä ja 865 osa-aikatyössä. Valtaosa osa-aikaisista työskenteli ravintoloissa ja omissa pelisaleissa kasinopelinhoitajina. Kokoaikatyössä olevien vaihtuvuus oli 6 prosenttia ja osa-aikaisten 25 prosenttia.

RAY:n henkilöstön keski-ikä oli kertomusvuonna 40 vuotta. Kokoaikaisista miehiä oli 62 prosenttia ja naisia 37 prosenttia. Osa-aikaisista naisia oli 55 prosenttia.

Kertomusvuonna jatkettiin edellisenä toimintavuonna hyväksytyyn RAY:n henkilöstöstrategian maastouttamista. Toimintayksiköissä järjestettiin tilaisuuksia, joissa tarkasteltiin RAY:n henkilöstöstrategian merkitystä oman työn kannalta. Henkilöstöstrategian lähtökohtina ovat RAY:n arvot: luotettavuus, asiakaslähtöisyys, päämäärätietoisuus, ihmisen arvostaminen.

RAY:n henkilöstöstä lähes 90 prosenttia vastasi tammikuussa henkilöstötutkimuksen kysymyksiin. RAY:n toiminnan suunnitelmallisuus sai henkilöstöltä huomattavasti paremmat arvot kuin yrityksissä keskimäärin. Henkilöstö koki, että toiminnan päämäärät ovat aikaisempaa paremmin tiedossa ja käytössä. Myönteisesti suhtauduttiin myös tulevaisuuden näkymiin, johtoon luotettiin ja useimmat uskoivat johdon ottavan päätöksenteossaan huomioon myös henkilöstön. Kyselyn mukaan henkilöstö haluaisi vaikuttaa muun muassa entistä enemmän oman työn järjestelyihin. Yksiköt hyödynsivät saatua palautetta oman työskentelynsä kehittämisessä sekä toiminnan suunnittelussa.

Vuoden lopulla neuvoteltiin henkilöstöryhmien edustajien kanssa keskitetyn tulopoliittisen ratkaisun mukainen kaksivuotinen RAY:n työehtoja koskeva runkosopimus. Työehtosopimusneuvotteluissa työnantaja edusti Erityispalvelujen Työnantajaliitto ry ja henkilöstöryhmiä Palvelualojen ammattiliitto PAM ry, Suomen Rahoitus- ja Erityisalojen ammattiliitto SUORA ry sekä Sähköalojen ammattiliitto ry.

RAY:ssa oli käytössä neljä omaa palkkausjärjestelmää, jotka on laadittu yhteistoiminnassa henkilöstön ja työnantajan kesken. Omien palkkausjärjestelmien lisäksi oli käytössä metalliteollisuuden järjestelmä. Tulos- ja kannustepalkkioina erikseen määritellyin perustein maksettiin 910 henkilölle yhteensä lähes 3 miljoonaa markkaa, mikä oli runsas prosentti palkkakustannuksista. Pitkään palveluksessa olleille maksetaan kymmenen vuoden välein kuukauden palkkaa vastaava summa. Toimintavuonna maksettiin palvelusvuosirahana yhteensä yli miljoona markkaa 113 henkilölle.

KEHITTÄMINEN JA KOULUTUS

Vuonna 2000 koulutus ja henkilöstön kehittäminen painoutuivat ammatillisen osaamisen parantamiseen ja työyhteisön kehittämiseen. Suurimmalta osaltaan ammatillinen koulutus oli teknistä- ja turvallisuuskoulutusta sekä asiakaspalvelukoulutusta. Tiimien toimintaa tuettiin tiimikohtaisilla valmennuksilla.

Föreningen hade i slutet av verksamhetsåret 1 689 anställda, av vilka 824 arbetade heltid och 865 deltid. Merparten av de deltidsanställda var croupierer inom enheten spelsalar och kasinospel på restauranger. Omsättningen bland de heltidsanställda var 6 procent och 25 procent bland dem som arbetade deltid.

Medelåldern för de anställda inom RAY var 40 år under verksamhetsåret. Av de heltidsanställda var 62 procent män och 37 procent kvinnor. Av dem som arbetade deltid var 47 procent kvinnor. Förankringen av den personalstrategi som godkännts under föregående år fortsatte under verksamhetsåret. Man ordnade evenemang för personalen vid de olika enheterna där man studerade betydelsen av RAYs personalpolitik utifrån det egna arbetet. Utgångspunkt för personalstrategin var föreningens värden: tillförlitlighet, kundinriktning, målmedvetenhet och respekt för individen.

Närmare 90 procent av RAYs personal besvarade en personalenkät som genomfördes i januari. Planmässigheten i föreningens verksamhet fick betydligt högre värden än inom företagen i genomsnitt. Personalen ansåg att man känner till målen för verksamheten bättre än tidigare och att man kan utnyttja detta bättre. Man förhöll sig också positiv till framtiden, kände förtroende för ledningen och var övertygad om att personerna i ledningen även tar hänsyn till personalen när de fattar beslut.

I slutet av året förhandlades ett tvåårigt ramavtal för RAY fram med personalgruppernas företrädare som följde den centraliserade inkomtpolitiska lösningen. Vid kollektivavtalsförhandlingarna representerades arbetsgivaren av Specialservicebranschernas arbetsgivare och personalgrupperna av Fackförbundet för servicebranscherna (PAM), Fackförbundet för finans- och specialbranscherna i Finland (SUORA) och Fackförbundet för elbranschen.

RAY hade fyra egna lönesystem. Dessutom tillämpades metallis lönesystem.

UTVECKLING OCH UTBILDNING

Tyngdpunkten i utbildningen och personalutvecklingen låg under år 2000 på yrkeskompetens och utvecklingen av arbetsgemenskapen. En tredjedel av den yrkesmässiga utbildningen gällde idrifttagningen av en ny version av dataoperativsystem. Utbildningen i övrigt omfattade till största delen teknisk utbildning och kundserviceträning. Teamverksamheten stöddes genom träning i enskilda team.

HÄLSOVÅRD OCH ARBETARSKYDD

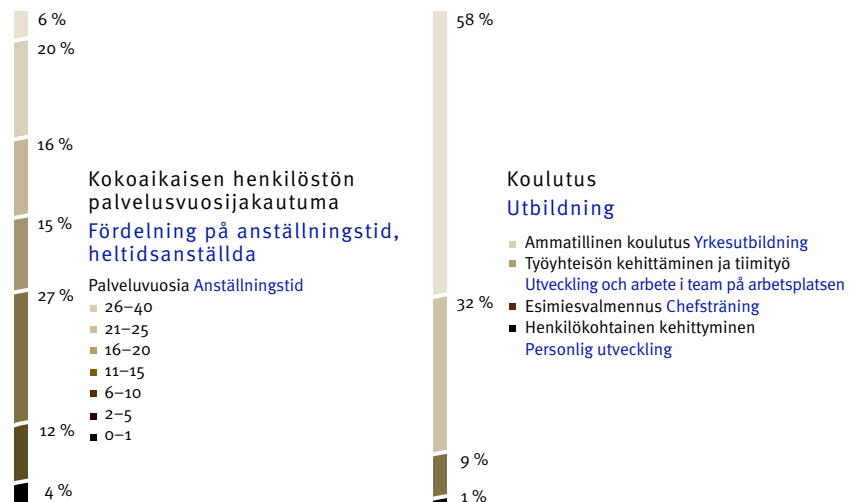
Utöver de kostnader som ersattes av Folkpensionsanstalten för lagstadgad och frivillig hälsovård stod Penningautomatföreningen för kostnader på totalt 2 miljoner mark när det gällde den personal som omfattas av fullständig hälsovård. Kostnaderna gällde sjukvård hos specialistläkare, fysikalisk vård, rehabilitering, tandvård och glasögon.

Under devisen ”Rent spel i RAY – sammanhållning, inte särbehandling” ordnades kurser som syftade till att upprätthålla arbetsförmågan och arbetsmotivationen.

Drogtest provades vid nyanställningsundersökningar i huvudstadsregionen när det gällde personal för enheterna RAY-spelsalar och kasinospel på restauranger samt Casino RAY.

FRITIDSTJÄNSTER

Penningautomatföreningen stödde och sporrade frivillig hobby- och rekreationsverksamhet för personalen genom Personalklubben och Motionsrouletten. Genom fritidstjänsterna uppmanades alla anställda att motionera och höja sin kondition samt att mångsidigt utveckla förmågan att orka arbeta och styra sitt liv.

TERVEYDENHUOLTO JA TYÖSUOJELU

Kelan korvaaman lakisääteisen ja vapaaehtoisen työterveyshuollon lisäksi täyden terveydenhuollon piiriin kuuluville korvattiin erikoislääkäritasoista sairaanhoitoa, fysikaalista hoitoa, kuntoutusta, hammashoitoa ja silmälasveja yhteensä kahdella miljoonalla markalla.

”Reilu peli Rahiksessa – yhteishenkeä ei kiusanhenkeä” -koulutustilaisuudet tähtäsivät työkyvyn ja -motivaation ylläpitämiseen. Työterveyslaitoksen psykologin kanssa yhteistyössä järjestettyyn 23 tilaisuuteen eri puolella Suomea osallistui 460 henkilöä.

Huumetestejä työhöntulotarkastusten yhteydessä kokeiltiin pääkaupunkiseudulla muun muassa rekrytoitaessa pelinhoitajia ravintoloihin, omiin pelisaleihin ja kasinolle.

VAPAA-AJAN PALVELUT

RAY tuki ja kannusti henkilöstön omaehtoista harrastus- ja virkistystoimintaa Henkilökuntakerhon ja Liikuntaruletin kautta. Vapaa-ajanpalveluilla innostettiin kaikkia työntekijöitä liikkumaan ja kohentamaan kuntoaan sekä kehittämään monipuolisesti omaa jaksamistaan ja elämänhallintaansa.

Pääkaupunkiseudulla toimintaa järjestivät harrastekerhot. Muilla toimipaikkakunnilla toteuttajina olivat yhteistyöryhmät. Henkilökunnan yhteishengen tiivistämiseksi järjestettävien vuositaitisten kesä- ja talvitapahtumien lisäksi järjestettiin jalkapallo-, salibandy- ja golf-turnaukset. Henkilöstön yhteistapaamisiin osallistui kaikkiaan noin 700 henkilöä.

VIESTINTÄ Kommunikation

Kertomusvuonna tärkein julkisuuteen noussut RAY:ta koskeva keskustelu käytiin RAY:n avustusten vaikutuksesta kotipalveluiden kilpailuun. Keväällä RAY ja Suomen Yrittäjät laativat yhdessä suosituksen kilpailunäkökohtien huomioon ottamisesta RAY:n avustustoiminnassa, mitä käsiteltiin myös jonkin verran tiedotusvälineissä. Lisäksi julkisuudessa keskusteltiin muun muassa lisääntyneistä laittomista korttipeleistä.

RAY on säännöllisesti tutkituttanut julkisuuskuvansa. Keväällä teetettiin analyysi joukko- viestinten välittämästä RAY:n julkisuuskuvasta. RAY oli mukana myös Taloustutkimus Oy:n yritysviestintätutkimuksessa. Siinä selvitettiin, millaisena toimittajat näkevät valitun 41 suuren yhteisön ulkoisen viestinnän. RAY sijoittui tunnettuudessa kuudennelle sijalle. Vähintään jonkin verran yhdistyksen tiedotustoimintaa tunsivat kolmannes kaikista suuryrityksiä arvioinneista toimittajista. RAY:n tiedottamisen suurimpia vahvuuksia olivat luotettavuus ja tiedottajien ammattitaito, mutta avoimuutta toivottiin lisää.

Yrityskuvamainontaa jatkettiin edellisen vuoden Pidä huolta -kampanjalla, jota täydennettiin uusilla teemoilla. Mainontaa esitettiin tv-kanavilla, radioissa sekä sanoma- ja aikakauslehdissä sekä uutena alueena myös ulkomainoksilla. Niissä kohderyhmänä oli nuoret aikuiset ja aiheena huumeiden vastainen työ. Myös ammattilehtimainontaa lisättiin kertomusvuonna.

RAY tuki kolmannen sektorin työtä myös sponsori-hankkein. Yhdessä MTV3-kanavan kanssa toteutettiin 16-osainen draamasarja Hyvät neuvot kalliit, joka saa 2001 keväällä 14 lisäosaa. Sarjassa paneudutaan tavallisen ihmisen ongelmiin kuvitteellisessa toimintakeskus Majakas-sa. Ensimmäistä kertaa Suomessa RAY ja järjestöt kokeilivat puhelinpalvelua draamasarjan yhteydessä. Yhteydenottoja palveluun tuli yli tuhat.

Järjestöyhteistyötä jatkettiin muutenkin tiiviinä. RAY ja Näkövammaisten Keskusliitto olivat mukana Tiedekeskus Heureka toteuttamassa Dialogi pimeässä -näyttelyssä, jossa näkövammaiset opastavat näkeviä retkelle tiedekeskukseen rakennettuun pimeään aistimaailmaan. Joulukuussa RAY osallistui jo kolmatta kertaa Folkhälsanin järjestämään Lucia-kulkueseen. Yhteisten tapaamisten lisäksi RAY järjesti syksyllä yhteistyöseminaarin jäsenjärjestöjen tiedottajille ajankohtaisista asioista.

RAY:n julkisen www-palvelun sisältöä uudistettiin ja laajennettiin. Sähköinen viestintä on vakiinnuttanut asemansa RAY:n laajalevikkisimpänä mediana, sillä kävijöitä Internet-sivuilla oli viime vuonna yli 500 000. Lisäksi RAY julkaisi vuoden aikana viisi numeroa pelaamisen ja auttamisen erikoislehteä RAY & peliä ja Casino RAY julkaisi kaksi numeroa omaa asiakaslehteään Casino News'ia.

Yhdistyksen lähiverkossa, RAYnetissä, kävi päivittäin lähes puolet vakituisesta henkilökunnasta. Lähiverkon uudistustyö käynnistettiin kertomusvuonna, ja sitä varten tutkittiin lähiverkon käyttäjien mielipiteitä käyttäjätyytyväisyystutkimuksessa. Vuoden aikana neljä kertaa ilmestynyt henkilökuntalehti Hopperia alettiin julkaista printtiversion lisäksi myös intranetissa.

Den viktigaste debatt som under verksamhetsåret fördes i offentligheten om RAY gällde den inverkan som föreningens understöd kan ha på konkurrensen om hemtjänster. Dessutom debatterades bl.a. det ökade bruket av illegala kortspel i offentligheten.

RAY brukar regelbundet genomföra en profilundersökning. Under våren gjordes en analys av den bild som massmedierna förmedlar av RAY.

RAY deltog också i Taloustutkimus undersökning av företagskommunikationen. Den utredde vad journalisterna anser om den externa kommunikationen inom 41 stora företag och organisationer. RAY kom på sjätte plats när det gällde hur känd föreningen är. Föreningens starkaste sidor i fråga om information var tillförlitlighet och informatörernas kompetens, men man efterlyste en större öppenhet.

Profilreklamen från året innan fortsatte genom kampanjen "Var rädd om", som kompletterades med nya teman. Även reklamen i facktidskrifter utökades under verksamhetsåret.

RAY stödde arbetet inom den tredje sektorn genom sponsorprojekt. Man genomförde i samarbete med MTV3 en dramaserie i 16 avsnitt med titeln "Goda råd är dyra", som under våren 2001 kommer att utökas med 14 nya avsnitt. RAY och organisationerna provade nu för första gången att ha gemensam telefonservice i anslutning till en dramaserie.

RAY och De synskadades förbund deltog i genomförandet av utställningen Dialog i mörker vid Vetenskapscentret Heureka, där synskadade leder seende in i mörk sinnevärld som byggts på vetenskapscentret. I december medverkade föreningen redan för tredje gången i Folkhälsans Luciakortge.

Innehållet i RAYs offentliga service på webben uppdaterades och utökades. Elektronisk kommunikation har befäst sin ställning som det medium som har störst spridning – antalet besökare på RAYs webbplats uppgick till över 500 000 under år 2000. Föreningen utgav dessutom fem nummer av specialtidskriften RAY & peli som behandlar spel och understöd, medan Casino RAY publicerade två nummer av sin kundtidning Casino News.

JÄSENJÄRJESTÖT

Medlemsorganisationer

Aivohalvaus- ja afasialiitto ry	Nuorten Kotkain Keskusliitto ry	Suomen Syöpäyhdistys ry
A-Klinikkasäätiö	Nuorten Palvelu ry	Suomen Vanhempainliitto ry
Allergia- ja astmaliitto ry	Nuorten Puolesta Keskusliitto ry	Svenska Pensionärsförbundet rf
Barnvårdsföreningen i Finland rf	Nuorten Ystävät ry	Tapaturma- ja sairausinvalidien Liitto ry
Eläkeliiitto ry	Näkövammaisten Keskusliitto ry	Terveiden Edistämisen Keskus
Eläkeläiset ry	Oikeutta Eläkeläisille ry	Terveys-Hälsan ry
Eläkkeensaajien Keskusliitto ry	Omaishoitajat ja Läheiset ry	Terveyskylpyläliitto ry
Ensi- ja turvakotien liitto ry	Parasta Lapsille ry	Vanhus- ja Lähimmäispalvelun Liitto ry
Epilepsialiitto ry	Pelastakaa Lapset ry	Vanhustyön Keskusliitto ry
Epilepsiasäätiö	Perhehoitoliitto ry	Vesaisien Keskusliitto ry
Förbundet de Utvecklingsstördas Väl rf	Perhelomat ry	Virkistys- ja Kylpylälomat ry
Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf	Pienviljelijävään Lomakotisäätiö	Väestöliitto ry
Förbundet Hem och Skola i Finland rf	Psoriasisliitto ry	Ylioppilasterveys ry
Hengityслиitto Heli ry	Rintamaveteraaniliitto ry	
Huoltoliitto ry	Rintamanaisten Liitto ry	
Invalidiliitto ry	Romano Missio	
Invalidisäätiö	Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland rf	
Kansallinen Senioriliitto ry	Solaris-Lomat ry	
Kehitysvammaisten Tukiliitto ry	Sosiaali- ja Terveysturvan Keskusliitto	
Kehitysvammaliitto ry	Sotainvalidien Veljesliitto ry	
Kotien Puolesta Keskusliitto ry	Suomen Ammattiliittojen Lomajärjestö SAL ry	
Koulun Kerhokeskus ry	Suomen CP-Liitto ry	
Kristillinen Eläkeliiitto ry	Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry	
Kuulonhuoltoliitto ry	Suomen Diabetesliitto ry	
Kuurojen Liitto ry	Suomen Elämäntapaliitto ry	
Kuurojen Palvelusäätiö	Suomen Kasvatusopillinen Yhdistys ry	
Kynnys ry	Suomen Keliakialiitto ry	
Lasten Kesä ry	Suomen Kuurosokeat ry	
Lasten Tuki ry	Suomen Matkailuliitto ry	
Lastensuojelun Keskusliitto ry	Suomen Meripelastusseura ry	
Lihastautiliitto ry	Suomen Mielenterveysseura ry	
Lomakotien Liitto ry	Suomen MS-liitto - Finlands MS-förbund ry	
Lomaliitto ry	Suomen Nuorisoyhteistyö-Allianssi ry	
Lomayhtymä ry	Suomen Parkinson-liitto ry	
Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry	Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry	
Maito ja Terveys ry	Suomen Punainen Risti	
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry	Suomen Retkeilymajajärjestö ry	
Mielenterveyden Keskusliitto ry	Suomen Reumaliitto ry	
Miina Sillanpään Säätiö	Suomen Ruskaliitto ry	
Minijellonat ry	Suomen Settlementiliitto ry	
Munuais- ja Siirtopotilaiden Liitto ry	Suomen Sotaveteraaniliitto ry	
Nuorisosäätiö	Suomen Sydänliitto ry	

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2000 Styrelsens verksamhetsberättelse 2000

RAY:n vuodelle 2000 asetetut tuotolliset ja avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

Vuoden 1999 lopussa valtioneuvosto antoi eduskunnalle esityksen uudeksi arpa-jaislaiksi. Lain piti hallituksen esityksen mukaan tulla voimaan vuoden 2001 alusta, mutta eduskuntakäsittely lain sisältöön liittyvistä periaatteellisista kysymyksistä johtuen jatkuu vielä kuluvan vuoden puolella.

Internet-pelien markkinointi puhutti suomalaista mediaa. Varsinkin Ahvenanmaan Raha-automaattiyhdistyksen PAF:n aloittama markkinointikampanja oli näkyvää. Asian saamasta julkisuudesta huolimatta Internet-pelaamisella ei kuitenkaan ole ollut välitöntä vaikutusta RAY:n pelitoimintaan.

Yksinoikeudella rajoitetun rahapelitoiminnan kokonaistuotto Suomessa oli kulu-neena vuonna 10 452 miljoonaa markkaa, mikä merkitsi noin 8 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Suhteellisesti kasvu oli voimakkainta Suomen Hippos Oy:n järjestämissä hevospeleissä.

RAY myi viihdepeliyhtiö Pelika RAY Oy:n koko osakekannan vuoden 2000 maaliskuussa. Viihdepelitoiminta vapautui kilpailulle vuonna 1995 voimaan tulleen viihdelaitelain myötä. Pelika RAY:n myynti oli seurausta tästä pelitoiminta-alan uudelleenjärjestelystä.

Hallitus käsitteli ja hyväksyi vuoden aikana RAY:n peli- ja avustustoiminnan linjat lähivuosille sekä jätti 19.12.2000 avustuksenjakoehdotuksen ja avustusten käytön valvontakertomuksen sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Pelitoiminnan tuotot kasvoivat 8,5 prosenttia ja olivat 3 315 miljoonaa markkaa, josta maksettiin arpajaisveroa 101 miljoonaa markkaa. Vuoden 2000 liikevaihto oli 3 214 miljoonaa markkaa, missä on lisäystä edellisvuodesta 251 miljoonaa markkaa. Liikevaihton kasvu oli noin 3 prosenttiyksikköä suunniteltua korkeampi. Liikevoitto oli 2 170 miljoonaa markkaa (v. 1999/1 995 Mmk) ja tilikauden voitto 2 135 miljoonaa markkaa (v. 1999/1 948 Mmk). Investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 128 miljoonaa markkaa, josta 82 prosenttia oli pelilaitteinvestointeja.

AVUSTUSTENJAKO 2000

Valtioneuvosto päätti helmikuussa RAY:n vuoden 2000 avustustenjaosta. RAY:n tuotosta 1 390 miljoonaa markkaa myönnettiin avustuksina 1 018 sosiaali- ja terveysalan järjestöille yhteensä 2 075 eri kohteeseen. Järjestöille jaettavan avustussumman lisäksi sotainvalidien ja veteraanien kuntoutukseen ja sairaskotien kuluihin suunnattiin avustuksia 540 miljoonaa markkaa. RAY:n pelitoiminnan tuottoa käytettiin viime vuonna terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen yhteensä siis 1 930 miljoonaa markkaa.

RAY:n tavoitteena oli keskeinen tavoite avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

RAY:n tavoitteena oli keskeinen tavoite avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

RAY:n tavoitteena oli keskeinen tavoite avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

RAY:n tavoitteena oli keskeinen tavoite avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

RAY:n tavoitteena oli keskeinen tavoite avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

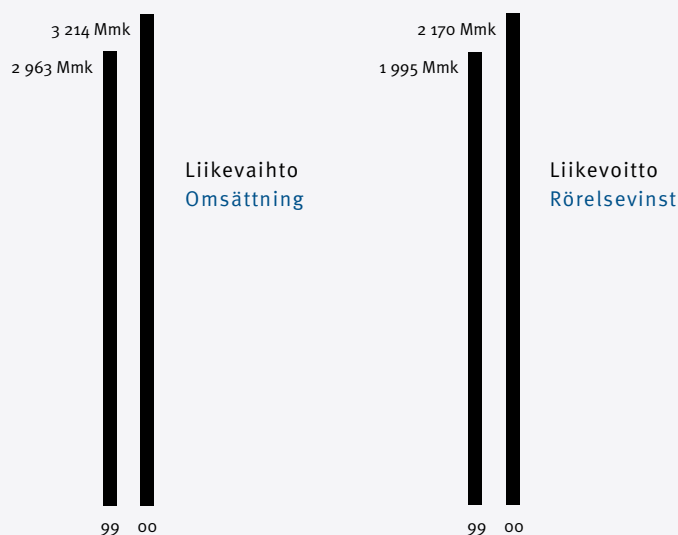
RAY:n tavoitteena oli keskeinen tavoite avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

RAY:n tavoitteena oli keskeinen tavoite avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

FÖRDELNING AV UNDERSTÖD 2000

RAY:n tavoitteena oli keskeinen tavoite avustustoimintaa koskevat päätavoitteet toteutuivat. Myös pelitoiminnan yleinen hyväksyttävyyttä sekä yrittäjien ja järjestöjen käsitys yhteistyökumppanuudesta säilyi aikaisempien vuosien mukaisella hyvällä tasolla.

RAY ja Suomen Yrittäjät laativat viime vuoden huhtikuussa suosituksen kilpailunäkökohtien huomioon ottamisesta RAY:n avustustoiminnassa. Suosituksessa todettiin, että RAY:n avustustoiminnan lähtökohtana on täydentää riittämätöntä ja puuttuvaa palvelutarjontaa, eikä saattaa useampia palvelujen tarjoajia keskenään eriarvoiseen asemaan. Avustuksia ei siten suunnata palveluihin, joista jo on palvelujen sisältö, laatu ja saatavuus huomioon ottaen tarjontaa.

HENKILÖSTÖ JA PALKAT

RAY:n palveluksessa oli tilikauden päättyessä 824 kokoaikaista ja 865 osa-aikaista työntekijää. Suoriteperusteiset palkat sivukuluineen olivat 241 miljoonaa markkaa.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Tutkimustoiminnalla selvitettiin jaettujen avustusten vaikuttavuutta ja sidosryhmi- en käsityksiä RAY:n toiminnasta. Pelitoiminnan osalta tutkittiin yhteistyökumppaneiden käsityksiä toimintatavoista ja palvelun laadusta sekä tehtiin perustutkimus pelaamisen jakautumisesta. Lisäksi tutkimustoiminnalla kartoitettiin sisäistä tyytyväisyyttä ja johtamisen onnistumista. Kehitystoiminnan pääpaino kohdistui pelien tuotantokelpoisuuteen sekä yleisen teknologian soveltamiseen RAY:n pelitoimintaan. Uusia automaattimalleja kehitettiin yhteensä kolme.

RAY panosti avustus- ja pelitoiminnan tutkimukseen ja pelitoiminnan tuotekehitykseen yhteensä noin 14 miljoonaa markkaa. Yhdistys toteuttaa peli- ja avustustoiminnan tutkimus- ja kehitystoimintaa normaalien toimintaprosessiensa yhteydessä kirjaten näistä aiheutuneet kulut suoriteperusteisesti.

VUODEN 2001 TOIMINTA

Eduskunnassa kesken oleva arpajaislain käsittely saataneen päätökseen kuluvana vuonna. Lain voimaantulo esitetyssä muodossa ei tuo muutoksia suomalaiseen

Utöver den bidragssumma som betalas till organisationer gavs understöd på 540 miljoner mark för rehabilitering av krigsinvalider och veteraner samt till att täcka kostnader för sjukhem. Totalt 1 930 miljoner mark av avkastningen från RAYs spelverksamhet användes alltså för att främja hälsa och socialt välbefinnande under 2000.

Penningautomatföreningen och Företagarna i Finland utarbetade i april 2000 en rekommendation om hur konkurrensspekter kunde beaktas i föreningens understödsverksamhet. Rekommendationen påpekar att RAYs understödsverksamhet har som utgångspunkt att utgöra ett komplement till otillräckligt och bristfälligt serviceutbud och skall inte medverka till att olika serviceleverantörer hamnar i en situation där de inte är jämbördiga. Detta betyder att understöd inte kanaliseras till tjänster där det redan finns ett utbud med avseende på deras innehåll, kvalitet och tillgänglighet.

PERSONAL OCH LÖNER

Penningautomatföreningen hade 824 heltidsanställda och 865 anställda som arbetade i slutet av räkenskapsåret. Prestationsgrunda löner inklusive lönebidrag uppgick till 241 miljoner mark.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Forskningsarbetet omfattar utredningar av effekterna av utbetalda understöd och undersökningar av olika intressenters uppfattning om RAYs verksamhet. När det gäller spelverksamheten undersökte man de uppfattningar som föreningens samarbetspartners har om verksamhetssätten och servicekvaliteten. Man gjorde också en grundläggande undersökning om spelafördelningen. Dessutom utfördes en kartläggning av arbetstillfredsställelse och framgångsrikt ledarskap. Tyngdpunkten i utvecklingsarbetet låg på att förbättra spelens funktionsduglighet och att tillämpa modern teknologi inom RAYs spelverksamhet. Man tog fram sammanlagt tre nya modeller av spelautomater.

RAY satsade totalt cirka 14 miljoner mark på forskning kring understöds- och spelverksamheten och produktutveckling för spelverksamheten. Föreningen genomför forskning och utveckling gällande spel- och understödsverksamheten i anslutning till den normala verksamheten och bokför kostnaderna för FoU i den takt som de uppkommer.

VERKSAMHETEN UNDER 2000

Lotterilagen håller på att behandlas i riksdagen och behandlingen av lagförslaget torde slutföras under innevarande år. Om lagen träder i kraft i den form som den har i förslaget, kommer detta inte att medföra förändringar för spelverksamheten i Finland eftersom man har föreslagit att den nuvarande arbetsfördelningen mellan Veikkaus, Suomen Hippos och RAY skall kvarstå oförändrad.

Den nationalekonomiska tillväxten skapar goda förutsättningar för RAYs spelverksamhet. Omsättningen kommer enligt de mål

rahapelitoimintaan, sillä nykyinen jako pelitoiminnassa Veikkauksen, Suomen Hippoksen ja RAY:n välillä esitetään säilytettäväksi.

Kansantalouden kasvu luo hyvän perustan RAY:n pelitoiminnalle. Toimintasuunnitelman tavoitteen mukaan liikevaihto kasvaa 5 prosenttia viime vuodesta. Arpajaisveron korottaminen 2 prosenttiyksikköä nostaa maksettavan arpajaisveron määrää yli 70 miljoonalla markalla ja vähentää samalla määrällä tilikauden voittoa.

Yleinen teknologian ja maksuvälineiden kehitys tuo myös RAY:lle haasteita tulevina vuosina. Euron käyttöönoton aiheuttamien riskien hallitsemiseksi uusia pelimalleja ei vuonna 2001 oteta käyttöön, vaan niiden kehittämisessä tähdätään seuraaviin vuosiin. Kehitystyö uuden automaattisukupolven teknisen perustan luomiseksi kuitenkin jatkuu.

Euron käyttöönottoon valmistautuminen merkitsee vuonna 2001 noin 60 miljoonan markan lisäkustannuksia. Kulut aiheutuvat automaattien lasien, rahalukkojen, voitonmaksukoneistojen, rahankäsittelylaitteiden sekä peli- ja vaihtomerkkien uusimisesta samoin kuin henkilöstön koulutuksesta. Euro-raha otetaan varsinaisesti käyttöön vuoden 2002 alusta kahden kuukauden siirtymäajan aikana. Lopulliset suunnitelmat käyttöönotosta valmistuvat toimintavuoden aikana.

Taloudellisen tilanteen kohentumisesta huolimatta monet sosiaalista turvattu muutta aiheuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt, kuten rakenteellinen työttömyys, muuttoliike, ylivelkaantuminen ja huumeiden käytön lisääntyminen aiheuttavat monille väestöryhmille avun, tuen ja palvelujen tarvetta, joihin sosiaali- ja terveysjärjestöt pyrkivät mm. RAY:n avustusten turvin vastaamaan. Väestön ikääntymisen myötä myös vanhuksille suunnattujen palvelujen saatavuus ja laatu ovat tärkeitä kehittämiskohteita lähivuosina. Sosiaali- ja terveydenhuollon kaikilla sektoreilla palvelurakenteen muutos jatkuu ja kattavan avopalvelujärjestelmän kehittäminen on edelleen yksi keskeisimpiä haasteita.

RAY:n avustuksia saavien sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaympäristö vaihtelee eri puolilla Suomea. Joidenkin kuntien taloudellinen tilanne, tapa järjestää eri palveluita sekä suhtautuminen yhteistyöhön järjestöjen ja muiden yksityisten palvelujen tuottajien kanssa vaikuttavat merkittävästi paikallisten järjestöjen toimintaedellytyksiin ja sitä kautta myös avustuksiin. Myös sosiaali- ja terveyspalvelujen kilpailutilanteen kehitys otetaan huomioon avustuksia myönnettäessä.

Vuonna 2001 avustuksia jaetaan 1 075 sosiaali- ja terveysalan järjestölle 1 513 miljoonaa markkaa 2 238 kohteeseen. Lisäksi erityislakien perusteella osoitetaan Valtiokonttorin käytettäväksi yhteensä 546 miljoonaa markkaa rintamaveteraanien kuntoutukseen ja sotainvalidien sairaskotien käyttökustannuksiin. Avustusten yhteismäärä on 2 059 miljoonaa markkaa.

man ställt upp i verksamhetsplanen att öka med 5 procent jämfört med år 2000. I och med att lotteriskatten höjs med 2 procentenheter stiger beloppet av denna skatt med över 70 miljoner mark, vilket samtidigt innebär att vinsten för räkenskapsåret kommer att minska.

Utvecklingen av teknologin och betalningsmedel bjuder även RAY på utmaningar under de kommande åren. För att styra de risker som införandet av euron kan medföra kommer inga nya spelmodeller komma att tas i bruk under 2001. Man kommer i stället att inrikta utvecklingen på åren därefter. Arbetet fortsätter emellertid med att skapa en teknisk plattform för en ny generation spelautomater.

Förberedelserna för införandet av euron innebär extra kostnader på cirka 60 miljoner mark under 2001. Kostnaderna orsakas av att man måste förnya sifferutor, myntlås, apparater för vinstutbetalning, utrustning för mynthantering, spel- och växelmarker samt utbilda personal. Euron tas i användning från början av 2002 med en övergångsperiod på två månader. De slutliga planerna för övergången till euro blir klara under innevarande år.

Även om ekonomin har stärkts finns det många företeelser i samhället som ökar behovet av hjälp, stöd och tjänster för flera befolkningsgrupper, såsom strukturell arbetslöshet, utflyttning och inflyttning, överskuldssättning. Social- och hälsovårdsorganisationerna försöker möta dessa behov genom bl.a. understöd från RAY. När befolkningen åldras kommer också tillgängligheten av den service som riktar sig till äldre och kvaliteten på denna att utgöra viktiga utvecklingsobjekt under de närmaste åren. Servicestrukturen fortsätter att förändras inom alla sektorer av den sociala omsorgen och hälsovården och en av de fortsatt största utmaningarna är att utveckla systemet med öppen vård.

Verksamhetsbetingelserna för de social- och hälsovårdsorganisationer som får understöd av RAY är olika på olika håll i Finland. Det ekonomiska läget i vissa kommuner, deras sätt att ordna olika tjänster samt deras inställning till samarbete med organisationer och andra enskilda serviceproducenter påverkar i hög grad de lokala organisationernas verksamhetsmöjligheter och därmed understöden. En annan faktor som beaktas när understöd beviljas är hur konkurrensituationen för social- och hälsojärjestema utvecklas.

Under 2001 kommer understöd på 1 513 miljoner mark att delas ut till 1 075 social- och hälsovårdsorganisationer och omfatta över 2 238 objekt. Med stöd av speciallagar ställs dessutom totalt 546 miljoner mark till Statskontorets förfogande för rehabilitering av frontveteraner och för att täcka driftkostnaderna för sjukhem som är avsedda för krigsinvalid. Understöden uppgår sammanlagt till 2 059 miljoner mark.

TULOSLASKELMA 1.1.–31.12.2000
Resultaträkning

1 000 mk	Liite/Not	2000	1999	
LIKEVAIHTO	1	3 213 735	2 962 930	OMSÄTTNING
Valmisteverastojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)		-4 165	+1 614	Förändring av lager av färdiga varor och varor under tillverkning ökning (-) / minskning (-)
Valmistus omaan käyttöön		96 832	102 109	Tillverkning för eget bruk
Liiketoiminnan muut tuotot		4 761	6 656	Övriga rörelseintäkter
Materiaalit ja palvelut				Material och tjänster
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				Material, förnödenheter och varor
Ostot tilikauden aikana		113 657	106 940	Inköp under räkenskapsperioden
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)		-4 631	+1 991	Ökning (-) / minskning (+) av lager
Sijoituspaikkamaksut		482 204	445 786	Avgifter för placeringsställen
Ulkopuoliset palvelut		1 323	1 453	Köpta tjänster
Henkilöstökulut	2			Personalkostnader
Palkat ja palkkiot		194 581	186 084	Löner och arvoden
Henkilösivukulut				Lönebikostnader
Eläkekulut		31 123	29 863	Pensionskostnader
Muut henkilösivukulut		14 937	15 465	Övriga lönebikostnader
Poistot	3	114 675	110 640	Avskrivningar
Liiketoiminnan muut kulut		193 210	179 896	Övriga rörelsekostnader
LIKEVOITTO		2 170 084	1 995 191	RÖRELSEVINST
Rahoitustuotot				Finansiella intäkter
Osinkotuotot tytäryhtiöltä		2 000	2 000	Dividendintäkter från dotterbolaget
Korkotuotot		24 329	12 341	Ränteintäkter
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		2 196 413	2 009 532	VINST FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER
Kertyneen poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)		-5 554	-20 134	Ökning (-) / minskning (+) av uppkommen avskrivningsdifferens
Hankintapääoman lisäys (-) / vähennys (+)		+39 246	+262	Ökning (-) / minskning (+) av anskaffningskapitalet
Hankintavarauksen lisäys (-) / vähennys (+)		-95 000	-42 000	Ökning (-) / minskning (+) av anskaffningsreserv
Välittömät verot		-34	-99	Direkta skatter
TILIKAUDEN VOITTO		2 135 071	1 947 561	RÄKENSKAPSPERIODENS VINST

TASE 31.12.2000

Balansräkning

1 000 mk	Liite /Not	2000	1999	
VASTAAVA				AKTIVA
PYSYVÄT VASTAAVAT				BESTÄENDE AKTIVA
Aineettomat hyödykkeet	4			Immateriella tillgångar
Aineettomat oikeudet	4.1	56 838	61 704	Immateriella rättigheter
Muut pitkävaikutteiset menot	4.2	25 893	26 505	Övriga utgifter med lång verkningsstid
		82 731	88 209	
Aineelliset hyödykkeet	5			Materiella tillgångar
Maa- ja vesialueet	5.1	21 017	21 419	Mark- och vattenområden
Rakennukset ja rakennelmat	5.2	148 141	156 946	Byggnader och konstruktioner
Koneet ja kalusto	5.3	307 691	286 823	Maskiner och inventatier
Muut aineelliset hyödykkeet	5.4	6 672	7 636	Övriga materiella tillgångar
		483 521	472 824	
Sijoitukset	6			Placeringar
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1	6 112	44 370	Andelar i företag inom samma koncern
Muut osakkeet ja osuudet	6.2	55 781	56 434	Övriga aktier och andelar
		61 893	100 804	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				RÖRLIGA AKTIVA
Vaihto-omaisuus				Omsättningstillgångar
Aineet ja tarvikkeet		26 994	22 363	Material och förnödenheter
Keskeneräiset tuotteet		1 403	5 568	Varor under tillverkning
		28 397	27 931	
Saamiset				Fordringar
Pitkäaikaiset				Långfristiga
Tilitetty sosiaali- ja terveysministeriölle		171 116	126 932	Redovisats till social- och hälsovårdsministeriet
Lyhytaikaiset				Kortfristiga
Myyntisaamiset	7	55 790	48 333	Kundfordningar
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		0	520	Fordningar hos företag inom samma koncern
Lainasaamiset		7 375	7 663	Lånefordningar
Siirtosaamiset		15 090	9 428	Resultatregleringar
Puhtaan tuoton ennakko		1 570 000	1 420 000	Förskott på ren avkastning
Avustukset		294 322	309 067	Understöd
		1 942 577	1 795 011	
Rahat ja pankkisaamiset		764 426	644 533	Kassa och bank
VASTAAVA YHTEENSÄ		3 534 661	3 256 244	AKTIVA TOTALT

TASE 31.12.2000
Balansräkning

1 000 mk	Liite/Not	2000	1999	
VASTATTAVAA OMA PÄÄOMA	8			PASSIVA EGET KAPITAL
Hankintapääoma	8.1	87 662	126 908	Anskaffningskapital
Tilikauden voitto		2 135 071	1 947 561	Räkenskapsperiodens vinst
		2 222 733	2 074 469	
TILINPÄÄTÖSSIIRTYMIEN KERTYMÄ				ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER
Kertynyt poistoero	9	540 483	534 929	Uppkommen avskrivningsdifferens
Hankintavaraus	10	194 000	99 000	Anskaffningsavsättning
		734 483	633 929	
VIERAS PÄÄOMA				FRÄMMANDE KAPITAL
Pitkäaikainen Kohdentamattomat avustukset		171 116	126 932	Långfristig Oriktade understöd
Lyhytaikainen				Kortfristig
Saadut ennakot		79	115	Erhållna förskott
Ostovelat	11	54 142	56 438	Skulder till leverantörer
Velat saman konsernin yriyksille		0	12	Skulder till företag inom samma koncern
Muut velat	12	24 334	23 169	Övriga skulder
Siirtovelat	13	34 497	32 384	Resultatregleringar
Maksamattomat avustukset		293 277	308 796	Obetalda understöd
		406 329	420 914	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		3 534 661	3 256 244	PASSIVA TOTALT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

LAINSÄÄDÄNTÖ

Tilinpäätös on laadittu raha-automaattiasetuksen 26 §:n edellyttämällä tavalla voimassa olevaa kirjanpitolakia noudattaen.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu, koska tytäryhtiöiden Kiinteistö Oy Kymenpotin ja Asunto Oy Eturessun sekä osakkuuskiinteistöyhtiöiden vaikutus RAY:n toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan on vähäinen.

ELÄKEMENOJEN JAKSOTUS

Henkilökunnan eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöstä otetulla vakuutuksella. Eläkevakuutukset on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

ARPAJAISSEROT

Arpajaisverot on kirjattu suoriteperusteisesti. Arpajaisverot ovat raha-automaattien ja kasinopelien tuotoista 3 prosenttia ja Casino RAY:n tuotosta 5 prosenttia.

LIKEVAIHTO

Arpajaisverot ja kurssierot on vähennetty pelitoiminnan tuotoista ennen liikevaihdon esittämistä.

SIJOITUSPAIKKAMAKSUT

Sijoituspaikkamaksut on jaksotettu automaattien tuoton ja sijoituspaikan haltijoiden kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti.

KÄYTTÖOMAISUUS

Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset poistot. Lisäksi on tehty lisäpoistot, jotka on esitetty tuloslaskelmassa poistoeron muutoksena ja taseessa tilinpäätöksen kertymään sisältyvänä kertyneenä poistoerona. Näiden kirjauksien tuloksena kuluvan käyttöomaisuuden hankinnat on kokonaisuudessaan kirjattu tulosta rasittaen.

Tilikauden aikaiset kulumattoman käyttöomaisuuden hankintamenot on kirjattu tulosta rasittaen siirtona hankintapääomaan. Taseen hankintapääoma vastaa kulumattoman käyttöomaisuuden kumulatiivisia hankintamenoja.

Hankintavaraus on muodostettu hallituksen päätöksen mukaisesti tulevia yksilöityjä investointihankkeita varten. Varaus käytetään kasinon uuden toimitilan hankintaan ja uuden yhteisen toimitalon investointeihin.

POISTOPERIAATTEET

Käyttö- ja vaihto-omaisuus on arvostettu välittömien hankintamenojen mukaisesti. Käyttö-omaisuudesta kirjatut suunnitelman mukaiset tasapoistot on laskettu seuraavien taloudellisten käyttöaikojen mukaan:

	Vuodet
Rakennukset ja rakennelmat	10–30
Pelikalusto	5–10
Koneet ja kalusto	3–7
Aineettomat oikeudet	3–10
Aineelliset hyödykkeet	10
Muut pitkävaikutteiset menot	10

ULKOMAAN RAHAMÄÄRÄISET OSTOVELAT JA MYYNTISAAMISET

Ulkomaan rahan määräiset ostovelat ja myyntisaamiset on muutettu Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän keskikurssin mukaan. Kurssierot on kirjattu tilikauden tulokseen.

ENNAKKOMAKSUT

Raha-automaattiasetuksen 30 §:n mukaisesti tilikauden voitosta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle tilitetty tilikauden voiton ennakko on esitetty ennakkomaksuna.

LYHYTAIKAISET AVUSTUSSAAMISET JA VELAT

Jaettavaksi päätetyt maksamattomat avustukset on esitetty lyhytaikaisena saamisena STM:ltä ja lyhytaikaisena velkana järjestöille.

MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

Arpajaisvero- ja arvonnäköverovelka on esitetty erien luonteiden mukaisesti muissa lyhytaikaisissa veloissa. Edellisen vuoden tiedot on muutettu vertailukelpoisiksi.

JAKAMATTOMAT VOITTOVARAT

Aikaisemmilta tilikausilta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle tilitetyt voittovarot, joiden käytöstä ei ole tehty päätöstä, on esitetty vaihtuvissa vastaavissa pitkäaikaisena saamisena ja vastaavansuuruusena kohdentamattomana avustuksena pitkäaikaisissa veloissa.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 000 mk	Liite	2000	1999
Liikevaihto	1		
Raha-automaatit (hajasijoitetut)		2 597 377	2 394 032
RAY-pelialit (raha-automaatit ja kasinopelit)		379 667	354 347
Ravintolakasinopelit (hajasijoitetut)		119 884	115 187
Casino RAY (raha-automaatit ja kasinopelit)		107 127	90 283
Myynti ja vuokraus		9 680	9 081
Yhteensä		3 213 735	2 962 930
Henkilöstökulut	2		
Palkat ja palkkiot		194 581	186 084
Eläkekulut		31 123	29 863
Muut henkilösivukulut		14 937	15 465
Yhteensä		240 641	231 412
Hallituksen palkat ja palkkiot (sisältyvät henkilöstökuluihin)			
Palkat ja palkkiot		626	408
Eläkekulut		3	5
Muut henkilösivukulut		49	34
Yhteensä		678	447
Henkilöstö keskimäärin			
Kokoaikaiset		824	820
Osa-aikaiset		865	842
Yhteensä		1 689	1 662
Suunnitelman mukaiset poistot	3		
Aineettomat hyödykkeet		17 825	16 404
Rakennukset ja rakennelmat		9 117	9 177
Koneet ja kalusto		86 640	84 010
Muut aineelliset hyödykkeet		1 093	1 049
Yhteensä		114 675	110 640
Tuloslaskelman sisältämät verot			
Arpajaisverot		101 414	93 289
Lupamaksut		98	113
Kiinteistöverot		778	777
Välittömät verot		34	99
Yhteensä		102 324	94 278

TASEEN LIITETIEDOT

1 000 mk	Liite	2000	1999
Käyttöomaisuus			
Aineettomat hyödykkeet	4		
Aineettomat oikeudet	4.1		
hankintameno 1.1.		105 091	95 124
lisäykset		6 788	12 342
vähennykset		-2 460	-2 375
siirrot erien välillä		0	0
hankintameno 31.12.		109 419	105 091
kertyneet poistot 1.1.		-43 387	-35 417
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		2 450	2 291
tilikauden poistot		-11 644	-10 261
kertyneet poistot 31.12.		-52 581	-43 387
kirjanpitoarvo 31.12.		56 838	61 704
Muut pitkävaikutteiset menot			
hankintameno 1.1.	4.2	69 190	66 471
lisäykset		5 814	2 815
vähennykset		-1 713	-96
siirrot erien välillä		-243	0
hankintameno 31.12.		73 048	69 190
kertyneet poistot 1.1.		-42 685	-36 599
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1 711	57
tilikauden poistot		-6 181	-6 143
kertyneet poistot 31.12.		-47 155	-42 685
kirjanpitoarvo 31.12.		25 893	26 505
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	5		
hankintameno 1.1.	5.1	21 419	21 026
lisäykset		22	387
vähennykset		-424	0
siirrot erien välillä		0	6
hankintameno 31.12.		21 017	21 419
kirjanpitoarvo 31.12.		21 017	21 419
Rakennukset ja rakennelmat			
hankintameno 1.1.	5.2	289 175	290 294
lisäykset		4 505	2 163
vähennykset		-5 528	-3 282
siirrot erien välillä		-85	0
hankintameno 31.12.		288 067	289 175
kertyneet poistot 1.1.		-132 229	-124 104
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1 420	1 052
tilikauden poistot		-9 117	-9 177
kertyneet poistot 31.12.		-139 926	-132 229
kirjanpitoarvo 31.12.		148 141	156 946

TASEEN LIITETIEDOT

1 000 mk	Liite	2000	1999
Koneet ja kalusto	5.3		
hankintameno 1.1.		627 994	646 298
lisäykset		110 639	133 510
vähennykset		-82 369	-151 814
siirrot erien välillä		0	0
hankintameno 31.12.		656 264	627 994
kertyneet poistot 1.1.		-341 171	-391 124
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		79 238	133 963
tilikauden poistot		-86 640	-84 010
kertyneet poistot 31.12.		-348 573	-341 171
kirjanpitoarvo 31.12.		307 691	286 823
Muut aineelliset hyödykkeet	5.4		
hankintameno 1.1.		16 170	16 559
lisäykset		82	169
vähennykset		-688	-686
siirrot erien välillä		328	128
hankintameno 31.12.		15 892	16 170
kertyneet poistot 1.1.		-8 534	-8 027
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		407	542
tilikauden poistot		-1 093	-1 049
kertyneet poistot 31.12.		-9 220	-8 534
kirjanpitoarvo 31.12.		6 672	7 636
Sijoitukset	6		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1		
hankintameno 1.1.		44 370	44 370
lisäykset		0	0
vähennykset		-38 258	0
siirrot erien välillä		0	0
hankintameno 31.12.		6 112	44 370
kirjanpitoarvo 31.12.		6 112	44 370
Muut osakkeet ja osuudet	6.2		
hankintameno 1.1.		56 434	57 094
lisäykset		21	2 169
vähennykset		-674	-2 695
siirrot erien välillä		0	-134
hankintameno 31.12.		55 781	56 434
kirjanpitoarvo 31.12.		55 781	56 434
Myyntisaamiset	7		
Raha-automaattien tuottosaamiset		51 459	46 203
Kasinopelien tuottosaamiset		2 555	1 379
Muut myyntisaamiset		1 776	751
Myyntisaamiset 31.12.		55 790	48 333
Oma pääoma	8		
Hankintapääoma	8.1		
Hankintapääoma 1.1.		126 908	127 170
Muutos tilikaudella		-39 246	-262
Hankintapääoma 31.12.		87 662	126 908
Edellisen tilikauden voitto		1 947 561	1 811 662
Tilitetty STM:lle		-1 947 561	-1 811 662
		0	0
Tilikauden voitto		2 135 071	1 947 561
Oma pääoma yhteensä 31.12.		2 222 733	2 074 469

TASEEN LIITETIEDOT

1 000 mk	Liite	2000	1999
Varaukset			
Kertynyt poistoero	9		
Aineettomat hyödykkeet		88 209	89 579
Rakennukset ja rakennelmat		156 946	166 190
Koneet ja kalusto		286 823	255 174
Muut aineelliset hyödykkeet		2 951	3 852
Kertynyt poistoero 1.1.		534 929	514 795
Aineettomat hyödykkeet		-5 477	-1 370
Rakennukset ja rakennelmat		-8 805	-9 244
Koneet ja kalusto		20 868	31 649
Muut aineelliset hyödykkeet		-1 032	-901
Muutos tilikaudella		5 554	20 134
Aineettomat hyödykkeet		82 732	88 209
Rakennukset ja rakennelmat		148 141	156 946
Koneet ja kalusto		307 691	286 823
Muut aineelliset hyödykkeet		1 919	2 951
Kertynyt poistoero 31.12.		540 483	534 929
Hankintavaraus			
Hankintavaraus 1.1.	10		
Kauden muutos		99 000	57 000
Hankintavaraus 31.12.		194 0000	99 000
Ostovelat			
Sijoituspaikkamaksuvelat	11		
Muut ostovelat		42 983	41 075
Ostovelat 31.12.		11 159	15 363
Ostovelat 31.12.		54 142	56 438
Muut velat			
Arpajaisverovelka	12		
Muut velat		17 683	16 797
Muut velat 31.12.		6 651	6 372
Muut velat 31.12.		24 334	23 169
Siirtovelat			
Lomapalkkavelka	13		
Muut siirtovelat		28 289	26 564
Siirtovelat 31.12.		6 208	5 820
Siirtovelat 31.12.		34 497	32 384

TASEEN LIITETIEDOT

Raha-automaattiyhdistyksen osakkeet ja osuudet, 1 000 mk

	Liite	Omistusosuus, %	Kpl	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Osuudet saman konsernin yrityksissä 6.1						
As Oy Nilsiä Eturessu, Nilsiä		100	2 200	5 130	4 353	-6
Kiint.Oy Kymen Potti, Kouvola		53	485	982	1 324	139
Osuudet saman konsernin yrityksissä yhteensä				6 112		
Muut osakeomistukset 6.2						
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				51 296		
Puhelinosakkeet ja -osuudet				692		
Liittymismaksut				872		
Muut osakkeet				2 921		
Muut osakeomistukset yhteensä				55 781		
Osakkeet ja osuudet yhteensä				61 893		

Espoossa 13. päivänä helmikuuta 2001

Jukka Vihriälä <i>puheenjohtaja</i>	Maunu Ihalainen <i>varapuheenjohtaja</i>	Tor Jungman <i>II varapuheenjohtaja</i>
Klaus Halla	Helena Hiila	Mikael Ingberg
Pekka Järviö	Pirkko Karjalainen	Paula Kokkonen
Leena Kolsi	Raimo Lindberg	Pekka Ravi
Timo Viherkenttä	Leena Välimäki	Markku Ruuhonen <i>toimitusjohtaja</i>

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2001

Hannu Nieminen, JHTT	SVH PricewaterhouseCoopers Oy KHT-yhteisö Johanna Perälä, KHT
----------------------	---

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Olemme tarkastaneet Raha-automaattiyhdistyksen kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintaker-
tomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella
annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätök-
sen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuus-
dessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon
tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukai-
suutta raha-automaattiasetuksen säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen
laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjan-
pitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta
asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja
toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2001

Hannu Nieminen, JHTT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Johanna Perälä, KHT

TILINTARKASTAJAT 2001
SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Yhdistyksen kokouksen valitsema

Maija Arra, JHTT
Valtiovarainministeriön määräämä

IHMINEN AVUN TAKAA

Människan bakom hjälpen

MARKUS, KEHITYSVAMMAINEN

Kun Marja Laine odotti neljättä lastaan, hänellä oli outo tunne, ettei uuden perheenjäsenen eväät elämäntielle ole täydelliset. ”Se oli sitä äidin vaistoa”, Marja arvioi.

Marja ja Markku Laine asuvat maatilalla Mäntsälän Sahakylässä. Elanto tulee siankasvatuksesta.

Jälkikasvua heillä on 16-vuotias Lauri, häntä vuotta nuorempi Sini ja yhdentoista ikäinen Suvi – sekä perheen kuopus, 5-vuotias Markus-poika.

Hänen syntymänsä muutti kaiken, perhe-elämän tutut kuviot hajosivat, karkasivat käsistä. Markus on kehitysvammainen. Hänellä on Downin syndrooma, kromosomi-poikkeama.

”Kun lääkäri kertoi meille asian, se oli kova paikka koko perheelle, sokki. Meidän esikoinen, silloin yksitoistavuotias Lauri, oli odottanut kovasti pikkuveljeä. Kun Lauri ymmärsi tilanteen, häntä alkoi heikottaa”, Markku kertoo.

MARKUS, UTVECKLINGSSTÖRD

När Marja Laine väntade sitt fjärde barn hade hon en konstig känsla av att den nya familjemedlemmen inte var helt och fullt rustad för livet. ”Det var väl någon sorts modersinstinkt”, tror hon.

Marja och Markku Laine bor på en gård i byn Sahakylä i Mäntsälä. De får sitt uppehälle från svinuppfödning. Barnskaran består av 16-årige sonen Lauri, döttrarna Sini, femton och Suvi, elva år samt familjens yngste, 5-årige Markus.

När han föddes förändrades allt. Familjelivets invanda mönster sprack, man tappade greppet om det.

Markus är utvecklingsstörd. Han har Downs syndrom med en avvikande kromosomuppsättning.

”När läkaren talade om det för oss var det ett tungt besked för hela familjen, en chock. Vår förstfödde Lauri, som då var elva år hade hett längtat efter en lillebror. När han förstod hur det var fatt blev han alldeles matt”, förklarar Markku.

*****

Tuosta dramaattisesta hetkestä on kulunut puoli vuosikymmentä. Vuodet ovat palauttaneet elämänmenon uusiin, nyt jo tuttuihin kuvioihin.

”Itse asiassa Markuksen vammaisuuden yli pääsimme yllättävän hyvin. Sopeutuminen helpottui, kun heti alussa saimme tietoa ja opastusta”, vanhemmat kertovat.

Koko perhe osallistui Kehitysvammaisten Tukiliiton järjestämälle ensitietokurssille. ”Siellä tapasimme myös muita vastaavassa tilanteessa olevia perheitä. Tämäkin tuntui tavallaan helpottavalta”, Marja miettii.

Markus on motorisesti hyvin kehittynyt, poika on vilkas ja liikkuvainen. Kommunikointi tuottaa hänelle vaikeuksia. ”Ja joskus Markukselle sattuu huono päivä, kuten lapsille yleensäkin”, isä kertoo.

Kotosalla vanhemmat hoitavat Markusta vuorotellen, ja oman tukensa tarjoavat myös sisarukset. Lähistöllä asuvat Markun vanhemmat auttavat niin ikään lapsenlapsensa hoitamisessa.

*****

Markku kertoo oppineensa Markuksen kautta tarkastelemaan ja ymmärtämään elämää syvällisemmin. ”Myös terveyden merkitys on avautunut ihan toisella tavalla. Senkin olen huomannut, että osaan arvostaa elämän pieniä asioita”, Markku miettii.

Myös Marja on löytänyt itsestään samoja elämänarvoja. ”Tärkeää on myös se, että asennoitumiseni muihin vammaisiin on muuttunut. Osaan suhtautua heihin kuin kehen tahansa ihmiseen.”

Kun Marja odotti Markusta, hänen mielessään pyöri outo tunne. Vaikka Marja oli käynyt normaaleissa raskausajan tutkimuksissa, hänestä tuntui, ettei uuden perheenjäsenen kohdalla kaikki ole kunnossa.

”Se oli sellaista iän mukanaan tuomaa aavistusta tai äidin vaistoa. Mutta minkäänlaista suurta ahdistusta en kuitenkaan tulevaisuudesta tuntenut. Ajattelin, että meille tulee sellainen lapsi kuin on tarkoitettu tulevaksi.”

VUONNA 2001 RAY TUKI INVALIDI- JA KEHITYSVAMMAJÄRJESTÖJÄ 199 MILJOONALLA MARKALLA.

*****

Det har gått fem år sedan detta hände. Under de år som gått har livet börjat löpa i nya banor, som redan känns välbekanta.

”I själva verket har vi överraskande bra kommit över beskedet om Markus utvecklingskada. Vi fick genast information och vägledning, vilket har underlättat anpassningen”, säger föräldrarna.

Hela familjen deltog i en informationskurs som ordnades av Stödförbundet för utvecklingsstörda. ”Där träffade vi andra familjer som var i samma situation. Det bidrog nog också till att det kändes lättare”, menar Marja.

Markus är motoriskt väl utvecklad, livlig och aktiv. Att kommunicera är svårt för honom. ”Ibland har Markus sin dåliga dag, precis som alla andra barn”, förklarar hans pappa.

Föräldrarna turas om att sköta Markus hemma och även syskonen drar sitt strå till stacken. Farföräldrarna som bor i närheten hjälper också till att ta hand om sitt barnbarn.

*****

Markku säger att han genom Markus har lärt sig att både se på livet och förstå det på ett djupare plan. ”Och jag har på ett helt annat sätt börjat inse vilken betydelse hälsan har”, resonerar han.

Marja tillägger att också hon har funnit samma livsvärden hos sig själv. ”En annan viktig sak är att jag har fått en ny attityd till andra handikappade. I dag förhåller jag mig till dem som till precis vilka andra människor som helst.”

När Marja var gravid med Markus, snurrade underliga tankar runt i huvudet på henne. Trots att hon hade gått på normala graviditetsundersökningar, kände hon att allt inte stod rätt till med denna nya familjemedlemmen.

”Det var väl ett slags aningar som man får med åren, eller min modersinstinkt. Men jag kände ingen väldig ångest inför framtiden. Jag tänkte att vi får ett sådant barn som det var tänkt att vi skulle ha.”

RAY STÖDDE UNDER ÅR 2001 ORGANISATIONER FÖR HANDIKAPPADE OCH UTVECKLINGSTÖRDA MED 199 MILJONER MARK.

JORI, UTBILDNINGSCHEF

”Det bästa med jobbet är känslan att man har kunnat hjälpa en människa i sjönöd”, säger Jari Nordström som är utbildningschef vid Finska Sjöräddningssällskapet. Han har deltagit i sällskapets verksamhet sedan han var 15 år.

Finska Sjöräddningssällskapet omfattar närmare 70 lokal-föreningar för räddningsarbete runt om i landet. Föreningarnas frivilliga medlemmar hjälper båtfarare som råkat i sjönöd både ute på havet och på insjöarna i samarbete med myndigheterna såsom gränsbevakningen och sjöbevakningen.

Sällskapet har nästan 12 000 medlemmar av vilka cirka 2 000 arbetar med räddning på havet och insjöarna. ”Vi är ett slags FBK till sjöss”, förklarar Jori.

Det är i regel nöjesbåtar som är i behov av hjälp. De kan till exempel behöva bogseringshjälp efter att motorn gått sönder, bränslet tagit slut eller ett segel blivit skadat. Ett av de tyngsta uppdragen är att leta efter försvunna båtfarare.

*****

Jori blev bekant med Sjöräddningssällskapet redan när han var liten pojke. Hans far var frivillig sjöräddare och chef för ▶▶

JORI, KOULUTUSPÄÄLLIKKÖ

”Parasta työssä on tunne, kun on voinut auttaa vaikeuksiin joutunutta veneilijää”, kertoo Jori Nordström, Suomen Meripelastusseura ry:n koulutuspäällikkö. Seuran toiminnassa hän on ollut mukana jo 15-vuotiaasta lähtien.

Suomen Meripelastusseuraan kuuluu ympäri valtakuntaa liki 60 pelastustyötä tekevää paikallisyhdistystä. Yhdistysten vapaaehtoisjäsenet auttavat ongelmiin joutuneita veneilijöitä niin merialueilla kuin sisämaan järvillä yhteistyössä viranomaisten, kuten rajavartiolaitoksen ja merivartioston kanssa.

Jäseniä seurassa on lähes 12 000, joista vapaaehtoisia meri- ja järvipelastajia noin 2 000. ”Me olemme ikään kuin merien ja järvien VPK”, Jori vertaa.

Pääsääntöisesti apua tarvitsevat ihmiset ovat huviveneilijöitä. He tarvitsevat esimerkiksi hinausapua, kun moottori on rikkoutunut, polttoaine on loppunut tai purje vaurioitunut. Raskaimpia tehtäviä ovat kadonneiden veneilijöiden etsinnät.

*****

Meripelastusseura tuli tutuksi Jorille jo pienenä poikana. Hänen isänsä toimi vapaaehtoisena meripelastajana, pelastusalusten päällikkönä. Jori pääsi kymmenen vanhana isän mukana ensimmäisille reissuille. ”Viisitoistavuotiaana olin jo itsenäisesti mukana seuran toiminnassa”, Jori kertoo. Itse asiassa meripelastuslaite on yhdistänyt koko perhettä.

Lopullisen kipinän mereen Jori sai lukioaikana, mikä johti siihen, että armeijan hän kävi laivastossa. Jori on suorittanut perämiehen tutkinnon, ja vuodesta 1995 lähtien hän on opiskellut Kotkan Merenkulkuoppilaitoksessa. Merikapteenin loppu-tutkinto on hänellä viittä vaille valmis.

*****

Meripelastusseuran koulutuspäällikkönä 29-vuotias Jori on toiminut puolisen vuotta. Seuran toimisto sijaitsee Helsingissä.

”Työni on pitkälti toimia organisoijana käytännön tasolla. Se on esimerkiksi järvi- ja meripelastajien kurssitusta ja käytännönläheistä koulutusta, kuten turvallisuus-koulutusta. Teen myös yhteistyötä viranomaisten ja esimerkiksi Suomen Punaisen Ristin kanssa.”

Jorin kertoo, että muunlaista elämänvalintaa hän ei olisi osannut tehdä. ”Tämä on mielekästä työtä, jossa voin auttaa ihmisiä konkreettisesti. Se antaa hyvän tunteen.”

VUONNA 2001 RAY TUKI SUURONNETTOMUUKSIIN VARAUTUVIEN JÄRJESTÖJEN TOIMINTAA YLI 27 MILJOONALLA MARKALLA.

**ANNA-LIISA,
PALVELUKESKUKSEN ASUKAS**

”Parasta täällä on vapaus. Saa olla omissa oloissaan tai sitten voi mennä vaikka pelaamaan korttia kahvilaan muiden asukkaiden kanssa”, kertoo 85-vuotias Anna-Liisa Mäkinen. Hän asuu Miina Sillanpään Säätiön asumis- palvelukeskus Wilhelmiinassa Helsingin Huopalahdessa.

Vuonna 1915 syntynyt Anna-Liisa on vetreä vanhus, jolla on tiukka ote nykyhetkestä. Vaikka menneet vuosikymme-

net ovat kirkkaasti muistissa, elämä soljuu onnen merkeissä tässä ja nyt.

Mutta se eletty elämä ei Anna-Liisan kohdalla ole kulkenut onnen kantamoinen kainalossa. Hän on syntyperäinen helsinkiläinen, Kallion kasvatti. Anna-Liisan isä kuoli vuonna 1934, jolloin äidin kontolle jäi perheen viisi lasta.

”Se oli kovaa aikaa, joskus näimme nälkää. Äiti sanoi, että avustussoppaa tai muita almuja me emme kerjää.”

ANNA-LIISA, BOENDE I SERVICEHUS

”Det bästa här är friheten. Man kan vara för sig själv eller så kan man till exempel gå en trappa ned och spela kort med de andra,” säger 85-åriga Anna-Liisa Mäkinen. Hon bor i servicehuset Wilhelmiina som drivs av Miina Sillanpääs stiftelse i Hoplavikens i Helsingfors.

Anna-Liisa som är född 1915 är en vital äldre dam som lever intensivt i nuet. Även om gånga årtionden finns i färskt minne, lever hon ett lyckligt liv här och nu.

Men livet har inte alltid varit en dans på rosor för Anna-Liisa.

Anna-Liisa är infödd helsingforsare och har vuxit upp i Berghäll. Hennes far dog 1934 och modern blev ensam med fem barn.

”Det var hårda tider. Ibland fick vi gå hungriga. Mor sa att vi inte skulle tigga understöd och andra allmosor.”

*****

Anna-Liisa Mäkinen blev anställd vid partiföretaget OTK som femtonåring. Hon började som springflicka och avancerade sedan till kontorsmaterieföreståndare. Största delen av arbetslivet

- ► räddningsfartygen. När Jori var tio fick han följa med far ut på den första utryckningen. ”Som femtonåring var jag redan med i sällskapets verksamhet på egen hand”, berättar Jori.

Sjöräddningsideologin genomsyrar förresten hela familjen. Även Joris syster och bror har varit med i verksamheten liksom hans mor.

Det var i gymnasiet som längtan till havet blev så stark för Jori att han beslöt att göra värnplikten i flottan. Jori har avlagt styrmansexamen och har sedan 1995 studerat vid Sjöfartsinstitutet i Kotka. Han är praktiskt taget klar med sin slutexamen som sjökaptän.

*****

Jori som är 29 år har arbetat som utbildningschef vid Sjöräddningssällskapet under ett halvt år. Sällskapet har sitt kontor i Helsingfors. ”Jag skall främst vara organisatör på det praktiska planet. Det innebär till exempel kurser för sjöräddare till havs och på insjöarna samt praktiskt inriktad utbildning i bland annat säkerhet. Jag samarbetar också med myndigheterna samt exempelvis Röda Korset och Finlands Röda Kors.”

Jori menar att han inte hade kunnat välja annorlunda. ”Det här är ett meningsfullt arbete där man rent konkret kan hjälpa människor. Det ger en fin känsla.”

RAY STÖDDE UNDER ÅR 2001 ORGANISATIONER SOM STÅR I BEREDSKAP ATT RYCKA UT VID KATASTROFER MED ÖVER 27 MILJONER MARK.

*****

Työelämään, Osuustukkukaupan leipiin, Mäkinen astui viisitoistavuotiaana. Ura alkoi juoksutyttönä, sitten hän siirtyi konttoritarvikehoitajaksi. OTK:ssa hän tuli palvelleeksi valtaosan työelämästään, viimeksi konekirjoittajattarena.

Työnsä ohella Anna-Liisa istui koulunpenkillä, josta muistona hänellä on keskikoulun päästötodistus. Anna-Liisa muistelee lämmöllä, kuinka työnantaja tuki taloudellisesti hänen koulunkäyntiään. ”Sitä opintolainaa makselin sitten pikku hiljaa takaisin.”

Työpaikalta löytyi myös tuleva aviomies, Viljo. Häät oli tarkoitus pitää joulukuussa 1939, mutta talvisodan syttyminen myllersi suunnitelmat tuonemmaksi.

Jatkosodan vuosina syntyivät perheen kaksi poikaa, Risto ja Timo, joista esikoinen Risto on kuollut toistakymmentä vuotta sitten.

Anna-Liisan aviomies kuoli syöpään vuonna 1986. ”Sairautta vastaan Viljo taisteli kaksi vuotta. Valtaosan vuosista hoidin häntä kotosalla”, vaimo kertoo.

*****

Asumispalvelukeskus Wilhelmiinaan Anna-Liisa muutti ensimmäisten joukossa vuonna 1995. ”Kun kuulin, että taloa aletaan rakentaa, taisin olla ihan ensimmäinen, joka pisti nimensä varauslistalle.”

Tätä tekoaan Anna-Liisa ei totisesti ole katunut. ”Täällä on hyvä olla, kun on oma vapaus. Voin olla yksikseni omilla oloissa, ja jos kaipaen seuraa, sitä löytyy, vaikkapa kahvilan korttiporukasta. Pelaamassa saatan käydä ihan joka päivä.”

Anna-Liisa on myös tyytyväinen henkilökuntaan. ”Ystävällisiä ja ihania ihmisiä. Ja jos tarvitsen apua, sitä on saatavilla nopeasti.”

Jos Anna-Liisa ei ole muiden asukkaiden kanssa korttiringissä, hän on luultavasti nenä kirjassa kiinni. Lukeminen on yksi hänen harrastuksistaan, kuten myös sanaristikkojen ratkaiseminen. ”Joskus joku sana ei meinaa tulla mieleen millään. Mutta jossain vaiheessa se sitten aina putkahtaa, usein keskellä yötä sängyn pohjalla.”

VUONNA 2001 RAY TUKI VANHUSTENHUOLLON JÄRJESTÖJÄ 289 MILJOONALLA MARKALLA.

tillbringade hon vid OTK, senast som maskinskriverska. Vid sidan av arbetet gick hon i skola och fick examensbetyg från mellanskolan. Hon minns med värme hur arbetsgivaren stödde hennes studier ekonomiskt. ”Jag betalade så småningom tillbaka studielånet.”

På jobbet träffade hon också sin blivande man Viljo. Det var meningen att bröllopet skulle stå i december 1939, men vinterkriget bröt ut och planerna fick skjutas på framtiden.

Under fortsättningskriget föddes familjens två söner Risto och Timo. Risto, den förstfödde, dog för över tio år sedan.

Anna-Liisas man dog i cancer 1986. ”Viljo kämpade mot sjukdomen i tolv år. Största delen av den tiden skötte jag honom hemma”, förklarar hustru Anna-Liisa.

*****

Anna-Liisa var en av de första som flyttade in i servicehuset Wilhelmiina 1995. ”När jag hörde att man tänkte börja bygga ett, tror jag att jag var den första som skrev namnet på bokningslistan.”

Det har hon sannerligen inte behövt ångra. ”Det är fint att bo här, man har sin egen frihet. Jag kan hålla mig för mig själv och om jag vill ha sällskap finns det till hands. Då sällar jag mig till kortgänget i våningen under. Det händer att jag spelar kort varje dag.”

Anna-Liisa är också nöjd med personalen. ”Vänliga och underbara människor. Om jag behöver hjälp så får jag det snabbt.”

Om Anna-Liisa inte håller på med kortspel är hon antagligen djupt försjunken i en bok. Att läsa är en av hennes hobbyer, likaså korsordslösning. ”Ibland är det som förgjort när man försöker komma på det rätta ordet. Men så plötsligt dyker det upp, ofta när jag redan har gått och lagt mig.”

RAY STÖDDE UNDER ÅR 2001 ORGANISATIONER FÖR ÄLDREOMSORG MED 289 MILJONER MARK.

JANNE, HUUMETYÖNTEKIJÄ

Kun nuori saa katkaistua päihteiden käytön syösykierteensä, hänellä on takana monien itkujen pitkä taival. ”Äkillisiä ihmepelastumisia ei tapahdu”, kertoo Youth Against Drugs -järjestön toiminnanjohtaja Janne Veikkolainen.

Youth Against Drugs YAD on valtakunnallinen järjestö, joka tekee työtä huumeiden kokeilun ja käytön ennaltaehkäisyn puolesta. ”Tehtävämme on jarruttaa ongelman laajenemista vapaaehtoisella, aatteellisella yhdistysvoimalla”, 29-vuotias Janne sanoo.

Hän valmistui kirkon nuorisotyönohjaajaksi vuonna 1995. Samana vuonna Janne ryhtyi luotsaamaan Jyväskylässä päämajaansa pitävää YAD:ia.

*****

Nuorten huumeiden käyttö on iso ongelma, joka kasvaa koko ajan. Monelle tilaisuus kokeilla aineita tarjoutuu viimeistään siinä vaiheessa, kun kotipihan reviiiri alkaa tuntua pieneltä. ”Huumeet tulevat eteen, kun enää ei olla vanhempien vaikutuspiirissä, vaan lähdetään kavereiden kanssa omille teille”, Janne tietää.

Hänen mielestään nuorille ei ole mielekästä saarnata huumeiden ja viinan vaaroista. ”On turha kuvitella, että me aikuiset voisimme oman elämäkokemuksemme pohjalta antaa ohjeita nuorille. Se on nuorten aliarvioimista, kertakaikkisen mahdoton yhtälö. Valistuksen on tapahduttava nuorten ehdoilla, sillä ei kukaan ihminen tee valintojaan toisen käskystä, vaan omaehtoisesti.”

Oleellista valistuksessa on painottaa sitä, mihin nuoren tekemät ratkaisut saattavat hänet johdattaa. ”Me kerromme nuorelle hänen valintojensa seurauksista. Ja niitähän löytyy, hyviä ja huonoja.”

*****

Nuoren yritys katkaista päihdehuuvinen syösykierte on pitkä ja raskas prosessi. ”Se tietää hänelle monta itkuja. Räväköitä ihmepelastumisia ei näissä tilanteissa tapahdu”, Janne kertoo.

Vaikka katkaisu sitten onnistuisikin, on harvaa, että ihminen pystyisi unohtamaan menneisyytensä, pyyhkimään sen pois. ”Päihderiippuvuuden aikoja ihminen kantaa koko elämänsä ajan, mielensä syövereissä.”

VUONNA 2001 RAY TUKI RAITTIUS- JA PÄIHDEHUOLLON JÄRJESTÖJÄ 86 MILJONALLA MARKALLA.

JANNE, MISSBRUKSARBETARE

När en ung människa lyckas bli av med sitt drogberoende har hon gått en väg som varit både lång och törnbeströdd, förklarar Janne Veikkolainen som är generalsekretare för organisationen Youth Against Drugs.

Youth Against Drugs eller YAD är en riksfattande organisation som arbetar med att förebygga knarkexperiment och drog användning. ”Vi skall försöka hejda att problemet breder ut sig genom frivilligt ideellt föreningsarbete”, säger Janne som är 29 år.

Janne blev klar med utbildningen till kyrklig ungdomsarbetsare 1995. Samma år tog han över rodret på YAD som har sitt huvudsäte i Jyväskylä.

Janne reste en hel del under studietiden. När han besökte olika ungdomsfestivaler kunde han inte undgå att konfronteras med drogproblemet och då vaknade en önskan att hjälpa. ”Det var först en hobby, som så småningom ledde fram till ett yrke.”

*****

Narkotikaanvändningen bland unga är ett stort problem som hela tiden växer. Om inte förr så är det många som tar chansen att pröva droger när reviret kring hemmets knutar börjar kännas för smått. ”Droger kan bli aktuella när föräldrarna inte längre kan påverka de unga, utan man går sina egna vägar tillsammans med kompisarna”, vet Janne av erfarenhet.

Han menar att det inte är någon idé att hålla moralpredikan om farorna med droger och alkohol för de unga. ”Det är lönlöst att tro att vi vuxna kunde ge dem förhållningsregler utifrån våra egna livserfarenheter. Det är att underskatta ungdomarna – en helt omöjlig ekvation. Upplysning skall ges på de ungas villkor. Ingen gör sina val på befallning av andra, utan av egen fri vilja.”

Det viktigaste i upplysningsarbetet är att poängtera vilka följder de ungas egna beslut kan ha. ”Vi talar om för dem vad olika val kan leda till. Konsekvenserna kan alltså vara bra eller dåliga.”

*****

Om en ung människa har hamnat i knarktrasket är det en lång och tung process att ta sig upp ur det. ”Det är tårar och tandgnisslan. Man upplever inga dramatiska mirakelräddningar i de här fallen”, säger Janne.

Även om en människa lyckas ta sig ur sitt drogberoende är det en illusion att tro att hon skulle kunna glömma sitt förflutna, bara radera ut det. ”En människa som varit beroende av droger bär den tiden med sig livet ut, längst ner i djupet av sin själ.”

RAY STÖDDE UNDER ÅR 2001 ORGANISATIONER FÖR NYKTERHETSARBETE OCH MISSBRUKARVÅRD MED 86 MILJONER MARK.

Avustukset 2001

Understöden under år 2001

Vuodelle 2001 avustuksia myönnettiin hakemusten perusteella seuraavassa liitteessä luetelluille 1 075:lle sosiaali- ja terveysalan järjestölle. Yhteensä järjestöjen saamia avustuksia on 1 513 miljoonan markan arvosta. Tästä summasta 24 prosenttia on osoitettu kokeilu- ja kehittämishankkeisiin, 29 prosenttia investointeihin ja 47 prosenttia järjestöjen perustoimintaan.

Understöd för år 2001 har enligt ansökan beviljats 1 075 organisationer inom social- och hälsovårdssektorn, vilka räknas upp i bilagan. Understöden till organisationerna uppgår sammanlagt till 1 513 miljoner mark. Av detta belopp användes 24 procent till försöks- och utvecklingsprojekt, 29 procent till investeringar och 47 procent till organisationernas normala verksamhet.

Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden
Ahjolan Kannatusyhdistys ry	450	Dalsbruks Pensionärsbostadsstiftelse		Etelä-Kymen Sosiaalipsykiatrinen		Haukiputaan Kotiapuyhdistys ry	200
Aholansaarisäätiö	100	Kvarnbacken	33	Yhdistys ry	1 100	Haukiputaan Kumppanuusyhdystys ry	300
Ainala ry	758	De Gamlas Hem I Nykarleby rf	120	Etelä-Kymen Työttömät-Ekylt ry	200	Haukiputaan Yhdessä Yhdistys ry	400
Aitoon Emäntäkoulu Oy	1 000	De Gamlas Hem rf	1 500	Etelä-Pohjanmaan Ms-Yhdistys ry	300	Heinäveden Koulupuisto ry	150
Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry	6 433	De Utvecklingsstördas Vål i		Etelä-Pohjanmaan Sosiaali- psykiatrinen Yhdistys ry	2 916	Helmer Knutar-Säätiö	150
Aivovammaliitto ry	1 015	Mellersta Nyland rf	208	Fannyn Tupa ry	15	Helokki-Vapaaehtoistoiminnan Yhdistys ry	240
Akava-Järjestöjen lomayhdistys A-Lomat ry	1 948	Diakoniasäätiö Foibe Diakonistiftelsen	1 750	Filoksemia ry	500	Help-Poa ry	250
A-Kiltojen Liitto ry	2 186	Drogfri Ungdom R.F.	227	Finlands Svenska Marthaförbund rf	270	Helsingfors Psykosociale Förening Sympati rf	250
A-Klinikasäätiö	17 778	Duovvi ry	150	Finlands Svenska Nykterhetsförbund rf	1 800	Helsingin Allergia- ja astmayhdistys ry	100
Aktiiviset Työtähakevat ry	160	Ehtookodon Tukisäätiö	90	Finlands Svenska Psykosociale Centralförbund rf	1 644	Helsingin Alzheimer-yhdistys ry	430
Alajärven Päiväkeskyyhdistys ry	120	Elatusvelvollisten Liitto ry	782	Finlands Svenska Socialförbund rf	218	Helsingin Diakonissalaitoksen Säätiö	9 604
Alajärven Seudun Vanhustenpalvelu- yhdistys ry	500	Elimäen Nuorisosantoyhdistys ry	500	Finlands Svenska Handikappförbund	250	Helsingin Ensikoti ry	2 455
Alavieskan Vanhustenkotiyhdistys ry	150	Elimäen Puustelli ry	160	Finnilco ry	800	Helsingin Invalidien Yhdistys ry	150
Alavuden Asemanseudun Kyläyhdistys ry	150	Eläkeliitto ry	5 881	Forssan Palvelukammari ry	200	Helsingin ja Uudenmaan Ms-Yhdistys ry	700
Alavuden Päiväkeskyyhdistys ry	250	Eläkeläiset ry	3 677	Fylgiahemmet I Vasa rf	150	Helsingin Kaupunkilähetys ry	2 650
Alavuden Vanhain Palvelutalo ry	200	Eläkkeensaajien Keskusliitto ry	4 553	Fysioterapia-alan Näkövammaiset ry	2 593	Helsingin Kuurojen Yhdistys ry	400
Allergia- ja astmaliiitto- Allergi- och Astmaförbundet	7 630	Elämä on parasta huumetta ry	450	Förbundet De Utvecklingsstördas Vål rf	770	Helsingin Lyhytaikaiskoti ja Työpaja Lyhty ry	1 600
Alzheimer-Keskusliitto ry	2 831	Elämäni Laataa Dementoituneille ry	450	Förbundet Finlands Svenska Hörselskadade rf	771	Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys ry	300
Anjalankosken Nuorten Tuki ry	800	Elämäni Sankari 2000 ry	600	Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf	1 940	Helsingin Seudun Erilaiset Oppijat ry	2 000
Anjalankosken Vanhustentuki ry	150	Empis ry	200	Förbundet Hem och Skola I Finland rf	985	Helsingin Seudun Lihastautiyhdistys ry	450
Anna Kivimäki Säätiö	124	Enon Kaverikellari ry	80	Föreningen Pensionärshemmet I Källby rf	100	Helsingin Sydänpiiri ry	700
Anttolan Vanhustentaloyhdistys ry	400	Enon Vanhusten Tuki ry	200	Gaius-Säätiö/-Stiftelsen	11 680	Helsingin Työttömät ry	200
Apuomena ry	100	Ensi- ja Turvakotien Liitto ry	16 802	Gamlakarleby Åldringsvänner rf	1 550	Helsingin Venäläinen Sadko-Klubi ry	180
Aseman Lapset ry	1 300	Enäkoti ry	100	Gypsies Future Nuorten Romanien Tukiyhdistys ry	70	Helsingin Ympäristökuntien A-Klinikan Asiakkaat Hykaa	250
Asumispalvelusäätiö Aspa	21 608	Epilepsialiitto ry	6 903	Haapajärven Vanhainkotiyhdistys ry	474	Hengityslaitetopotilaat ry	89
Asumisterveysliitto Aste ry	700	Epilepsiasäätiö	10 356	Haapaveden Vanhustenkotiyhdistys ry	108	Hengitysluotto Heli ry	28 158
Aula-Työkotien Kannatusyhdistys ry	300	Erytisyshuoltojärjestöjen Liitto Ehjä ry	1 350	Hakojärven Kyläyhdistys ry	50	Hiv-Säätiö	5 200
Auralan Kerhokeskus ry	550	Erytisyksänopiston Kannatusyhdistys ry	3 236	Hakunilan Kansainvälinen Yhdistys ry	200	Hollolan A-Kilta ry	140
Auran Vanhustentaloyhdistys ry	300	Eräjärven Kehittämisyhdistys ry	62	Halikon Vanhustenkotiyhdistys ry	850	Hollolan Palvelutaloyhdistys Huili ry	5 200
Autismiliitto ry	2 600	Espoon Diakoniasäätiö	1 650	Halsuan Seudun Asumispalvelu- yhdistys ry	200	Honkakylän Kyläseura ry	50
Autismisäätiö	1 090	Espoon Eläkekotisäätiö Sr	5 477	Haminan Rouvasväenyhdistys ry	300	Honkalakoti ry	1 184
Autoliitto ry	300	Espoon ja Kauniaisten Dementiayhdistys ry	205	Hankasalmen mielenterveysyhdistys		Honkalampi-Säätiö	5 100
Auttavaiset ry	100	Espoon Lähimmäispalveluyhdistys ry	1 196	Harjavan Palvelusäätiö	200	Huhtasuon Asa ry	400
Barnavårdsföreningen I Finland rf	2 078	Espoon Mielenterveysyhdistys - Esbo Mentalförbund För ry	896	Hauhon Vanhustenkotiyhdistys ry	200	Hummovaaran Kyläyhdistys ry	154
Betesda-Säätiö	1 220	Etappi-ryhmä ry	200			Huoltoliitto ry	4 830
Contact rf	150	Etelä-Karjalan Dementiayhdistys ry	63			Huostaan otettujen lasten Vanhempain Yhdistys ry	150
Council Of International Fellowship In Finland	25	Etelä-Karjalan Perhetyön Kehittämisyhdistys ry	300				
Crohn ja Colitis ry	250						

a-k

Hyksin Lapsisyöpöpotilaiden Vanhemmat ja Ystävät ry	363	Isaac-Suomi Finland ry	200	Jyväskylän Mathilda-Koti ry	100	Kalliolan Kannatusyhdistys ry	2 940
Hyrynsalmen Vanhustentaloyhdistys ry	400	Itä-Helsingin Lähimmäistyö Hely ry	6 830	Jyväskylän Mlk:n Veteraanien Asuntosäätiö	180	Kalliolan Nuoret ry	350
Hyvinkään Nuorisosauntoyhdistys ry	200	Itä-Suomen Alzheimer ry	315	Jyväskylän Nuorisosaunnot ry	4 254	Kalliolan Senioripalvelusäätiö	500
Hyvinkään Seudun Dementiayhdistys ry	100	Itä-Suomen Pelastushelikopterin Tuki ry	5 000	Jyväskylän Seudun Sosiaalialan Kehittämisen Tuki ry	200	Kallon- ja kasvonluiden kasvuhäiriötä sairastavien tuki Cranio ry	240
Hyvinkään Seudun Mielenterveysseura ry	764	Itä-Uudenmaan Sosiaalipsykiatrinen Yhdistys ry	150	Jyväskylän Seudun Dementiayhdistys ry	515	Kangasalan Palvelutalosaatiö	1 000
Hyvinkään Vapaaehtoistoiminnan Tuki ry	300	Ivalon Seudun Työttömät ry	190	Jyväskylän Seudun Mielenterveysseura ry	1 100	Kangaslammin Vanhusten ja Vammaisten Tuki ry	500
Hyvinkään Veteraanitalosaatiö	820	Jaatinen-Vammaisperheiden Monitoimikeskus ry	500	Jyväskylän Sotainvalidien Asuntosäätiö	313	Kankaanpään Seudun Vammaisjärjestöt ry	200
Hyvä Arki-Yhdistys ry	200	Jakobstads Åldringvänner rf	3 400	Jyväskylän Vanhainkotiyhdistys ry	250	Kankaanpään Vanhainkotiyhdistys ry	60
Hyvä Koti ry	1 150	Jalasjärven Työttömät ry	200	Jyväskylän Vanhusten Huolto ry	480	Kankaanpään Vanhustentalosaatiö	34
Hyvän Mielen Talo ry	4 460	Jalmari Jyllin Säätiö	2 400	Jyväskylän Vanhusten Huolto ry	480	Kansainvälinen Naisten Tapaamispaikka ry	450
Hämeenlinnan Erityisasuntosäätiö	8 800	Jampas Asukasyhdistys ry	300	Jyväskylän Mikot ja Majjat ry	647	Kansainvälinen Yhdistys Taivaankaari	150
Hämeenlinnan Setlementti	200	Janakkalan Palvelutalosaatiö	710	Jyvässeudun Työttömät ry	200	Kansalaisareena ry	400
Hämeenlinnan Seudun Nuorisosaunnot ry	800	Joensuun Reumayhdistys ry	300	Jämsän Seudun Työttömät ry	800	Kansallinen Senioriliitto ry	3 241
Hämeenlinnan Sininauha ry	200	Joensuun Hoiva- ja Palveluyhdistys ry	518	Jämsän Seudun Vammaisten Yhteistyöelin ry	200	Kansan Raamattuseuran Säätiö	350
Hämeenlinnan Sisälähetys ry	5 551	Joensuun Nnky ry	200	Jämsän Vanhaintuki ry	193	Kanta-Hämeen Dementiayhdistys ry	315
Ihminen Ihmiselle ry	90	Joensuun Nuorisoverstas ry	500	Jämsän Vanhaintuki ry	193	Kanta-Hämeen Perhetyön Kehittämisyhdistys ry	550
Ihopotilaiden Keskusliitto ry	4 248	Joensuun Siniristi ry	150	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kanta-Hämeen Saattohoitoyhdistys ry	1 000
Iisalmen Mielenterveystuki ry	309	Joensuun Vanhusten Tuki ry	427	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kantti ry	900
Iisalmen Nuorison Tuki ry	1 267	Joensuun Vanhusten Tuki ry	427	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Karinaisten Palvelukotiyhdistys ry	2 500
Iisalmen Seudun Työttömät ry	450	Joensuunseudun Omaishoitajat ja Läheiset ry	250	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Karismakoti ry	240
Iitin Ehtookotiyhdistys ry	500	Jokilaaksojen Sairaskoti- ja kuntoutussäätiö	350	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Karstulan Asumispalvelusäätiö	233
Iljala ry	250	Jokilaaksojen Tiimi ry	500	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kasperin-Kivistö Seura ry	250
Ilmajoen Palvelutalosaatiö	800	Jokilaakson Erityisryhmien Liikunnan Edistämisyhdistys ry	500	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kastevuoren Palvelutalon Asukkaat ry	50
Ilmajoen Vanhustenkotiyhdistys ry	84	Joroisten Palvelusaunnot ry	2 440	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kataja-Kestävän Parisuhteen Kasvu ry	200
Iltaruskon Säätiö	200	Joukokylän Kyläyhdistys ry	180	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Katteluksen Kylätalo ry	60
Ilvola-Säätiö	520	Joutsenon Vanhustentaloyhdistys ry	3 080	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kauhajoen Vanhaintuki ry	90
Imatran Mielenterveys ry	400	Joyful Beat ry	170	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kauhavan Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry	290
Imatran Palvelutaloyhdistys ry	230	Jsk-Kellari ry	150	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kauhavan Sininauhayhdistys ry	320
Impi ja Ilmari Lindforsin Kuulo- ja kommunikaatiovammaiset	150	Juankosken Vanhustentukiyhdistys ry	100	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaisten Palvelusäätiö	9 644
Ingå Pensionärshem-Inkoon Eläkeläiskoti rf	200	Juuan mielenterveysyhdistys Mielekäs ry	150	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaisten Tukiliitto ry	11 031
Inkerikeskus ry	720	Juvan Vanhaintuki ry	250	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaisten Uudenmaan Tukipiiri ry	48
Inkeriläiset ja Karjalaiset Heimoveteraanit ry	50	Jyränkölän Kannatusyhdistys ry	700	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaliitto ry	16 392
Inkun Ideapajan Ystävät ry	300	Jyväskylän Kannatusyhdistys ry	820	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaliitto ry	16 392
Interpedia ry	1 702	Jyväskylän Nuoret ry	220	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaliitto ry	16 392
Invalidiliitto ry	61 934	Jyväskylän Katulähetys ry	566	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaliitto ry	16 392
Invalidisäätiö	300	Jyväskylän Maalaiskunnan Omaishoitajat ry	200	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaliitto ry	16 392
Irti Huumeista ry	1 312	Jyväskylän Maalaiskunnan Omaishoitajat ry	200	Jämsänjokilaakson Nuorten Palvelu ry	300	Kehitysvammaliitto ry	16 392

Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden
Kemin Vanhainkotisäätiö	200	Kokkolanseudun Omaishoitajat ja Läheiset ry	210	Kuopion Seudun Omatoimiset Työnhakijat ry	150	Lahden Invakeskus ry	140
Kempeleen Vanhustenkodin Kannatusyhdistys ry	4 000	Konneveden Asumispalvelusäätiö	100	Kuopion Vanhustenkotiyhdistys ry	1 178	Lahden Lähimmäispalvelu ry	1 430
Keravan Palvelutalosaatiö	480	Korpilahden Veteraanien Asuntosäätiö	2 000	Kuortaneen Omaishoitajayhdistys ry	250	Lahden Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys ry	200
Keravan Suojakotiyhdistys ry	283	Korsholmsnejdens Demensförening rf	65	Kurikan Invalidit ry	154	Lahden Seudun Nuorisoesunnot ry	199
Kerimäen Vanhusten ja Vammaistentukiyhdistys ry	140	Korson Setlementtinuoret ry	400	Kurikan Palvelutalosaatiö	40	Lahden Seudun Työttömät ry	450
Keski-Karjalan Työttömät ry	130	Koskelan Työkeskuksen Kannatusyhdistys ry	600	Kurikkalan Kannatusyhdistys ry	200	Lahden Sininauha ry	500
Keski-Pohjanmaan Sosiaali- psykiatrinen Yhdistys ry	2 780	Kosken HI Vanhustenkotiyhdistys ry	300	Kuulokoirayhdistys ry	200	Lahden Vanhainkotiyhdistys ry	1 000
Keski-Savon Hoivakehitys ry	500	Kotien Puolesta Keskusliitto ry	2 771	Kuulonhuoltoliitto ry	17 109	Lahden Vanhusten Asuntosäätiö	3 000
Keski-Suomen Autismiyhdistys	500	Kotikartanoyhdistys ry	2 721	Kuulonäkövammaisten Lasten Vanhemmat ry	24	Laihian Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry	400
Keski-Suomen Ensi- ja turvakoti ry	930	Kotilan Kehittäjät ry	70	Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry	1 020	Laitilan Eläkeläisten ja Vanhaintuki ry	1 000
Keski-Suomen Näkövammaiset ry	150	Kotilähiöö ry	400	Kuurojen Liitto ry	21 785	Laitilan Nuorisoverstas ry	200
Keski-Suomen Syöpäyhdistys ry	200	Kotipirtti ry	6 200	Kuurojen Palvelusäätiö	14 972	Lakeuden Mielenterveysseura ry	500
Keski-Uudenmaan Mielenterveysseura ry	500	Kotirauhasäätiö	200	Kuusamon Mielenterveyden Tuki ry	350	Lakeuden Värttinä ry	100
Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry	2 006	Kotkan Palvelutalosaatiö	100	Kuusamon Omaishoitajat ry	300	Lammin Seudun Vanhustenkoti Yhdistys ry	80
Kestilän Vanhustentuki ry	170	Kotkan Seudun Dementiaiyhdistys ry	300	Kuusamon Työkeskus ry	200	Landskapsföreningen Folkhälsan I Åboland R.F.	400
Kesälahden Vanhustentukiyhdistys ry	500	Kotkan Vanhainkodin Kannatusyhdistys ry	1 230	Kuusamon Vanhustenkotiyhdistys ry	1 050	Landskapsföreningen Folkhälsan I Österbotten	170
Kesälukioseura ry	1 457	Kran rf	417	Kuusankosken Invalidit ry	200	Lapin Dementiaiyhdistys ry	265
Keuruun Vanhaintukisäätiö	217	Kriisipalveluyhdistys - Kristjänstföreningen ry	500	Kuusankosken Seudun Vanhainhuoltoyhdistys ry	280	Lapin Ensi Koti ry	1 783
Kihniänkylässä Vanhustenkotiyhdistys ry	82	Kristillinen Alkoholisti- ja narkomaanityö ry	950	Kymen Sotavammaisten Tukiyhdistys ry	1 080	Lapin Näkövammaiset ry	400
Kiihtelyvaaran Vanhusten Tuki ry	300	Kristillinen Eläkeliitto ry	665	Kymenlaakson Ensi- ja Turvakotiyhdistys ry	1 710	Lapin Sydänpiiri ry	300
Kiikoisten Vanhustenkotiyhdistys ry	40	Kristillinen Raittiusliitto ry	400	Kymenlaakson Syöpäyhdistys ry	200	Lappajärven Palvelukoti ry	90
Kiimingin yläasteen, Jaaranharjun koulun ja lukion vanhempainyhdistys	300	Kuhmon Työttömien Yhdistys ry	200	Kynnys ry	2 526	Lappeenrannan Mielenterveysseura ry	500
Kiinteistö Oy Valkea Talo	3 800	Kumppaniksi ry	800	Kyrkosundsskärs Pensionärs- bostadsstiftelse	1 000	Lappeenrannan Nuortenpalvelu ry	160
Kilon päiväkodin tuki ry	300	Kuntokallio-Säätiö	4 055	Kyrönmaan Nuorten Tuki ry	70	Lappeenrannan Palvelukeskussäätiö	445
Kinnulan Vanhusten Tuki ry	200	Kuntoutuksen	1 300	Kyröskoskelan Nuoret ry	250	Lapsen Kengissä-Yhdistys ry	309
Kirsikoti ry	300	Edistämisyhdistys ry	12 176	Kälviän Vanhustentaloyhdistys ry	400	Lapsettomien Tuki ry	300
Kiteen mielenterveysyhdistys Pilke ry	150	Kuopion A-Kilta ry	150	Käpylän Yhdyskuntaklubi ry	160	Laptuote-Säätiö	715
Kiuruveden Varapäre ry	250	Kuopion Ensi-koti Yhdistys ry	905	Käpyrinne ry	756	Lapuan Saarenpään Palvelukoti ry	2 820
Kivenlahti-Stensvik ry	100	Kuopion Kotihoitoyhdistys ry	400	Kärkölän Vanhustenkotiyhdistys ry	290	Lapuan Sininauha ry	180
Kivipuro ry	164	Kuopion Mielenterveystuki ry	1 300	Kätkyt- ja lapsikuolemaperheiden Yhdistys Käpy ry	150	Lasten ja Nuorten Yhteistyön Tuki Lastu ry	470
Koillis-Helsingin Lähimmäistyö Milja ry	3 115	Kuopion Setlementti Puijola ry	520	Kössi-Säätiö	220	Lasten Kesä ry	1 927
Koillis-Lapin A-Kilta ry	280	Kuopion Seudun Invalidit ry	300	Lahden A-Kilta ry	150	Lasten Kesäleiriyhdistys -76 ry	438
Koivukoti Yhdistys ry	463	Kuopion seudun mielenterveysseura		Lahden Diakonasäätiö	2 275	Lasten Tampere ry	100
Koivupirtin Säätiö	578	Hyvä Mieli ry	1 224	Lahden Ensi- ja turvakoti ry	1 600	Lasten Tuki ry	100
Kokkolan Alzheimer-Yhdistys ry	60	Kuopion Seudun Nuorisoesunnot ry	550			Lastensuojelun Keskusliitto ry	3 061
Kokkolan Turvakoti ry	200					Laukaan Asumispalvelusäätiö	600
Kokkolan Vanhustenkotiyhdistys ry	380					Lautasaaren Vanhustentalosaatiö	42

K-n

Legioonateatteri ry	250	Länsi-Pohjan Dementiayhdistys ry	265	Mannerheimin Lastensuojeluliiton	Monikulttuuriyhdistys Familia Club ry	300
Lehmusvalkamasäätiö	1 029	Länsi-Pohjan Mielenterveysseura ry	1 450	Pohjois-Savon Piiri	Multian Vanhaintuki ry	100
Le-Invalidit-Le-Invaliderna ry	612	Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry	300	Mannerheimin Lastensuojeluliiton	Munuais- ja siirtopotilaiden Liitto ry	6 087
Leirikesä ry	1 757	Maahanmuuttajien Tuki ry	500	Satakunnan Piiri ry	Muonion Yläasteen	
Lelupajayhdistys ry	300	Maaningan Vanhustentaloyhdistys ry	125	Mannerheimin Lastensuojeluliiton	Vanhempainyhdistys ry	250
Lemin Vanhustentuki ry	200	Maaseudun Terveys- ja		Savonlinnan Yhdistys	Muotialan Asuin- ja toimintakeskus ry	5 680
Lempääälän Ehtookoto ry	505	lomahuolto ry	8 991	Mannerheimin Lastensuojeluliiton	Musikcafé After Eight rf	220
Leppärengas ry	450	Mahdollisuus Lapselle ry	700	Temmeksen Paikallinen yhdistys	Murolan Palvelukotiyhdistys ry	31
Leppävirran Mt-Tuki ry	250	Mallusjokisäätiö	1 000	Mannerheimin Lastensuojeluliiton	Myllyhoitoyhdistys ry	2 200
Leppävirran Nuorten Miesten		Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Töysän Yhdistys ry	Myllypuron Työttömät ry	250
Kristil.Yhdistys ry	200	Alavuden Yhdistys	300	Mannerheimin Lastensuojeluliiton	Mynämäen Palvelutalosaatiö	1 000
Lieksan A-Kilta ry	190	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Varsinais-Suomen Piiri	Mäntsälän Palvelukotiyhdistys ry	2 528
Lieksan Seudun Omaishoitajat		Enontekiön Osasto ry	200	Mannerheimin Lastensuojeluliiton	Mäntyharjun Mielenterveystyön Tuki ry	120
ja Läheiset ry	200	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Virtain Yhdistys	Mäntyrinte ry	100
Lieksan Tukipiste ry	200	Hartolan Yhdistys ry	150	Mannerheimin Lastensuojeluliiton	Naiset Yhdessä Irti Päihteistä ry	790
Lieksan Työttömät ry	170	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Ähtärin Paikallinen yhdistys	Naisten Apu Espoossa ry	500
Lieksan Vanhaintaloyhdistys ry	2 000	Hämeen Piiri ry	600	Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry	Naisten Sosiaaliyhdistys ry	849
Lievestuoreen Setlementti ry	35	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Maria-Kodin Kannatusyhdistys ry	Naisten Suojakoti ry	600
Lihastautiliitto ry	4 789	Joutsenon Paikallinen yhdistys	250	Marttaliitto ry	Nakkilan Palvelutaloyhdistys ry	2 000
Limingan Vanhustenkotiyhdistys ry	1 000	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Me Itse ry	Niemikoti -Uddhemmet ry	9 650
Linnalan Nuoret ry	450	Kainuun Piiri ry	400	Merikarvian Vanhustenkotiyhdistys ry	Niemikotisäätiö -	
Linnalan Setlementti ry	350	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Meri-Lapin Työhönvalmennus-Säätiö	Stiftelsen Uddhemmet	2 500
Lintukodon Kannatusyhdistys ry	500	Keravan Yhdistys ry	300	Meri-Vuosaaren Työttömät ry	Niilo Mäki -säätiö	2 111
Lintulammen Asukasyhdistys ry	400	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Miehikkälän Kuntoutumis- ja	Nokian Seudun Nuorisoesunnot ry	1 000
Lohijärven Kyläyhdistys ry	59	Keski-Suomen Piiri ry	300	asumispalveluyhdistys	Nokian Vammaisten ja	
Lohjan Seudun Mielenterveysseura ry	200	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Miehikkälän Mielenterveysyhdistys ry	Vanhusten Ystävät ry	200
Lohtajan Vanhustentaloyhdistys ry	400	Korson Yhdistys ry	350	Mielenterveyden Hyvinkään	Non Fighting Generation ry	500
Loimijoen Laakson Vanhaintuki ry	200	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Yhdistys Verso ry	Nummelan Kaarikeskussäätiö	100
Lomakotien Liitto ry	10 064	Kuopion Yhdistys ry	350	Mielenterveyden Keskusliitto ry	Nuorisoesuntoliitto ry	4 332
Lomakotiyhdistys Ilonpisara ry	701	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Mielenterveysyhdistys Helmi ry	Nuorisopalvelu Yöjalka ry	150
Lomaliiitto ry	13 822	Lappeenrannan Osasto	350	Mielenterveysyhdistys Hämi ry	Nuorisosäätiö	14 892
Lomayhtymä ry	10 211	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Mielenterveysyhdistys Siilinjärven	Nuorten Akatemia ry	480
Lounais-Hämeen Nuorten Palvelu ry	400	Lasten ja Nuorten		Virkistys ry	Nuorten Keskus ry	1 053
Lounais-Suomen Mielenterveysseura ry	867	Kuntoutussäätiö	3 400	Mielenvireys ry	Nuorten Kotkain Keskusliitto Nkk ry	150
Lounais-Suomen Syöpäyhdistys ry	2 040	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Miessakit ry	Nuorten Osallisuuden Tuki Noste ry	200
Loviisan Seudun Palvelutalosaatiö	600	Paimion Paikallinen yhdistys ry	100	Miina Sillanpään Säätiö	Nuorten Palvelu ry	4 648
Lyhytkasvuiset-Kortväxta ry	160	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Mikkelin Sateenkaari ry	Nuorten Puolesta ry	600
Lähde ry	412	Pohjanmaan Piiri	300	Mikkelin Setlementti ry	Nuorten Ystävät ry	17 293
Lähimmäisapu ry	48	Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Mikkelin Seudun Dementiayhdistys ry	Nurmeksen Seudun Työttömät ry	150
Lähimmäispirtti ry	840	Pohjois-Karjalan Piiri	300	Mikkelin Seudun Mielenterveysseura ry	Nurmeskotiyhdistys ry	615
Länsi-Helsingin Lähimmäis-		Mannerheimin Lastensuojeluliiton		Mikkelin Toimintakeskus ry	Nurmijärven Onnenkimpale ry	800
ja veteraanipalvelu ry	250	Pohjois-Pohjanmaan Piiri	2 300	Monikulttuurinen Tietoyhdistys ry	Nurmon Sininauha ry	100

Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden
Nurmon Vanhustenkotiyhdistys ry	1 171	Oulun Ensi- ja turvakoti ry	2 187	Peräpohjolan Tuetun Työllistymisen Tuki ry	300	Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry	1 150
Nyyti ry	1 400	Oulun Invalidien Yhdistys ry	200	Peräseinäjoen Vanhustenkotiyhdistys ry	130	Pojista Miehiä ry	167
Näkövammaiset Käsiyöntekijät ry	106	Oulun Koivula Oy	300	Pesäpuu ry	2 350	Porin Diakonialaitoksen Säätiö	2 487
Näkövammaisten Keskusliitto ry	44 146	Oulun Kuurojen Yhdistys ry	1 800	Petäjaveden Mielenterveysseura ry	250	Porin Ensi- ja turvakotiyhdistys ry	872
Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry	400	Oulun Läänin Näkövammaiset ry	200	Pieksämäen Palveluasunnot ry	420	Porin Mielenterveystoiminnan Tuki ry	200
Näkövammaisten Lasten Tuki ry	578	Oulun Palvelusäätiö	269	Pieksämäen Seudun Dementiaiyhdistys ry	150	Porin Seudun Dementia-Yhdistys ry	415
Näkövammaisten Loma ry	452	Oulun Setlementti ry	790	Pieksämäen Seudun Mielenterveysseura ry	300	Porin Seudun Keuhkovammayhdistys ry	350
Nääsவில் ry	2 000	Oulun Seudun Mielenterveysseura ry	400	Pieksämäen Seudun Työttömät ry	130	Porin Seudun Työttömät ry	150
Oikeutta Eläkeläisille ry	200	Oulun Seudun Mäntykoti ry	800	Pielaveden Vanhainkotiyhdistys ry	491	Porin Sininauha ry	300
Omaikä-Oulun Seudun Omaishoitajat ry	200	Oulun Seudun Nuorisosauntoyhdistys ry	846	Pienperheyhdistys ry	2 255	Porin Suomalainen Vanhainkotiyhdistys ry	1 500
Omaiset Huumetyön Tukena ry	140	Oulunkylän Sairakotisaatiö	6 700	Pienviljelijävään Lomakotisaatiö	2 826	Porin Vanhojen Huolto ry	690
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Itä-Suomen Yhdistys ry	1 150	Outokummun Mielenterveysyhdistys Välke ry	200	Pihlajakodit -Yhdistys ry	400	Porin Vanhustenkotiyhdistys ry	560
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Kanta-Häme ry	200	Outokummun Vanhustenkotiyhdistys ry	172	Pihlajamäki-Seura ry	200	Porvoon Nuorisosaunnot	
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Keski-Pohjanmaan Yhdistys ry	206	Oy Lauste Ab	2 650	Pihlajantertut ry Rönklase rf	3 000	Pois Mamman Padalta ry	200
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Keski-Suomi ry	709	Paasikiven Nuorisokylän Säätiö	400	Pihtiiputaan Vanhustenkotiyhdistys ry	400	Posion Pilke ry	300
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Keskusliitto ry	484	Paimion Palvelukeskusaatiö	240	Piikkiön Vanhustenkotisaatiö	150	Positiiviset ry	500
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Lounais-Suomen Yhdistys ry	900	Palojoensuun Vanhustentalon Kannatusyhdistys ry	150	Pirkkanmaan Sydänpiiri ry	300	Pro Medi-Heli ry	3 000
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Pohjois-Karjalan Yhdistys ry	800	Palvelukeskusaatiö Maununkoti Palvelukoti Lepolan Kannatusyhdistys ry	800	Pirkkalan Vanhustentalosaatiö	300	Pro Sofia-Viisas Kehitys ja Ekologinen Elämäntapa ry	200
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Päijät-Hämeen Yhdistys ry	1 400	Palvelukoti Rauhalan Kannatusyhdistys ry	141	Pitkospuut ry	220	Pro Vaskikodit-Yhdistys ry	200
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Satakunnan Yhdistys ry	258	Palvelukoti Rauhalan Kannatusyhdistys ry	141	Pitäjän Olkkari Yhdistys ry	150	Promama ry	300
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Tampere ry	1 400	Palveluverkkosaatiö ry	670	Pohjanmaan Kuusistokoti ry	200	Pro-Tukipiste ry	800
Omaiset Mielenterveystyön Tukena Uudenmaan Yhdistys ry	4 050	Paniikkihäiriöyhdistys ry	350	Pohjanmaan Syöpäyhdistys- Österbottens Cancerf. ry	250	Psoriasisliitto ry	6 979
Omaishoitajat ja Läheiset ry	2 372	Parasta Lapsille ry	2 391	Pohjois-Helsingin Lähimmäistyö Pulmu ry	109	Psykiatrisen Kuntoutuksen Tuki ry	750
Onnitalo-Säätiö	100	Parkanon Rantakoto ry	130	Pohjois-Karjala Projekti Yhdistys ry	500	Puijonlaako-Seura ry	260
Opiaattiriippuvaisten Tuki ry	90	Pelastakaa Lapset ry	11 009	Pohjois-Karjalan Dementiaiyhdistys ry	265	Pulpin Monitoimitilat ry	200
Oransi ry	150	Pelastakaa Lapset Ylivieskan Osasto ry	200	Pohjois-Karjalan Ensi-Koti ry	400	Punkaharjun Kuntoutussairaala-Säätiö	1 744
Orimattilan Vanhustentaloyhdistys ry	466	Pelastushelikopterin Tuki ry	5 000	Pohjois-Karjalan Metsätyömiestö Kannatusyhdistys ry	450	Punkalaitumen Vanhustenkotiyhdistys ry	95
Oriveden Palvelutalosaatiö	220	Pelastusrenkas-Pinnalla Ilman Huumeita ry	300	Pohjois-Karjalan Mielenterveydentuki ry	450	Puustellin Tuki ry	100
Oulun A-Kilta ry	250	Pellervon Koulun Vanhempainyhdistys ry	190	Pohjois-Karjalan Sairakotiyhdistys ry	1 500	Pyhtään Vanhustenhuoltoyhdistys ry	270
Oulun Alzheimer-Yhdistys ry	550	Pensionärshemsföreningen I Kronoby rf	300	Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry	950	Pyhäjoen Vanhustenkotiyhdistys ry	160
Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö	2 050	Perhehoitoliitto ry	2 100	Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys ry	1 350	Pyhäjokialueen Dementiaiyhdistys ry	250
		Perhekeskus Ville ry	641	Pohjois-Kymenlaakson Dementiaiyhdistys ry	525	Pyhäjärven Keidas ry	250
		Perhekuntoutuskeskus Lauste ry	700	Pohjois-Satakunnan Kehitysvammaisten Tuki ry	150	Pylkönmäen Vanhaintuki ry	219
		Perhelomat ry	9 139	Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry	950	Päijät-Hämeen Vanhaintuki ry	219
		Perhon Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry	500	Pohjois-Suomen Romanit ry	250	Päijät-Hämeen Dementiaiyhdistys ry	65
		Perniön Tammitupa ry	100			Päijät-Hämeen Dysfaattisten ja Kuulovammaisten Lasten Tuki	100
						Päijät-Hämeen Mielenterveysseura ry	900
						Päijät-Hämeen Mielenterveystyön Tuki ry	206
						Päijät-Hämeen Näkövammaiset ry	500

n-s

Päijät-Hämeen Sosiaalipsykiatrinen Säätiö	3 570	Rovaniemen Reetukoti ry	100	Savukosken Vanhustenkotiyhdistys ry	320	Sotkamon A-Kilta ry	150
Päiväkeskus Pysäkki ry	420	Rovaniemen Seudun Mielenterveysseura ry	600	Seetri ry	180	Sotkamon Mielenterveyden Tuki	300
Päiväniemisäätiö	300	Rovaniemen Veljes-Sairaskotisäätiö	250	Seinäjoen A-Kilta ry	150	Sotkamon Reumayhdistys ry	300
Pääkaupungin Turvakoti ry	1 420	Rovaniemen Yksityinen Vanhainkotiyhdistys ry	1 252	Seinäjoen Nuorten Palvelu ry	100	Sotkamon Vanhaintukisäätiö	200
Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ja Läheiset ry	250	Ruhtinansalmen Vanhustentaloyhdistys ry	34	Seinäjoen Seudun Dementiayhdistys ry	350	Sovinnon Vuoksi ry	120
Raahen Ensi- ja Turvakoti ry	650	Ruissalo Säätiö	3 120	Seinäjoen Seudun Kehitysvammaisten Tuki ry	300	Sovinto ry	1 200
Raahen Psyke ry	200	Ruukin Kimppa ry	250	Seksuaalinen Tasavertaisuus Seta ry	1 462	Steg För Steg rf	103
Raision Palvelutalosaatiö	100	Ryhmätyö ry	236	Senioriserviceföreningen I Ekenäs rf	450	Stiftelsen Lesches Åldringshem	500
Raisio-Naantali Fountain House ry	571	Rästy ry	400	Setlementti Louhela ry	100	Stiftelsen Silverringen	38
Rahtiuden Ystävät ry	1 400	Saarenkylän Vanhustenkotiyhdistys ry	400	Setlementtinuorten Lapin Piiri ry	350	Suoja-Pirtti ry	1 000
Raivoisat Ruusut ry	240	Saarijärven Nuorisorengas ry	150	Setlementtinuorten Liitto ry	200	Suomalainen Lääkäriseura Duodecim ry	800
Ranuan Mielenterveysyhdistys Kalakaani ry	150	Saimaan Syöpäyhdistys ry	250	Setlementtiyhdistys Naapuri ry	4 515	Suomalaisen Varhaisnuorisotoiminnan Tuki ry	100
Ranuan Vanhusten ja Eläkeläisten Tukiyhdistys ry	500	Salon Alzheimer-Yhdistys ry	180	Sexpo Säätiö	1 005	Suomen 4h-Liitto ry	900
Rauman Friski Tuult ry	250	Salon Seudun Mielenterveysseura ry	1 650	Siikajoen Vanhustenkotiyhdistys ry	104	Suomen Afasiasäätiö	250
Rauman Seudun Katulähetys ry	400	Salon Seudun Omaiset ja Läheiset ry	300	Siilinjärven A-Kilta ry	150	Suomen Akustikusneurinoomayhdistys ry	110
Rauman Seudun Mielenterveysseura ry	650	Salon Vanhus- ja lähimmäispalveluyhdistys ry	1 000	Siilinjärven Palvelutaloyhdistys ry	380	Suomen Ammattiliittojen Lomajärjestö Sal ry	10 490
Rauman Seudun Nuorisoasema ry	550	Samaria-Missionen/-Lähetys rf	150	Sininauhaliitto ry	6 179	Suomen Angelman-Yhdistys (Say) ry	120
Rauman Seudun Työttömät ry	190	Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland rf	7 087	Sininauhasäätiö	3 370	Suomen Ash ry	150
Rautalammin Seudun Vanhainkotiyhdistys ry	200	Samiid Sosial- ja Dearvvasvuodasuorggi Searvi Rs	930	Sirkkulanpuiston Toimintayhdistys ry	500	Suomen Cp-Liitto ry	8 455
Ravimäkiyhdistys ry	309	Satakunnan autismi-, mbd- ja dysfasiayhdistys Samdy ry	250	Siunauksela ry	168	Suomen Delfins ry	350
Reisjärven Vanhustenkotiyhdistys ry	32	Satakunnan Sydänpiiri ry	200	Sodankylän Vanhustenkotiyhdistys ry	700	Suomen Dementiahoitoyhdistys ry	600
Retinitis-Yhdistys ry	176	Satakunnan Syöpäyhdistys ry	400	Soimin Vanhustenpalvelu Yhdistys ry	276	Suomen Dementiayhdistys ry	65
Rientolan Setlementti ry	400	Sateenkaari Koto-Perhekeskeisen Työn Keskus ry	500	Solaris-Lomat ry	9 856	Suomen Diabetesliitto ry	8 072
Rifi ry	160	Savilahden Vanhaintukiyhdistys ry	670	Sopimusvuori ry	3 350	Suomen Elämäntapaliitto ry	5 000
Riihimäen Seudun A-Kilta ry	150	Savitaipaleen Nuorison Tukiyhdistys ry	600	Sopimusvuorisäätiö	2 340	Suomen Erityisryhmien Liikunta ry	300
Riihimäen vanhus-, vammais- ja veteraanityön tuki ry	2 000	Savitaipaleen Vanhaintuki ry	765	Soroppi ry	230	Suomen Eturauhassyöpäyhdistys ry- Finlands Prostatacancerföreningen rf	100
Rinnekot-Säätiö	1 000	Savon Vammaisasuntosäätiö	4 950	Sos Lapsikylä ry	550	Suomen Hemofiliayhdistys ry	243
Rintamanaisten Liitto ry	506	Savonlinnan Iltakoti ry	200	Sosiaali- ja Terveysjärjöjen Yhteistyöyhdistys YTY ry	1 990	Suomen Huuli-Suulakihalkiopotiilaat ry	309
Rintamaveteraaniliitto ry	1 748	Savonlinnan Seudun Dementiayhdistys ry	560	Sosiaali- ja terveysturvan Keskusliitto ry	5 136	Suomen Ilmailuliitto ry	324
Ristiinan Seudun Vanhustentukiyhdistys ry	300	Savonlinnan Seudun Mielenterveysseura ry	600	Sotainvalidien Veljesliiton Keskusliitto ry	1 875	Suomen Kasvatus- ja Perheneuvontaliitto ry	1 241
Romano Missio ry	1 132	Savonlinnan Seudun Mielenterveysseura ry	600	Sotainvalidien Veljesliiton Kymmin-Karhulan Os ry	20	Suomen Keliakialiitto ry	2 602
Roselius-Säätiö	110	Savonlinnan Seudun Mielenterveysseura ry	600	Sotainvalidien Veljesliiton Pohjois-Karjalan Piiri	80	Suomen Kilpirauhasliitto ry	250
Rovalan Nuoret ry	400	Savonlinnan Toimintakeskus-Yhdistys ry	600	Sotainvalidien Veljesliitto ry	5 664	Suomen Kirkon Sisälähetysseura ry	5 880
Rovalan Setlementti ry	3 420	Savonlinnan Vanhainkotiyhdistys ry	440	Sotavangit ry	100	Suomen Kuluttajaliitto ry	200
Rovaniemen Päiväkeskus ry	200			Sotiemme Luumäen Veteraanit ry	150	Suomen Kuntoutusliitto ry	411
						Suomen Kuurosokeat ry	10 164
						Suomen MBD-Liitto ry	3 018

Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden	Järjestö Organisation	Avustus/tmk Understöden
Suomen Merimieskirkko ry	2 250	Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliitto ry	561	Tampereen Seudun Mielenterveysyhdistys ry	1 973	Turun Seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry	150
Suomen Meripelastusseura ry	7 095	Suomen Valkonauhaliitto ry	625	Tampereen Seudun Nuorisoasunnot ry	700	Turun Seudun Työttömät ry	300
Suomen MG-Yhdistys ry	222	Suomen Vanhempainliitto ry		Tampereen Seudun Näkövammaiset ry	700	Turun Ukkokoti ry	1 000
Suomen Mielenterveysseura ry	21 636	Finlands Förlädrärförbund	1 632	Tampereen Seudun Työttömät ry	450	Turvalinkki ry	2 100
Suomen Migreeniyhdistys- Migränsfören. I Finland ry	300	Suomen Vanhusten Turvakotiyhdistys ry	154	Tampereen Tammenlehväsäätiö	500	Tuuloksen Vanhustenkotiyhdistys ry	1 000
Suomen Monikkoperheet ry	500	Suomen Vapaa Romanilähetys ry	450	Tampereen Vanhuspalveluyhdistys ry	3 000	Tuupovaaran Vanhusten Tuki ry	80
Suomen MS-Liitto - Finlands MS-Förbund ry	14 765	Suomen Viittomakielen Tulkit ry	25	Tapaturma- ja sairausinvalidien Liitto ry	610	Tuusniemen Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry	88
Suomen Narkolepsiaiyhdistys ry	160	Suomen Änkyttäjien Yhdistys ry	182	Tartuntatautiliitto ry	190	Työkuntoyhdistys ry	2 000
Suomen Osteogenesis Imperfecta-Yhdistys ry	149	Suomenniemen Nuorison Tuki ry	110	Teatteri Eeva Suden Kannatusyhdistys ry	100	Työkyvyttömyyseläkeläisten Liitto ry	125
Suomen Osteoporoosiyhdistys ry	1 100	Suomi-Seura ry	270	Tehe ry	2 500	Työläisnuorten Tuki ry	200
Suomen Pakolaisapu ry	600	Suomussalmen Vanhustentaloyhdistys ry	200	Terveyden Edistämisen Keskus ry	2 454	Työterapinen Yhdistys ry	350
Suomen Palveluskoiraliitto ry	550	Suomut ry	160	Terveys-Hälsan ry	9 000	Työttömien Ay-jäsenten Tukiyhdistys ry (Tatsi)	600
Suomen Parkinson-Liitto ry	5 498	Suonenjoen Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry	397	Tervon Vanhusten ja Vammaisten Tuki ry	1 000	Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö ry	600
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry	2 900	Svenska Pensionärsförbundet rf	1 139	Therapeia-Säätiö	200	Työvalmennussäätiö Tekevä	700
Suomen Pelastusarmeijan Säätiö	678	Svenska Semesterförbundet i Finland	500	Tiedonpuu ry	60	Työväen Sivustysliitto Tsl ry	500
Suomen Polioliitto ry	885	Sydän - ja keuhkosiirokkaat-Syke ry	200	Tohmajärven Vanhustentaloyhdistys ry	250	Tähdentoja ry	500
Suomen Potilasliitto ry	630	Sydänlapset ry	880	Toijalan Seudun Vanhainkotiyhdistys ry	1 500	Töysän Vanhustenyhdistys ry	90
Suomen Puheopiston Kannatusyhdistys ry	145	Sylva ry	430	Toimihenkilöomat ry	4 000	Töölön ja Taivallahden Asuntolayhdistys ry	100
Suomen Punainen Risti	16 916	Sylvia-Koti Säätiö	300	Toivola-Luotolan Vanhustenkotiyhdistys ry	200	Ukonhattu ry	1 771
Suomen Pws Yhdistys ry	22	Syrjäytyneitten Tukiyhdistys Syty ry	150	Toivontupa ry	3 100	Ulvilan Vanhustenhuoltoyhdistys ry	537
Suomen Reumaliitto ry- Reumaförbundet I Finland rf	7 268	Syöpäpotilaiden Hoitokotisäätiö	650	Tornion Asuntopalvelusäätiö	300	Unioni Naisialiitto Suomessa ry	1 900
Suomen Ruskaliitto ry	300	Syöpäpotilaiden Lomat ry	160	Tornion Mielenterveysyhdistys ry	180	Urho Kekkosen Kuntoinstituutisäätiö	9 985
Suomen ryhmäpsykoterapia ry	500	Säka Daghems- och bygårdsförening R.F.	108	Tornion Sairaskotisäätiö	100	Urjalan Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry	2 000
Suomen Seikkailukoulutuksen Tuki-Kota ry	1 600	Säkylän Vanhustenkotiyhdistys ry	1 000	Tornion Työttömät ry	130	Uskontojen Uhrien Tuki ry	70
Suomen Selkäliitto ry	833	Sääksjärven Kyläseura ry	62	Tornionlaakson Suojapirtti ry	200	Uudenkaupungin Palvelutalossäätiö	150
Suomen Settlementiliitto ry	1 250	Taipalsaaren Nuortenpalvelu ry	60	Toukolan Kannatusyhdistys ry	150	Uudenmaan Sydänpiiri ry	1 300
Suomen Sotainvalidien Ruotsin Piiri	200	Taipalsaaren Vanhustentaloyhdistys ry	372	Tuettu Työllistyminen ry	500	Uudenmaan Vammaispalvelusäätiö	1 000
Suomen Sotaveteraaniliiton Naisjärjestö ry	145	Taipalkosken Vanhustentaloyhdistys ry	400	Tukiranka ry	350	Uudenmaan Vanhustenhuollon Kannatusyhdistys ry	87
Suomen Sotaveteraaniliitto ry	2 557	Taivassalon Vanhustenkotiyhdistys ry	114	Tukiyhdistys Karvinen ry	350	Uuraisten Vanhustentaloyhdistys ry	400
Suomen Sydänliitto ry - Finlands Hjärtförbund rf	5 668	Takaisin Elämään ry	200	Tukiyhdistys Majakka ry	300	Uusperheelliset ry	300
Suomen Syömishäiriöperheiden Tuki ry	250	Takuu-Säätiö	5 074	Tunturilan Kannatusyhdistys ry	450	Vaajakosken Suvanto ry	150
Suomen Syöpäpotilaat ry	1 560	Tammelan Vanhustentuki ry	800	Turun Ensi-Koti Yhdistys ry	2 031	Vaalan Vanhustentaloyhdistys ry	147
Suomen Syöpäyhdistys ry	8 554	Tampereen A-Kilta ry	870	Turun Kristillisen Opiston Säätiö	600	Vaasan Ensi- ja turvakoti ry - Vasa Mödra- och skyddshem rf	400
		Tampereen Dementia-Yhdistys ry	265	Turun Lähimmäispalveluyhdistys ry	2 353		
		Tampereen Eläkeikäiset Omaishoitajat ry	500	Turun Mielenterveysyhdistys Itu ry	827		
		Tampereen Ensi- ja turvakoti ry	2 082	Turun Naiskeskus-Yhdistys ry	200		
		Tampereen Kaupunkilähetys ry	5 628	Turun Seudun Alzheimer-Yhdistys ry	385		
		Tampereen Kehitysvammaisten Tuki ry	400	Turun Seudun Lihastautiyhdistys ry	220		
		Tampereen Mielenterveysseura ry	750				

S - ä

Vaasan Setlementtiyhdistys ry – Vasa Settlementförbund	450	Varkauden Seudun Mielenterveysvääki ry	200	Yhteiset Lapsemme- All Our Children ry	535
Vaasan Seudun Dementiayhdistys ry	65	Varkauden Seudun Työttömät ry	130	Yhteisöjen Yhdistys ry	500
Vaasan Seudun Työttömien ry	150	Varkauden Työterapinen Yhdistys ry	180	Yksinhuoltajien ja Yhteishuoltajien Liitto ry	515
Vaasanseudun Mielenterveysomaiset Vaasanseudun Sosiaalipsykiatrinen Yhdistys ry	412 520	Varpaisjärven Vanhusten ja Invalidien Tuki ry	200	Ylihärjän Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry	125
Vailla Vakainaista Asuntoa ry	2 118	Varsinais-Suomen Sydänpiiri ry	700	Vanhustenkotiyhdistys ry	125
Vajaaliikkeisten Kunto ry	40	Vasa Svenska Demensförening rf	220	Ylikiimingin Omaishoitajat ry	1 140
Vakka-Suomen Mielenterveysseura ry	200	Vates-Säätiö	3 466	Ylikiimingin Vanhustentaloyhdistys ry	100
Vakka-Suomen Vanhustenkotiyhdistys ry	200	Vehka-Asuntojen Tuki ry	1 019	Ylioppilaiden Terveydenhoitosäätiö	1 200
Valtakunnallinen Työpajayhdistys ry	250	Vehkalahden Vanhustentukiyhdistys ry	120	Ylistaron Päihde- ja Kriisiytyö ry	160
Valtimon Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry	400	Vehmaan Palvelukeskussäätiö	800	Ylistaron Vanhustentuki ry	58
Vammaisjärjestöjen Yhteistyöelin Vaje ry	200	Velkuan Kummeli ry	220	Ylivieskan Vanhustenkotiyhdistys ry	665
Vammaisten Lasten ja Nuorten Tukisäätiö	1 000	Ventuskartano ry	370	Ylä-Kainuun Työttömien Yhdistys ry	100
Vammalan-Huittisten Seudun Mielenterveysseura ry	1 350	Vesannon Vanhusten ja Vammaisten Tukiyhdistys ry	225	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry	150
Vanhempainyhdistys Kivijärven Kukonpojat ry	200	Vetelin Vanhainkotiyhdistys ry	500	Ylä-Savon Luki-Yhdistys ry	1 500
Vanhus- ja Lähimmäispalvelun Liitto ry	2 193	Vieremän Vanhustentaloyhdistys ry	34	Yrjö ja Hanna-Säätiö	4 400
Vanhusten Kotiapusäätiö	1 362	Viitasaaren Vanhustenkotiyhdistys ry	1 000	Ystävöntupa ry	160
Vanhusten Palvelutaloyhdistys ry	1 300	Viljakkalan Vanhustentalosäätiö	100	Y-Säätiö	22 700
Vanhustyön Keskusliitto ry	11 976	Villa Inkeri ry	650	Ähtärin Palvelutalot ry	120
Vanhustyöyhdistys Sofia ry	1 500	Vilppulan Seudun Palvelukotiyhdistys ry	50	Ähtärin Toimela ry	160
Vankien Ystävöverkosto- Prison Fellowship Finland	50	Vimpelin Palveluyhdistys ry	500	Yhteensä	1 513 000
Vantaan A-Kilta ry	400	Viola-Kotiyhdistys ry	402	Totalt	
Vantaan Dementiayhdistys ry	350	Virkistys- ja Kylpylälomat ry	3 799		
Vantaan Ice-Hearts	90	Virolahden Vanhustentuki- yhdistys ry	2 009		
Vantaan Mielenterveysyhdistys Hyvät Tuulet ry	552	Virtain Kristillinen Raittiustuki ry	200		
Vantaan Romaniyhdistys - Vanda Romaniförening	250	Vuoksenlaakson Ensi-Koti ry	685		
Vantaan Turvakoti ry	360	Vuolijoen Vanhustenkotiyhdistys ry	787		
Vapaan Alkoholistihuollon Kannatusyhdistys ry	1 450	Vuollekodin Kannatusyhdistys ry	387		
Vapautuvien Tuki ry	450	Vuoskosken Kyläyhdistys ry	50		
		Väestöliitto ry	10 687		
		Vänstugan I Ekenäs ry	140		
		Värtsilän Vanhusten Tuki ry	178		
		Västra Nylands Fountain House Förening rf	350		
		Vöörä Pensionärshemförening rf	100		
		Yad Youth Against Drugs ry	1 400		
		Yhdessä ry	400		
		Yhdessä Selviytymisen Tuki ry	1 950		

Raha-automaattiyhdistys
Pääkonttori
Keilaranta 4, 02150 Espoo
puh. (09) 437 01, faksi (09) 4370 2358
www.ray.fi

Teollisuustalo
Turuntie 42, 02600 Espoo
puh. (09) 437 01, faksi (09) 4370 2458

Casino RAY
Eteläinen Rautatiekatu 4, 00100 Helsinki
puh. (09) 680 800, faksi (09) 694 2922
www.casino.ray.fi

Penningautomatföreningen
Huvudkontoret
Kägelstranden 4, 02150 Esbo
tel. (09) 437 01, telefax (09) 4370 2358
www.ray.fi

Industrihuset
Åbovägen 42, 02600 Esbo
tel. (09) 437 01, telefax (09) 4370 2458

Casino RAY
Södra Järnvägsgratan 4, 00100 Helsingfors
tel. (09) 680 800, telefax (09) 694 2922
www.casino.ray.fi

Graafinen suunnittelu ja toteutus: KREAB. Kirjapaino: LIBRIS. Kansi: Lessobo Design Ivory 250 g/m², sisäsivut: Gallerie Offset 120 g/m² ja Jamsamatt 75 g/m². Paperille ja painotyöprosessille on myönnetty ympäristöystävällisyyden takaava Joutsen-merkki.

Grafisk formgivning och produktion: KREAB. Tryck: LIBRIS. Omslag: Lessobo Design Ivory 250 g/m², inläga: Gallerie Offset 120 g/m² och Jamsamatt 75 g/m². Papperet och tryckprocessen är miljömärkta med Svanden och Svandenlicens.

RAY:n pelien tuottamat voittovarot jaetaan kokonaisuudessaan apua tarvitseville. Siksi pelejä arvostetaan hyvän tahdon peleinä. Suomalaiset pitävät tärkeänä tätä RAY:n, järjestöjen, yrittäjien ja pelaajien yhteistyötä, joka on jatkunut jo yli 60 vuotta.

De vinstmedel som RAY får in från spelen delas i sin helhet ut till hjälpbehövande. Spelen betraktas därför som den goda viljans spel. Finländarna anser att det samarbete som RAY, organisationer, företagare och spelare bedrivit i 60 år är viktigt.

Keilaranta 4
02150 Espoo
puh. (09) 437 01
www.ray.fi

Kägelstranden 4
02150 Esbo
tel. (09) 437 01
www.ray.fi